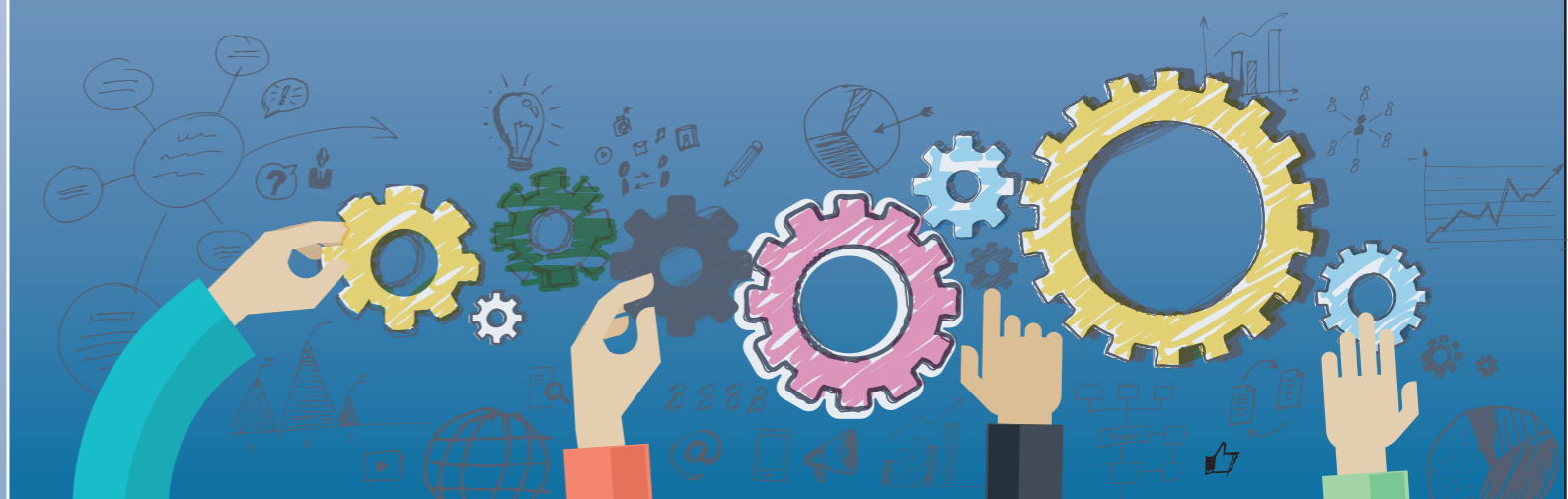

SCIENTIA
VINCES Platform

ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «БЕРДЯНСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

СТРАТЕГІЧНИЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ

до 2027 року

Стратегічний та інвестиційний план розвитку Маріупольського професійного ліцею автотранспорту підготовлений Аналітичним центром ГО «СВ-Платформа» в межах діяльності Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Думки, погляди та вислови, викладені в цій публікації, належать авторам і не обов'язково відображають офіційну позицію Програми ООН із відновлення та розбудови миру або Європейського Союзу. Будь-яку частину дослідження не можна відтворити або використати в жодний спосіб без відповідного посилання на першоджерело і Програму ООН із відновлення та розбудови миру. Повне відтворення тексту дослідження в будь-якій формі можливе лише з письмової згоди Програми ООН із відновлення та розбудови миру.

Програму ООН із відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

Авторський колектив:

Валерій Кокоть, експерт, Аналітичний центр ГО «СВ-Платформа».

Микола Барановський, експерт, Аналітичний центр ГО «СВ-Платформа».

Олександра Бородієнко, експертка, Аналітичний центр ГО «СВ-Платформа».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПЛАНУ РОЗВИТКУ ДНЗ «БЕРДЯНСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ».....	5
II. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	8
III. SWOT- АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	18
IV. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЦЕНТРУ.....	24
V. СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ	25
VI. ПЛАН ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ	26
VII. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛАН	37
VIII. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПЛАНУ	39
ДОДАТКИ	40
Додаток 1. Список учасників процесу розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку Центру	40
Додаток 2. Профіль Бердянського центру професійно-технічної освіти	41
Додаток 3. Інвестиційні потреби Бердянського центру професійно-технічної освіти.	62
Додаток 4. Опитування учасників освітнього процесу	64
Додаток 5. Опитування роботодавців	85

ВСТУП

Цей Стратегічний та інвестиційний план розвитку Бердянського центру професійно-технічної освіти до 2027 року є документом довгострокового планування, який визначає основні напрями розвитку закладу для розв'язання проблеми невідповідності підготовки кваліфікованих кадрів потребам особи, регіональної економіки та суспільства в цілому.

Розроблення цього Плану зумовлене необхідністю своєчасного та дієвого реагування на виклики глобального, національного та регіонального масштабу, які суттєво впливають на якість надання послуг з професійно-технічної освіти в закладі, зокрема: орієнтація на стале економічне зростання; перехід до нового технологічного укладу і цифрової економіки; запровадження раціональних моделей споживання і виробництва; забезпечення якісної освіти та можливості навчання впродовж життя для всіх; забезпечення сталості діяльності в умовах COVID-19 та інших пандемій; поглиблення процесів депопуляції та відтоку трудових ресурсів з регіону; близькості до зони воєнних дій на сході України.

Першочерговими завданнями розвитку Бердянського центру професійно-технічної освіти є прискорення модернізації матеріально-технічної бази закладу, підвищення якості та урізноманітнення спектру освітніх послуг для навчання впродовж життя з рівними можливостями для всіх, створення умов для інтеграції Центру в регіональний ринок праці.

Реалізація цих завдань дасть змогу перетворити Бердянський центр професійно-технічної освіти на конкурентоспроможний комфортний навчальний заклад, який на основі принципів гендерної рівності, інклюзивного навчання та здорового освітнього середовища забезпечуватиме професійну реалізацію здобувачів робітничих професій, задоволення потреб ринку праці та сталого розвитку Бердянського регіону.

МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПЛАНУ РОЗВИТКУ ДНЗ «БЕРДЯНСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

Розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» до 2027 року здійснено відповідно до положень Стратегічного плану розвитку регіональної системи професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області на 2021-2027 роки, який затверджено розпорядженням голови Запорізької облдержадміністрації № 612 від 31.12.2020 № 612¹, а також пріоритетів Стратегії розвитку міста Бердянська на період до 2027 року² в частині формування сприятливого бізнес-середовища та розвитку трудового потенціалу.

Орієнтирами для розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку закладу слугували європейські та загальнонаціональні підходи та тенденції до розвитку професійної (професійно-технічної) освіти, що визначені статтею 432 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами³, щодо співробітництва у галузі професійної освіти та навчання, підвищення кваліфікації впродовж трудової діяльності/життя; Указами Президента України від 30 березня 2021 р. № 130/2021 «Про пріоритетні заходи розвитку професійної (професійно-технічної) освіти»⁴ та від 30 вересня 2019 р. № 722 «Про цілі сталого розвитку України до 2030 року»⁵; Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, яку затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 471⁶; Концепцією реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, яку схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р⁷; Державною Стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 року № 695⁸.

Важливим чинником для вибору методології розроблення Стратегічного плану розвитку та інвестицій ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» (далі - Центр) стала необхідність посилення конкурентоспроможності закладу в сфері підготовки здобувачів робітничих професій та надання послуг щодо професійної освіти дорослим протягом всього життя.

Процес розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку передбачав реалізацію трьох етапів з відповідними завданнями (Табл. 1.1.).

Для аналізу інформації **використано низку методів**, зокрема:

1. метод статистичного аналізу;
2. методу мозкового штурму для визначення перспективних напрямків розвитку навчального закладу;
3. метод оцінки 360°;
4. метод опитування;

1 https://www.zoda.gov.ua/files/WP_Article_File/original/000151/151313.pdf

2 <https://bmr.gov.ua/index.php?id=34>

3 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

4 <https://www.president.gov.ua/documents/1302021-38149>

5 <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

6 <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/programa-diyalnosti-uryadu>

7 <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-koncepciyi-realizaciyi-derzhavnoyi-politiki-u-sferi-profesijnoyi-profesijno-tehnicnoyi-osviti-suchasna-profesijna-profesijno-tehnicna-osvita-na-period-do-2027-roku-it20619>

8 <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>

5. метод фокус-груп;
6. метод узагальнень.

Застосування зазначених вище методів дозволило не лише оцінити якість та змістовне наповнення навчально-методичних комплексів різних робітничих професій, на яких спеціалізується заклад, але й проаналізувати можливості для онлайн навчання; систему моніторингу працевлаштування випускників; співпрацю з роботодавцями та бізнес-асоціаціями, а також взаємодію зі службою зайнятості, органами місцевого самоврядування та іншими заінтересованими сторонами.

Як результат, було визначено ключові проблеми розвитку закладу; перспективні напрями підготовки робітничих кадрів для регіону та запропоновано стратегічні та операційні цілі для розвитку закладу, а також розроблено інвестиційний план для їх досягнення.

В процесі розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку Центру було забезпечено взаємодію з **ключовими заінтересованими сторонами**:

- Запорізький обласний та Бердянський міськрайонний центри зайнятості;
- Місцеві бізнес-асоціації;
- Базові підприємства та інші роботодавці;
- Бердянська міська рада;
- Департамент освіти та науки Запорізької облдержадміністрації;
- Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Запорізькій області;
- Незалежні експерти з питань П(ПТ)О;
- Міжнародні донори.

Таблиця 1. 1. Етапи розроблення Стратегічного плану розвитку та інвестицій

Основними джерелами інформації для розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку Центру стали власні статистичні та аналітичні матеріали закладу, результати опитувань, відповідна статистика та наявні дослідження регіонального ринку праці та системи професійно-технічної освіти Запорізької області. Зокрема, Комплексний аналіз системи професійної освіти в Запорізькій області та її відповідності потребам регіонального ринку праці⁹ (2019), який було проведено в рамках Програми ООН із відновлення та розбудови миру в Україні.

До процесу стратегування були залучені керівники, майстри виробничого навчання та викладачі закладу, представниками роботодавців та Бердянської міської ради (див. Дод.1).

Методичне забезпечення, консультаційний супровід, експертизу зі стратегічного та інвестиційного планування, а також написання та оформлення Стратегічного та інвестиційного плану було здійснено експертами Аналітичного центру Громадської організації «СВ-Платформа» за фінансової підтримки ПРООН в Україні.

⁹ <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/recovery-and-peacebuilding/comprehensive-analysis-of-the-vocational-in-zaporizhzhia-oblast.html>

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

2

Стратегічний аналіз розвитку Державного навчального закладу «Бердянський центр професійно-технічної освіти» здійснено на основі опрацювання спеціально розробленого профілю закладу (Дод. 2), проведення оцінки ситуації на регіональному ринку праці та ролі Центру в системі професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області, а також проаналізовано результати анкетування учасників освітнього процесу (Дод. 3) та роботодавців (Дод.4).

Державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти» підпорядковується Міністерству освіти і науки України та є одним із 29 закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області, має третій атестаційний рівень.

В сучасному вигляді Центр утворено у 2009 році шляхом об'єднання філії аграрного Осипенківського ліцею у селі Обіточне з Бердянським професійним будівельним ліцеєм. Об'єднані заклади було перейменовано в Державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти» згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2009 року № 415 «Про ліквідацію Обіточненської філії Осипенківського професійного аграрного ліцею Запорізької області».

Центр має ліцензії на право здійснювати допрофесійну підготовку, загальноосвітню підготовку, професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників і незайнятого населення за 15-ма інтегрованими робітничими професіями. Фактично підготовка здійснюється за 17-ма професіями.

Центр розміщується в комплексі спеціально запроєктованих споруд та має 21 аудиторію, 2 комп'ютерних класи, спортивний зал та 2 майданчики, 10 майстерень, бібліотеку, актовий зал, їдальню, медичний пункт. Фактична наповнюваність Центру у 2020 р. становила майже 89% від проєктної потужності на 600 здобувачів.

Недостатня завантаженість приміщень потребує, з одного боку, додаткових витрат для їх утримання, з іншого – може слугувати основою для розширення контингенту здобувачів за наявними та новими робітничими професіями, а також надання освітніх та інших послуг для 8 громад Бердянського району із загальною чисельністю населення близько 181 тис. осіб.

До майнового комплексу Центру належать споруди, які територіально дещо розосереджені, зокрема:

вул. Європейська, 80, м. Бердянськ - Свідоцтво про право власності серія САЕ №259120 від 14.09.2012 видане, Бердянським підприємством з технічної інвентаризації Бердянської міської ради;

вул. Миру, 98, с. Обіточне - САС № 664492, видане комунальним підприємством «Імпульс» Полігівської райради від 31.03.2011.

Адреса	Майно
вул. Європейська, 80, м. Бердянськ	Гуртожиток 3424,8 кв.м.
	Навчально-побутовий корпус 5960,3 кв.м.
	Навчально-виробничий корпус 2165,6 кв.м.
вул. Миру, 98, с. Обіточне	Учбовий корпус 952,9 кв.м.
	Лабораторно-практичний клас 356,8 кв.м.
	Спортзал 206,5 кв.м.
	Гуртожиток №2 886,2 кв.м.
	Гуртожиток №3 886,7 кв.м.
	Їдальня 286,7 кв.м.
	Житловий будинок №6 29,3 кв.м.
	Житловий будинок №11 45,5 кв.м.
	Комора для цементу 65,1 кв.м.
	Комора 497,4 кв.м.
	Гараж 106,1 кв.м.
	Гараж для тракторів 148,7 кв.м.
	Ковально-слюсарна майстерня 93,6 кв.м.
	Зерносховище 200 кв.м.
	Двоквартирний дім 170,1 кв.м.
	Басейн для води 6 кв.м.
Туалет 22 кв.м.	
Будівля контрольно-пропускного пункту 25,2 кв.м.	
Гараж для тракторів 25,2 кв.м.	
Гараж для автомобілів 205,3 кв.м.	

Земельна ділянка навчального господарства складає 374 га, з них - 258,8 га орної землі. Для виконання навчальних планів та програм, сільськогосподарських робіт Центр має у навчальному господарстві 133 одиниці машин, тракторів та обладнання.

Формування контингенту здобувачів Центру здійснюється відповідно до регіонального замовлення за денною формою навчання, в т.ч. за договорами з підприємствами – замовниками кадрів. Здобувачі навчаються на основі базової загальної середньої освіти та отримують повну середню освіту.

За останні п'ять років загальна чисельність здобувачів Центру практично не змінилася. Зростання за період 2016-2020 роки становить 1,6 %. Достатньо сучасна матеріально-технічна база та проактивна позиція керівництва Центру обумовлюють його більшу привабливість для вступу у порівнянні з іншими закладами Бердянського регіону на фоні зменшення в Запорізькій області контингенту учнів закладів П(ПТ)О. Центр є одним із 18 закладів П(ПТ)О Запорізької області, контингент яких перевищує у 300 здобувачів освіти.

План прийому учнів на навчання виконується в середньому на рівні 80% щорічно (Таб. 2.1). На невиконання плану впливають як складна демографічна ситуація в регіоні через від'ємний природний рух населення (-11,2 у 2020 р.), так і загальнонаціональне зниження престижності здобуття робітничих професій серед молоді. Останнє обумовлене, серед іншого, тривалим скороченням виробництва, невиправданим розширенням мережі закладів вищої освіти, а також хронічним недофінансуванням закладів П(ПТ)О.

Табл. 2.1. Динаміка контингенту здобувачів професійно-технічної освіти

№ з/п	Показники	Роки					Зменшення/ збільшення контингенту за 2016–2020 роки, %
		2016	2017	2018	2019	2020	
		1.	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб	446	463	440	
2.	Прийнято учнів на початок навчального року, осіб	153	154	141	126	158	3,3
3.	План прийому на початок року, осіб	185	185	190	185	178	-3,8
4.	Виконання плану прийому, %	82,7	83,2	74,2	68,1	88,8	7,4
5.	Прийнято учнів за договорами з роботодавцями, осіб	153	154	141	126	158	3,3
6.	Кількість учнів, які проходять первинну професійну підготовку з отриманням повної загальної середньої освіти, осіб	371	361	350	338	379	2,2
7.	Кількість здобувачів, які проходять первинну професійну підготовку без отримання повної загальної середньої освіти	95	102	90	80	74	-22,1

Протягом останніх років відбувається збільшення кількості учнів, які навчаються за договорами із роботодавцями, що визначається доволі ефективною взаємодією навчального закладу із підприємствами регіону. Кількість таких договорів зросла на 3,3% за період з 2016 до 2020 року.

Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання та перепідготовка робітничих кадрів у Бердянському ЦПТО ведеться за 17 окремими та комбінованими професіями (Табл. 2.2). При цьому, підготовка робітничих кадрів в Запорізькій області здійснюється за 83 професіями за 19 напрямками господарської діяльності для 6 галузей економіки: промисловість, торгівля і громадське харчування, будівництво, сільське господарство, транспорт, побутове обслуговування населення.

Найбільша кількість здобувачів навчається на професіях «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник» (51 особа), «Маляр. Штукатур. Лицювальник-плиточник» (30 осіб) та «Кухар. Кондитер» (30 осіб). На ці спеціальності припадає майже 50 % здобувачів, які навчаються в Центрі. Динаміка показників у більшості професій є позитивною (Табл. 2.3). Скорочується контингент здобувачів лише за професіями «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник» (15 %) та «Муляр. Монтажник гіпсокартонних конструкцій» (24 %).

Табл. 2.2. Характеристика напрямків і спеціальностей, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів

№ з/п	Показники	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб					Зменшення/ збільшення контингенту за 2016–2020 роки, %
		Роки					
		2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Перукар (перукар-модельєр), манікюрник	60	60	60	47	51	-15,0
2.	Маляр, штукатур, лицювальник-плиточник	21	25	21	0	30	42,9
3.	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, Електрогазозварник, Машиніст крана автомобільного, Водій автотранспортних засобів категорії «С»	20	22	19	29	28	40,0

№ з/п	Показники	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб					Зменшення/ збільшення контингенту за 2016–2020 роки, %
		Роки					
		2016	2017	2018	2019	2020	
6.	Перукар (перукар-модельєр)	2	3	7	5	3	50,0
7.	Манікюрник	4	6	7	9	9	125,0
8.	Штукатур	4	3	5	6	5	25,0
9.	Кухар	10	7	9	11	12	20,0
10.	Кондитер	2	3	1	5	6	у 3 рази
11.	Електрогазозварник	9	11	8	14	15	66,7
12.	Машиніст крана автомобільного	1	2	1	2	2	у 2 рази
13.	Водій автотранспортних засобів категорії «С»	7	8	5	4	8	14,3
14.	Машиніст екскаватора одноковшового	2	3	1	2	3	50,0
15.	Столяр будівельний	2	1	2	2	2	0,0
16.	Муляр	2	1	2	2	2	0,0
17.	Монтажник гіпсокартонних конструкцій	2	1	1	1	2	0,0

Наразі Центр вже має досвід швидкого реагування на зміну кон'юнктури ринку. Зокрема зростання попиту на носіїв будівельних професій з боку роботодавців, обумовило збільшення контингенту здобувачів будівельного фаху в Центрі.

Рівень навчальних досягнень, умінь і навичок здобувачів із професійної підготовки відповідає вимогам кваліфікаційних характеристик робітників, сучасним досягненням розвитку техніки і технологій, потребам замовників у кваліфікованих робітниках.

Упродовж 2017-2020 років достатній рівень навчальних досягнень із професійної підготовки мали в середньому половина здобувачів, високий рівень в різні роки коливається в межах від 11,5% до 18,9%. При цьому, частка учнів, які не склали ЗНО, є досить значною. Зокрема, у 2020 р. вона становила 27%, що обумовлює необхідність покращення якості навчання за загальноосвітнім напрямом.

Загалом динаміка показника частки працевлаштованих після навчання випускників Центру (Табл. 2.3) є негативною. Задokumentований рівень працевлаштування випускників Центру у 2020 р. склав 75,7%. При цьому, зважаючи на наявність тіньової зайнятості та високий попит на носіїв робітничих професій в регіоні, реальний рівень цього показника може бути вищим.

Табл. 2.3. Аналіз динаміки випускників із зазначенням рівня працевлаштування за 2016-2020 роки

№ з/п	Показники	Роки					Зменшення/ збільшення контингенту за 2016–2020 роки, %
		2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Кількість підготовлених (випущених) кваліфікованих робітників за рік, осіб	135	127	133	108	102	-24,4
2.	Частка випускників, які працевлаштувалися, %	87	80,8	82,9	69,3	75,7	-11,3
3.	Частка непрацевлаштованих випускників, які навчалися за договорами з роботодавцями (підприємствами)	13	19,2	17,1	30,7	24,3	11,3
4.	Частка випускників, які працевлаштувалися за отриманим фахом, %	87	80,8	82,9	69,3	75,7	-11,3

Досить сталим протягом останніх років залишається відсоток випускників, які працевлаштувалися за фахом. Він диференціюється в межах від 69,3% до 82,9%. При цьому, половина випускників 2019 року та третина випускників 2020 року, які навчалися на замовлення роботодавців, не були працевлаштовані до замовників навчання.

З одного боку, це свідчить про формальний підхід до укладання договірних відносин з боку роботодавців, а з іншого – фіксує погіршення умов господарювання у роботодавців-підписантів замовлення з різних причин, а також – не завжди належну професійну підготовленість до працевлаштування випускників Центру.

Здебільшого, отримані випускниками Центру професійні знання та навички дозволяють їм працевлаштуватися як найманим працівникам. Разом з тим, можливості для самозайнятості у випускників залишаються обмеженими через брак підприємницьких знань: фінанси, маркетинг, ризики, податкова звітність тощо. Відповідно, для посилення конкурентоспроможності випускників на регіональному ринку праці є потреба в запровадженні в Центрі прикладного курсу з підприємництва з програмою наставництва та стажування в наявних бізнесах регіону для розвитку підприємливості у здобувачів. Це черговий раз визначає непересічну важливість налагодження та підтримки ефективних комунікацій і співпраці між Центром та місцевим бізнесом.

Окрім первинної підготовки робітничих кадрів Центр надає освітні послуги з перепідготовки та підвищення кваліфікації дорослого населення за 12 спеціальностями. Зважаючи на коливання кількості дорослих, що проходили перепідготовку та підвищення кваліфікації на базі Центру протягом окремих років, цей процес не є усталеним і потребує вдосконалення. Зокрема, до перепідготовки та підвищення кваліфікації було залучено 49 осіб у 2018 році, 63 особи – у 2019, та 69 - у 2020 році. Спеціальностями, що користувалися найбільшим попитом, були: кухар (підготовлено 32 фахівці), електрогазозварник (37 фахівців) та манікюрник (25 фахівців).

Зміст робочих навчальних планів і програм загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки в Центрі відповідає Державним стандартам ПТО з урахуванням пропозицій замовників кадрів з тих навчальних предметів, що формують відповідні професії. Разом з тим, підготовка за професіями сільськогосподарського спрямування здійснюється на застарілій техніці, що часто унеможливує початок самостійної роботи (без донавчання на робочому місці) випускників Центру після завершення навчання.

Процес підготовки кваліфікованих робітників здійснюється згідно з кваліфікаційними характеристиками по кожній ліцензованій професії. Зміст знань і умінь учнів визначається навчальними програмами, які розроблені з урахуванням особливостей регіону та потреб ринку праці. Для організації виробничого навчання використовуються навчально-виробничі майстерні, а виробничу практику учні проходять на підприємствах міста Бердянська та інших населених пунктів.

Центр протягом 50 років є базою для підготовки кваліфікованих робітників для підприємств регіону. Основними замовниками кадрів наразі є: ЗАТ «Заводбуд», ПП «Русінов», ДОК «Криворізький гірник», ФОП Подколзін В.А., ФОП Подколзін Л.В., ПАТ «Приазовкурорт», ПСП «Волошин» та інші.

Разом з тим Центр практично не використовує законодавчо надане право на проведення вхідного контролю за ліцензованими професіями для виявлення знань, умінь та навичок певного рівня професійної кваліфікації осіб для побудови індивідуальних планів навчання для отримання нових кваліфікацій або їх підвищення у дорослого населення. Застосування інструментів вхідного контролю може покращити орієнтованість структури й змісту професійно-технічної освіти Центру на потреби ринку праці та сучасні економічні виклики, доступність та безперервність освіти протягом усього життя для мешканців Бердянського регіону.

Окрім цього, це сприятиме покращанню іміджу Центру як орієнтованого на потреби ринку надавача освітніх послуг, диверсифікує спектр освітніх послуг та джерел фінансування діяльності закладу.

Навчально-виробничу діяльність Центр здійснює відповідно до Плану роботи педагогічного колективу на навчальний рік, який відповідає вимогам Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 № 419.

В Центрі організоване п'ятиденне навчання з максимальним тижневим навантаженням здобувачів освіти до 36 годин при денному навантаженні 8 академічних годин теоретичного навчання або 6 годин – виробничого. Навчальний процес здійснюється з використанням 20 кабінетів, 11 майстерень,

12 лабораторій, зайнятість яких визначається розкладом занять. Розклад враховує також навчальні плани з кожної професії, педагогічне навантаження та режим роботи підприємств та організацій, де здобувачі освіти проходять виробниче навчання і практику.

Для організації виробничої практики укладено 72 договори з підприємствами-замовниками, які надають 360 робочих місць та погоджуються з ними програми виробничої практики.

Наразі відбувається осучаснення навчально-виробничої діяльності Центру, яке здебільшого здійснюється фрагментарно. Ця фрагментарність є наслідком відсутності комплексної концепції модернізації закладу, обмежених фінансових ресурсів та недостатньої взаємодії з роботодавцями й іншими заінтересованими сторонами.

Навчально-методична робота в Центрі здійснюється за єдиною методичною темою: «Формування професійних компетентностей здобувачів освіти шляхом упровадження новітніх технологій». В Центрі функціонує методичний кабінет, наповнення якого складають інформаційні, методичні, нормативні матеріали, опис кращого досвіду педагогічних працівників, зразки планувальної та звітної документації, дидактичних, наочних матеріалів тощо.

В Центрі діють 6 методичних комісій на чолі з кращими викладачами навчального закладу.

Навчально-виховна робота в Центрі ґрунтується на взаємодії членів педагогічного колективу з Радою учнівського самоврядування та зосереджується на розвитку морально-етичних якостей у учнів шляхом набуття ними позитивного соціального та культурного досвіду.

Значна увага приділяється здобувачам, які належать до соціально вразливих категорій населення. У 2020-2021 році в Бердянському ЦПТО навчається 5 осіб з інвалідністю, 19 сиріт та позбавлених батьківського піклування, троє - із малозабезпечених сімей. Центр забезпечує їх триразовим харчуванням, місцями в гуртожитку, надає їм матеріальну допомогу для придбання одягу та взуття.

В Центрі популяризується здоровий спосіб життя, понад 65% здобувачів беруть участь в предметних гуртках та спортивних секціях.

Кадрова політика. Загальна чисельність працівників закладу становить 108 осіб, з них: господарський та технічний персонал - 57,4%; адміністративний персонал – 4%, педагогічні працівники – 20,4%, майстри виробничого навчання – 18,5%. Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників Центру показано на Рис.2.1.

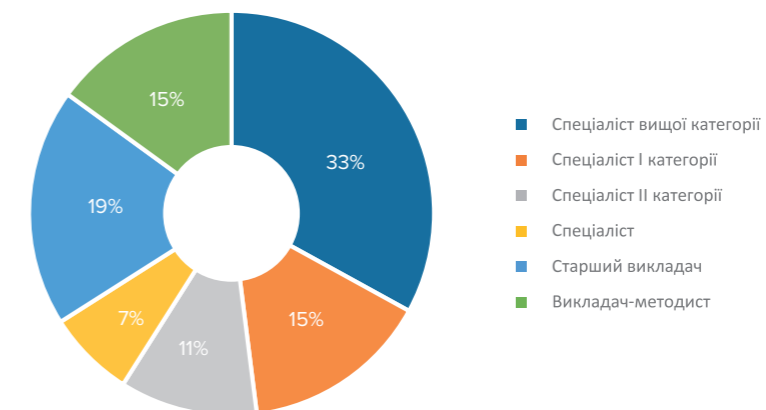

Рисунок 2.1. Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників Центру

Майже кожен третій педагогічний працівник належить до вікової групи 49-60 років, кожен четвертий – до вікової групи 35-49 років. Чисельність педагогічних працівників віком до 35 років майже удвічі перевищує кількість викладачів пенсійного віку (Табл.2.4).

За гендерною ознакою серед педагогічних працівників та господарського персоналу переважають жінки - 71% та 62% відповідно. Склад адміністративного персоналу є гендерно збалансованим.

Табл. 2.4. Вікова та статеву структура працівників Центру

Персонал	Вікова структура персоналу закладу П(ПТ)О							
	До 35 років		35-49 років		49-60 років		Понад 60 років	
	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.
Педагогічні працівники	9	5	17	6	21	9	6	9
Господарський персонал	1	1	14	2	8	5	7	8
Адміністративний персонал та службовці	1	1	7	-	5	1	3	2

На постійній основі здійснюється підвищення кваліфікації працівників закладу. Зокрема щодо інструментів розроблення та впровадження електронного контенту і відеосервісів в навчальний процес. Це є особливо актуальним в умовах пандемії COVID-19. Дистанційне навчання в Центрі використовується переважно для теоретичної підготовки з використанням платформ Google Classroom, Zoom та Meet. На сайті Центру розміщено онлайн бібліотеку для самопідготовки учнів, а також онлайн розклад занять по групах.

Професійно-практична підготовка за більшістю професій здійснюється в навчально-виробничих майстернях, а також на робочих місцях. Дистанційно – лише за окремими професіями (оператор комп'ютерного набору, офісний службовець (бухгалтерія).

Центр є важливим **надавачем освітніх послуг в регіоні**. За чисельністю здобувачів професійної освіти заклад посідає 12 місце серед 29 аналогічних закладів Запорізької області і здебільшого орієнтується на мешканців південно-східної частини області.

Як свідчать результати опитування здобувачів, розташування стало визначальним для вибору закладу як надавача освітніх послуг - 18% здобувачів обрали Центр, тому що він знаходиться в їхньому населеному пункті, а 31% - завдяки його близькості до місця проживання/навчання у школі (див. Дод.4). Тобто, територіальна віддаленість інших надавачів освітніх послуг на 49% формує контингент здобувачів Центру.

Центр здійснює підготовку кваліфікованих робітників на договірних умовах для місцевих підприємств та організацій: ЗАТ «Заводбуд», ПП «Русінов», ДОК «Криворізький гірник», ФОП Подколзін В.А., ФОП Подколзін Л.В., ПАТ «Приазовкурорт», ПСП «Волошин», Приватна виробничо-комерційна фірма «Меркурій», ФОП «Ларічкін», ІП «Артурс Бердянськ Курорт» тощо. Ці підприємства, своєю чергою, надають власні потужності для освоєння сучасного обладнання та процесів, а також проводять виробничі екскурсії для здобувачів Центру. Окремі роботодавці надають паливно-мастильні матеріали (для здобувачів професій «машиніст крана автомобільного», «машиніст екскаватора одноковшового»), або сировину й будівельні матеріали (для здобувачів професій «муляр», «столяр», «штукатур»).

За оцінкою ПРООН¹⁰, найбільш затребуваними робітничими професіями в Запорізькій області протягом наступних 3-5 років будуть: слюсар, токар, електрозварник, електрик, машиніст, тракторист, аграрій, водій, офіціант, бармен, продавець, кухар, швачка. За 7-ма із цих професій Бердянський ЦПТО здійснює професійну підготовку здобувачів. До того ж жоден навчальний заклад у 100-км доступності не здійснює підготовку за спеціальністю «Машиніст екскаватора одноковшового» та «Машиніст крана автомобільного» (див. Таб. 2.6.).

Хоча в Бердянську за професіями «кухар», «електрогазозварник» та «кондитер» здобувачів готує й інший заклад (Бердянський економіко-гуманітарний коледж Бердянського державного педагогічного університету), контингент здобувачів Центру за цими професіями все одно зростає (див. Таб. 2.2.). Це обумовлено як кон'юнктурою регіонального ринку праці, так і достатньо високою конкурентоспроможністю Бердянського ЦПТО на ринку освітніх послуг професійної освіти.

Табл. 2.6. Підготовка робітничих кадрів за подібними спеціальностями у розрізі закладів Запорізької області (станом на 01.10.2020 року)*

Назва професії Центру	Назва закладу П(ПТ)О
Перукар (перукар-модельєр)	Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький коледж технологій та дизайну»
Кухар	ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей» ДНЗ «Запорізький центр професійно-технічної освіти водного транспорту» Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький коледж технологій та дизайну» Бердянський економіко-гуманітарний коледж Бердянського державного педагогічного університету ДНЗ «Василівський професійний ліцей» ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Веселівський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Михайлівське вище професійне училище» ДНЗ «Осипенківський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Пологівський професійний ліцей» ДНЗ «Приморський професійний аграрний ліцей» Федорівський центр професійної освіти ДНЗ «Якимівський професійний аграрний ліцей»
Лицювальник-плиточник	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» Федорівський центр професійної освіти
Маляр	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей» ДНЗ «Запорізький центр професійно-технічної освіти водного транспорту» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти»
Штукатур	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей автотранспорту» Молочанський Державний навчальний заклад «Багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» Федорівський центр професійної освіти ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Осипенківський професійний аграрний ліцей»
Столяр будівельний	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей автотранспорту» Федорівський центр професійної освіти
Паркетник	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей автотранспорту»
Електрогазозварник	ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей автотранспорту» ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» Бердянський ДНЗ машинобудівний професійний ліцей» Молочанський ДНЗ «БЦПТО»

10 <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/recovery-and-peacebuilding/labour-market-state-employment-service-activity-Zaporizhzhia-Oblast.html>

Назва професії Центру	Назва закладу П(ПТО)
Електрогазоварник	ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Приморський професійний аграрний ліцей»
Монтажник гіпсокартонних конструкцій	ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Пологівський професійний ліцей»
Машиніст крана автомобільного	ДНЗ «Запорізький професійний ліцей автотранспорту»
Муляр	ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Осипенківський професійний аграрний ліцей» Федорівський центр професійної освіти
Кондитер	ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей» Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький коледж технологій та дизайну» Бердянський економіко-гуманітарний коледж Бердянського державного педагогічного університету ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Веселівський професійний аграрний ліцей» ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» ДНЗ «Осипенківський професійний аграрний ліцей» Федорівський центр професійної освіти ДНЗ «Пологівський професійний ліцей» Молочанський ДНЗ «БЦПТО» ДНЗ «Пологівський професійний ліцей»

*Кольором відмічені навчальні заклади, які знаходяться найближче до Бердянського ЦПТО.

Важливими чинниками, які впливають на освітні послуги, що надаються Центром, є загальний спад промислового виробництва та сезонність окремих видів діяльності в Бердянському регіоні. Звільнення робітників після закінчення сезону в сільському господарстві та туризмі є звичним явищем. Офіційні дані Бердянського міськрайонного центру зайнятості щодо професійного складу зареєстрованих безробітних та кількості наявних вакансій за професіями в регіоні свідчать про невідповідність пропозиції наявному попиту (вакансіям) на ринку праці за більшістю професій (Таб. 2.7.).

Разом з тим, попит на послуги первинної професійної освіти протягом кількох років поспіль залишається стабільним. Ймовірніше за все, це обумовлено неформальною зайнятістю, яка в Запорізькій області за оцінками Міжнародної організації праці становить від 12,1% до 15,0%¹¹. Рівень неформальної зайнятості в сільському господарстві та туризмі, на яких спеціалізується Бердянський регіон, традиційно є ще вищим. Останнім часом послуги з професійної освіти все частіше мають попит серед здобувачів, які хочуть отримати їх за місцем проживання для подальшого працевлаштування в регіонах з вищою оплатою праці та/або за кордоном.

Очікується, що впровадження з 2024 р. профільної середньої освіти відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»¹² збільшить наповнюваність Центру та потребуватиме ліцензування нових професій для задоволення попиту здобувачів з вищим рівнем загальноосвітньої підготовки. Відповідно, зросте попит на високотехнологічні професії, наприклад «Оператор безпілотних апаратів (дронів)». Це потребуватиме як осучаснення техніки, обладнання та устаткування Центру, так й вдосконалення кваліфікації викладацького складу та майстрів.

Окрім послуг з первинної професійної освіти Центром надаються послуги з професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації дорослого населення. Зокрема, протягом 2020 р. за направленням служби зайнятості їх було надано для 149 безробітних, а індивідуальне навчання пройшли 10 безробітних громадян.

11 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---lab_admin/documents/projectdocumentation/wcms_630069.pdf

12 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Наразі послуги для дорослого населення надаються лише за зверненням служби зайнятості. Не здійснюється їх просування серед роботодавців та інших заінтересованих сторін. Хоча з урахуванням швидкої зміни кон'юнктури ринку збільшення обсягів та розширення спектру послуг професійної освіти для дорослого населення протягом усього життя є дуже перспективним напрямом діяльності.

	Код професії	За січень-грудень 2020 року		
		Чисельність безробітних, осіб	Кількість вакансій, одиниць	Дефіцит вакансій (-), дефіцит кадрів (+)
Кухар	5122	1 731	763	-968
Перукар (перукар - модельєр)	5141	193	40	-153
Муляр	7122	77	45	-32
Столяр будівельний	7124	4	2	-2
Монтажник гіпсокартонних конструкцій	7129	6	5	-1
Лицювальник-плиточник	7132	52	40	-12
Штукатур	7133	93	44	-49
Маляр	7141	174	101	-73
Електрогазоварник	7212	448	388	-60
Кондитер	7412	109	37	-72
Машиніст крана автомобільного	8332	14	17	3
Всього по Запорізькій області:		65 931	33 587	-32 344

Діяльність Центру фінансується практично повністю коштом обласного бюджету (понад 90%). Загальний кошторис закладу збільшився із 11,6 млн грн у 2016 р. до 25,9 млн грн у 2020 р. Збільшення загального кошторису визначається насамперед зростанням видатків на основну діяльність та утримання Центру, а також обумовлене зростанням мінімальної заробітної плати та видатків на енергоносії упродовж 2016-2020 років.

Частка коштів спецфонду Центру коливається в межах від 5,8 до 11,2 відсотка за останні п'ять років (Табл. 2.7). і формується здебільшого з надходжень від суб'єктів господарювання, в яких проходять практику здобувачі професійної освіти, а також грантових коштів. Надходження від послуг з перепідготовки та підвищення кваліфікації дорослого населення є незначними та несистемними з причини неусталеності такої діяльності. Інші послуги для мешканців приймаючої громади, які б могли наповнювати спецфонд, Центр не надає.

Центр отримує технічну допомогу в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за напрямком професійної підготовки «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» - майже 400 тис. грн.

Табл.2.7. Структура фінансування Бердянського ЦПТО

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Загальний кошторис, тис. грн, з них:	11566,3	18734,3	20583,7	21740,7	25953,3
Кошти державного бюджету, тис. грн	-	-	-	-	
Кошти регіонального бюджету, тис. грн	10272,2	16922,1	19173,9	19870,0	24442,8
Частка від загального кошторису, %	88,8	90,3	93,2	91,4	94,2
Інші кошти (зазначити чий), тис. грн	1294,1	1812,2	1409,8	2870,7	1510,5
Частка від загального кошторису, %	11,2	9,7	6,8	8,6	5,8

SWOT- АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

SWOT-аналіз Центру

Сильні сторони	Слабкі сторони
Потужний майновий комплекс на 600 здобувачів з перспективою розширення в результаті оптимізації мережі закладів П(ПТ)О Запорізької області	Будівлі та споруди з високим рівнем зношеності та низькою енергоефективністю
Широкий спектр проліцензованих професій	Переважає морально застарілого навчального обладнання та брак сучасної техніки для відкриття нових спеціальностей
Провідна роль висококваліфікованих та проактивних педагогічних працівників, майстрів виробничого навчання та наставників	Відсутність вірогідної інформації про потреби регіонального ринку праці
Стабільна динаміка контингенту здобувачів протягом останніх років	Недостатній рівень цифрових компетенцій у педагогічних працівників
Наявність 72 договорів на організацію 360 місць виробничої практики	Низький темп оновлення змісту навчальних програм
Наявність навчального господарства з можливістю розширення земельного фонду до 900 га	Недостатня залученість роботодавців до навчального процесу, перевірки якості підготовки та розробки професійних стандартів
Ефективна співпраця з компаніями -постачальниками сучасних будівельних матеріалів	Неприспосованість освітнього простору для осіб з інвалідністю
Співпраця з Бердянським міськрайонним центром зайнятості щодо перепідготовки дорослого населення	Низький рівень навчання учнів підприємництва, розвитку підприємливості та формування відповідних "м'яких" навичок
Дієва співпраця з ПРООН та EU4Skills	Багаторівневість управління професійною (професійно-технічною) освітою
Активне учнівське самоврядування	Надто тривалі терміни профпідготовки, які не відповідають запитам роботодавців
Можливості	Загрози
Прийняття Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки	Низька престижність та популярність робітничих професій серед молоді
Зміни в структурі регіональної економіки потребуватимуть навчання/перенавчання робітничих кадрів, що зумовить необхідність ліцензування нових професій	Недостатня матеріально-технічна база для проведення ліцензування нових професій
Оновлення освітніх і професійних стандартів	Низький рівень заробітної плати в педагогічних працівників
Кількість вакансій робітничих професій у регіоні вища за кількість вакансій для фахівців з вищою освітою	Депопуляція регіону може призвести до зменшення числа абітурієнтів

Запровадження профільної середньої освіти згідно із Законом «Про освіту» та Законом «Про повну загальну середню освіту»	Погіршення економічної та епідеміологічної ситуації внаслідок COVID-19 та/чи інших пандемій
Активізація діяльності міжнародних донорів в сфері професійної освіти (ПРООН, USAID, EU4Skills тощо)	Ескалація збройного конфлікту на сході України

Для виявлення взаємозв'язків між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) чинниками, які мають стратегічне значення для діяльності Центру використано SWOT- матриці.

Важливість виявлення цих взаємозв'язків обумовлюється необхідністю пошуку основи для формування стратегічних та операційних цілей розвитку закладу на основі застосування для розвитку Центру комбінації таких стратегій:

- Стратегія успіху: використання сильних сторін для реалізації можливостей (Рис. 3.1.);
- Стратегія конкуренції: подолання слабких сторін через використання можливостей (Рис. 3.2.);
- Стратегія збереження: використання сильних сторін для уникнення загроз (Рис. 3.3.);
- Стратегія оборони: зосередження на мінімізації впливу слабких сторін і загроз (Рис. 3.4.).

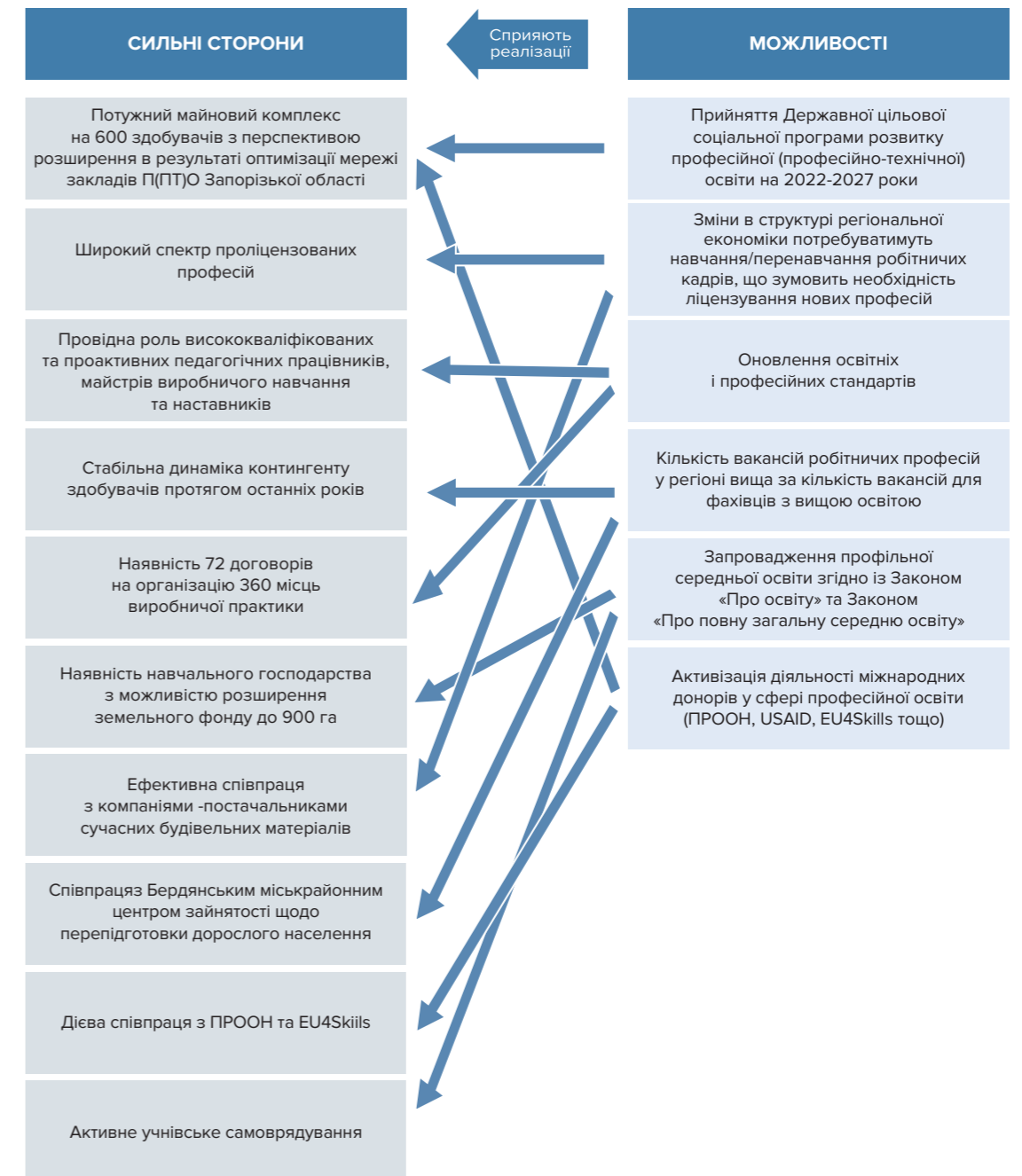

Рисунок 3.1. Стратегія успіху: використання сильних сторін для реалізації можливостей

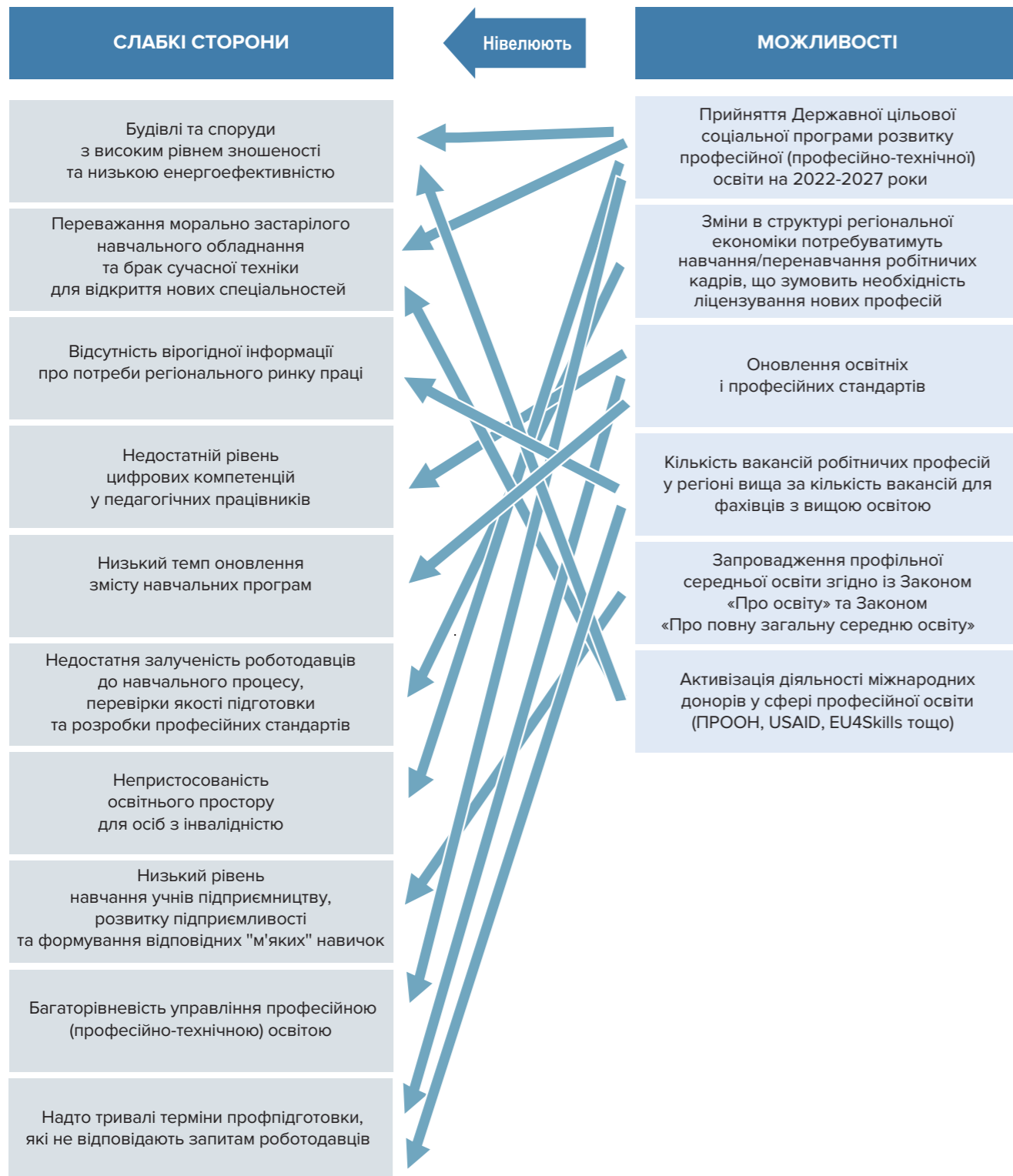

Рисунок 3.2. Стратегія конкуренції: подолання слабких сторін через використання можливостей

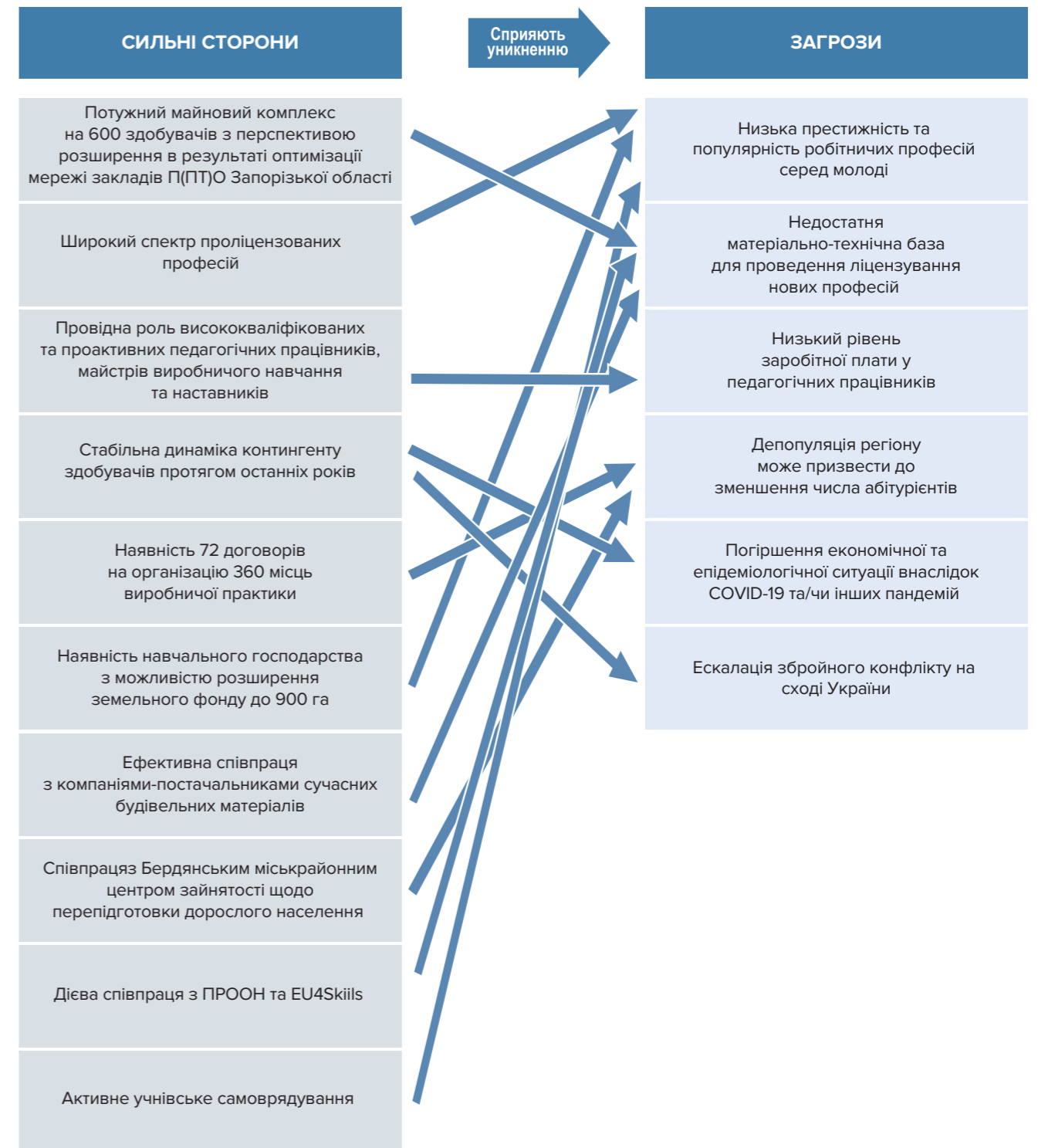

Рисунок 3.3. Стратегія збереження: використання сильних сторін для уникнення загроз

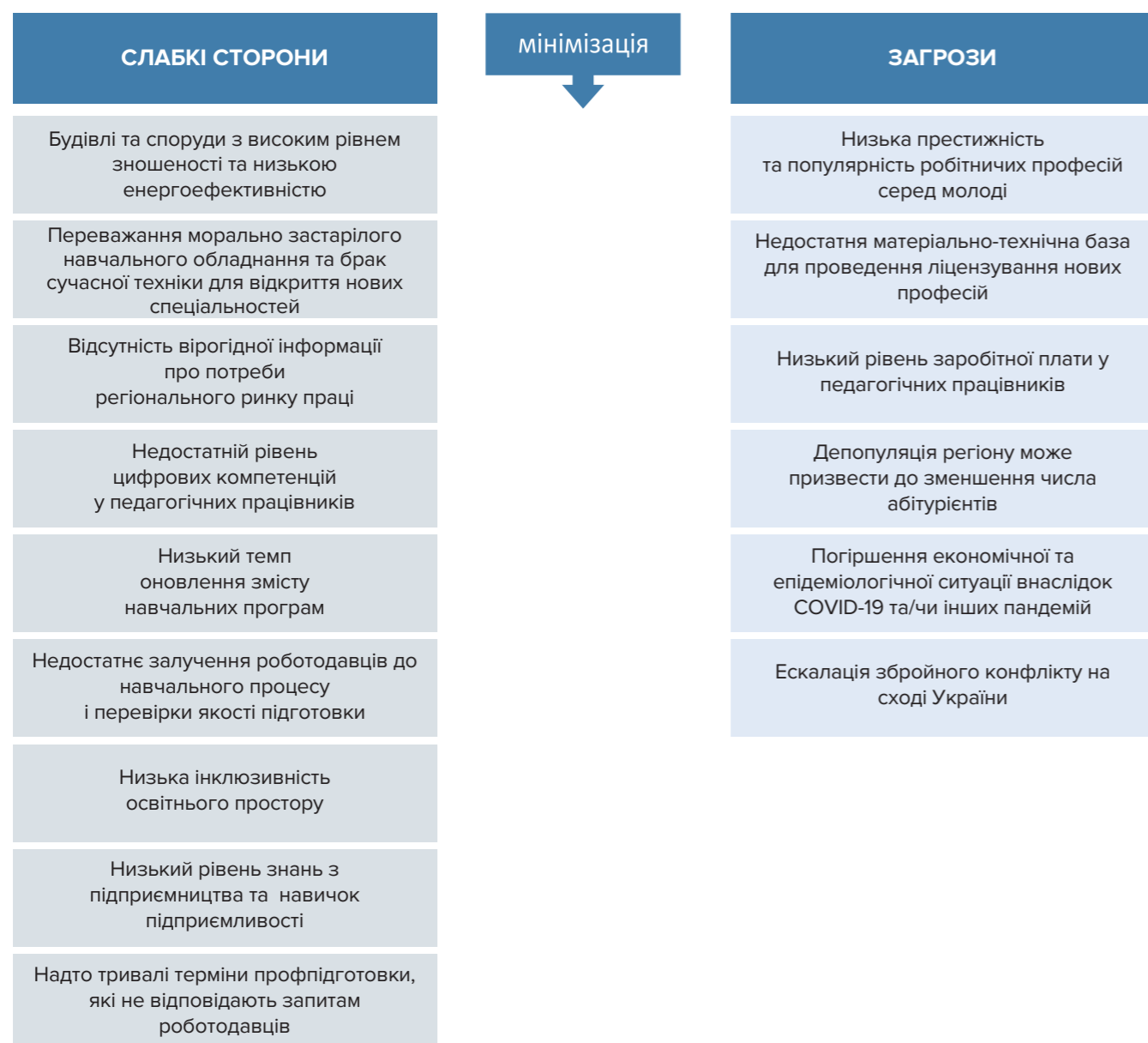

Рисунок 3.4. Стратегія оборони: зосередження на мінімізації впливу слабких сторін і загроз

Найважливішими сильними сторонами Центру є наявність потужного майнового комплексу, який дозволяє забезпечити підготовку до 600 осіб з можливістю розширення матеріально-технічної бази та земельного фонду до 900 га в результаті оптимізації мережі закладів П(ПТ)О Запорізької області. Окрім цього, переважає в колективі висококваліфікованих та проактивних викладачів, майстрів виробничого навчання та наставників, що дозволяє розширити спектр робітничих професій, особливо сучасних, на запит роботодавців, сприяє втіленню в Центрі новітніх освітніх технологій, налагодженню та розвитку співпраці з роботодавцями, територіальними громадами регіону та міжнародними донорами.

Як результат, можна значно посилити конкурентні переваги Центру як для налагодження партнерства із заінтересованими сторонами, так і для значного збільшення контингенту більш вмотивованих здобувачів.

Водночас перешкодами для розвитку Центру (що вимагає стратегічного втручання у зазначені сфери) є досить високий рівень зношеності будівель і споруд та брак сучасного обладнання та техніки, для використання в освітньому процесі. Висока енергозатратність призводить до понаднормових витрат на комунальні послуги, суттєво зменшує можливості для розвитку закладу і не дозволяє спрямовувати додаткові кошти на підвищення кваліфікації педагогічного персоналу. Відсутність сучасного обладнання унеможливує надання новітніх освітніх послуг на замовлення роботодавців, зокрема отримання нових ліцензій.

Діяльність у регіоні міжнародних донорських організацій щодо розвитку підприємництва дозволяє покращити рівень навчання здобувачів в цій царині, розвитку у них підприємливості та формуванню «м'яких» навичок. Це також допоможе актуалізувати зміст та наповнення навчальних програм.

Порівняно низька заробітна плата викладачів освітніх дисциплін, майстрів виробничого навчання та викладачів спецдисциплін в закладі ускладнює мотивацію молодих працівників, що закономірно впливає на збільшення середнього віку педагогічних кадрів Центру.

Важливим викликом для Центру є необхідність цифровізації, ширшого впровадження дистанційного навчання та розвиток «м'яких» навичок у здобувачів для уможливлення їх участі в економічному житті регіону у якості підприємців чи самозайнятих осіб відразу після завершення навчання.

Недоліком Центру є непристосованість до надання якісних освітніх та супутніх послуг для осіб з інвалідністю.

Більш активне залучення Центру до міжнародних програм технічної допомоги та програм молодіжних обмінів і стажувань у сфері професійної освіти є важливим напрямом для стратегічного втручання.

Ризики обумовлені насамперед занепадом системи професійної освіти в Україні через загальний спад економіки, який зменшив попит на робочу силу та призвів до значної трудової міграції. Ускладнює ситуацію й депопуляція регіону та активна політика країн-сусідів щодо залучення української молоді на навчання. Без відповідних заходів реагування це призводитиме до падіння контингенту і, як наслідок, зменшення потреби у викладачах та приміщеннях. Розвиток дистанційної освіти може ще більше ускладнити ці процеси.

Низька престижність та неналежна промоція професійної освіти орієнтує молодь на отримання вищої освіти. Значне збільшення випускників закладів вищої освіти унеможливує їх працевлаштування за фахом і водночас не дозволяє працевлаштуватися за робочими професіями через відсутність відповідних навичок. Нездорова конкуренція за учня/студента між професійною та вищою освітою призводитиме до посилення напруги між цими ланками освіти. Впровадження профільної середньої освіти з 2024 р. покликане виправити цю ситуацію.

Нааявні обмеження для провадження господарської діяльності закладами П(ПТ)О ускладнюють розвиток матеріально-технічної бази Центру та можливості для стимулювання педагогічного персоналу, із зароблених Центром коштів.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЦЕНТРУ

4

(За результатами засідання Робочої групи 3 лютого 2021 року)

Бердянський центр професійно-технічної освіти у 2027 році – це конкурентоспроможний комфортний навчальний заклад, який на основі принципів гендерної рівності, інклюзивного навчання та забезпечення здорового освітнього середовища:

- здійснює якісну первинну професійну підготовку із можливістю отримати повну середню освіту;
- здійснює перепідготовку та підвищення кваліфікації дорослого населення протягом всього життя;
- взаємодіє з роботодавцями, місцевою громадою та іншими заінтересованими сторонами заради професійної самореалізації здобувачів робітничих професій, задоволення потреб ринку праці та сталого розвитку Бердянського регіону.

СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ

5

Ґрунтуючись на результатах стратегічного аналізу, SWOT-аналізу та SWOT-матриці учасники процесу стратегування обрали стратегію, яка передбачає формування конкурентних переваг Центру шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які наразі існують для розвитку. При цьому Центр має максимально використати свої сильні сторони.

Таким чином, були обрані три головні сфери фокусування зусиль щодо розвитку Центру:

- Зміцнення потенціалу і посилення конкурентоспроможності закладу;
- Забезпечення високої якості надання та широкого спектра освітніх послуг;
- Забезпечення ефективного партнерства закладу з роботодавцями та іншими заінтересованими сторонами.

Саме ці сфери обумовили формулювання стратегічних та операційних цілей для розвитку закладу (Рис.4.1.)

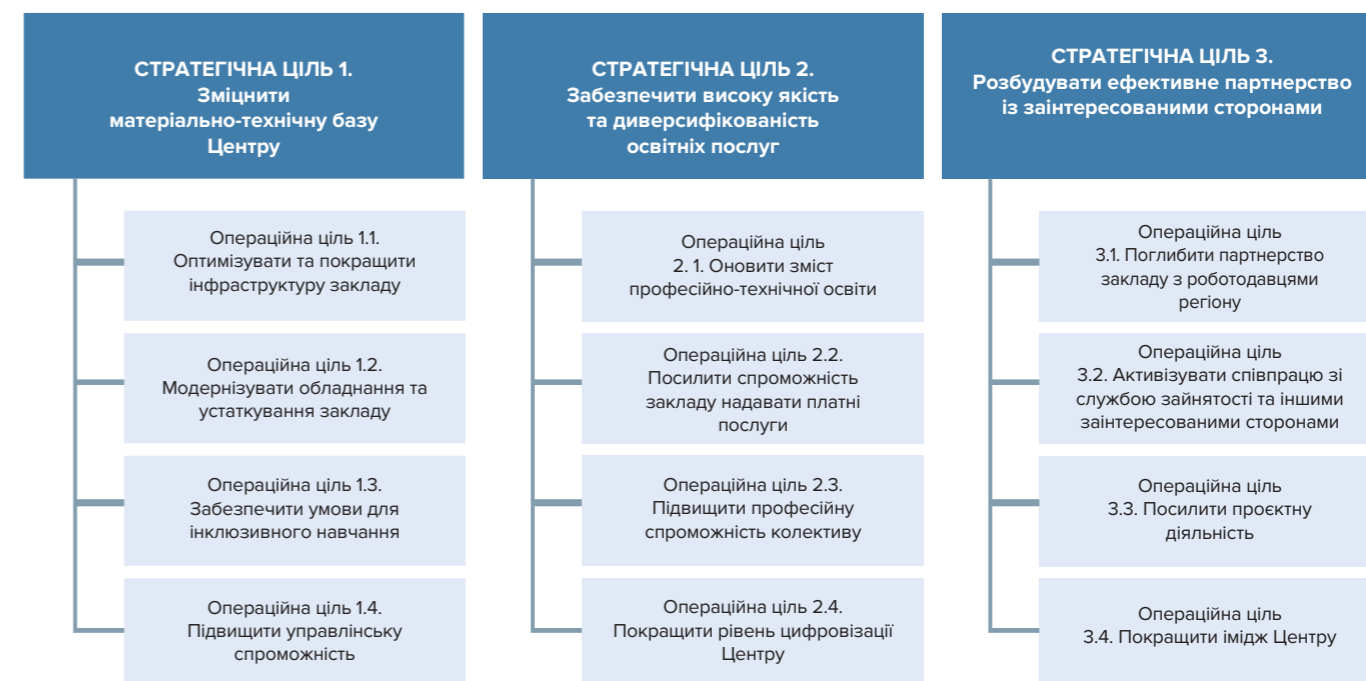

Рис. 4.1. Стратегічні та операційні цілі розвитку Бердянського центру професійно-технічної освіти.

ПЛАН ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ

6

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
Стратегічна ціль 1. Зміцнити матеріально-технічну базу Центру					
1.1. Покращити інфраструктуру закладу	1.1.1. Утеплення фасадів:	Ремонт здійснено			Заступник директора з АГЧ
	- навчального корпусу (1325 кв.м);		1125757	2022-2023	
	- корпусу навчальних майстерень (932 кв.м);		791903	2022-2023	
	- побутового корпусу (680 кв.м);		57772	2022-2023	
	- гуртожитку (1330 кв.м)		1130874	2022-2023	
	1.1.2. Здійснити ремонт у навчальних майстернях	Ремонт здійснено	2800000	2024	Заступник директора з НВР
	1.1.3. Утеплення і перекриття покрівлі:	Ремонт здійснено			Заступник директора з АГЧ
	- навчального корпусу (829 кв.м);		588093	2023	
	- корпусу навчальних майстерень (1756 кв.м);		1246902	2023	
	- побутового корпусу (736 кв.м);		522702	2023	
	- гуртожитку (970 кв.м)		688487	2023	
	1.1.4. Капітальний ремонт системи опалення із встановленням індивідуального теплового пункту	Здійснено капітальний ремонт системи опалення, встановлено індивідуальний тепловий пункт	2400000	2024	Заступник директора з АГЧ
	1.1.5. Облаштування новою тротуарною плиткою подвір'я Центру (900 кв.м)	Подвір'я центру облаштовано	836000	2023	Заступник директора з АГЧ

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	1.1.6. Облаштування подвір'я новою тротуарною плиткою перед корпусом навчальних майстерень (780 кв.м.)	Подвір'я центру облаштовано	725400	2023	Заступник директора з АГЧ
	1.1.7. Заміна поруччя (132 м. пог.)	Перила замінено	396000	2022	Заступник директора з АГЧ
	1.1.8. Облаштування майстерні для професії «Сировар»	Майстерню облаштовано	150000	2024	Заступник директора з НВР
1.2. Модернізувати обладнання та устаткування закладу	1.2.1. Придбати зернозбиральний комбайн CLAAS Lexion 480	Зернозбиральний комбайн CLAAS Lexion 480 придбано	6000000	2027	Директор
	1.2.2. Придбати Трактор ARION 620 C	Трактор ARION 620 C придбано	1900000	2027	Директор
	1.2.3. Придбати Преспідбирач	Преспідбирач придбано	780000	2027	Директор
	1.2.4. Придбати Плуг оборотний	Плуг оборотний придбано	195000	2023	Директор
	1.2.5. Оприскувач причіпний ОПШ 3,5-24	Оприскувач причіпний придбано	453000	2023	Директор
	1.2.6. Культиватор ТЕРРА 3 ПРО 840	Культиватор придбано	301000	2024	Директор
	1.2.7. Сівалка зернова Harvest 5,4	Сівалка придбано	280000	2022	Директор
	1.2.8. Осучаснити матеріально-технічну базу гуртожитку	Матеріально-технічна база гуртожитку оновлена	5611413	2022	Заступник директора з ВР
	1.2.9. Оновлення матеріальної бази для спортивно-оздоровчої роботи	Спортивна база оновлена	1730686	2022	Керівник фізичного виховання
	1.2.10. Покращення матеріально-технічної бази будівельних професій	Матеріальна база будівельних професій оновлена	357640	2022	Заступник директора з НВР
	1.2.11. Придбати мультимедійне обладнання для навчальних кабінетів та актової зали	Мультимедійне обладнання придбано	737383	2022-2023	Заступник директора з НР
	1.2.12. Придбати транспортний засіб для підготовки учнів за професією «Водій автотранспортних засобів категорії «В»	Придбано транспортний засіб	280000	2023	Заступник директора з НВР

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	1.2.13. Придбати обладнання для підготовки учнів за професією «Формувальник ковбасних виробів»: Кутер Шприц ковбасний Льодогенератор Міні термокамера для м'ясних і ковбасних виробів	Придбано обладнання	496297	2022	Заступник директора з НВР
	1.2.14 Придбати обладнання для підготовки учнів за професією «Монтажник систем утеплення будівель»: будівельна люлька спорядження для промислового альпінізму	Придбано обладнання	148000	2022	Заступник директора з НВР
	1.2.15 Придбати обладнання для підготовки учнів за професією «Сировар»: Ваги СМІ-500М Помпи Молоколічильник Трубопроводи і арматура Пластинчата пастеризаційно-охолоджувальна установка Сепаратор-молокоочисник Сепаратор-вершковіддільник Сироробна ванна Сировиготовлювач Преси Парафінери Сироміюча машина Машина для пакування сиру Центрифуга Електрична плитка Прилади для визначення фізико-хімічних показників молока	Придбано обладнання	650000	2024	Заступник директора з НВР
	1.2.16 Придбати обладнання для підготовки учнів за професією «Кравець»	Придбано обладнання	800000	2025	Заступник директора з НВР
	1.2.17 Придбати обладнання для підготовки учнів за професією «Оператор дронів»	Придбано обладнання	1230000	2024	Заступник директора з НВР

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
1.3. Забезпечити умови для інклюзивного навчання	1.3.1. Провести оцінку щодо інклюзивності центру для навчання різних категорій здобувачів освіти	Оцінка інклюзивності центру проведена	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВР
	1.3.2. Розробити план заходів щодо забезпечення інклюзивності навчання у закладі	План заходів щодо забезпечення інклюзивності навчання у центрі розроблений	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВР
	1.3.3. Розробити проектно-кошторисну документацію згідно з планом заходів щодо забезпечення інклюзивності закладу	Проектно-кошторисна документація втілення плану заходів з покращення інклюзивності навчання у центрі розроблена	100000	2022	Заступник директора з НВР
	1.3.4. Встановити пандуси до кожної будівлі	Пандуси встановлені	30000	2021 р.	Заступник директора з АГЧ
	1.3.4. Встановити пандуси до кожної будівлі	Пандуси встановлені	30000	2021 р.	Заступник директора з АГЧ
	1.3.5. Переобладнати санітарні приміщення відповідно до вимог ДБН «Інклюзивність будівель та споруд»	Проектно-кошторисна документація підготовлена Санітарні приміщення переобладнано	45000	2023	Заступник директора з АГЧ
	1.3.6. Встановити ліфт-підйомник для людей на візках	Ліфт встановлено	400000	2027	Директор
1.4. Підвищити управлінську спроможність	1.4.1. Запровадити електронний документообіг, електронні журнали та систему внутрішніх комунікацій у закладі	Електронний документообіг, електронні журнали та систему внутрішніх комунікацій у закладі запроваджено	10000	2024	Директор
	1.4.2. Організувати підвищення управлінської спроможності керівників закладу шляхом впровадження орієнтованої на результат участі їх у тренінгових/освітніх/інформаційних програмах	Тренінги для керівників закладу та підприємців з питань впровадження орієнтованої на результат участі їх у тренінгових/освітніх/інформаційних програмах	31800	2021	Директор
	1.4.3. Запровадити та сертифікувати системи управління якістю на основі міжнародних стандартів	Процедуру запровадження системи управління якістю затверджено; системи управління якістю запроваджено	16800	2025	Директор

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
Стратегічна ціль 2. Забезпечити високу якість та диверсифікованість освітніх послуг					
2.1. Оновити зміст професійно-технічної освіти	2.1.1. Збільшити кількість професій для навчання за дуальною формою	Пропозиції щодо професій для запровадження навчання дуальною формою сформовано; робочі навчальні плани і програми складено; навчання запроваджено	Не потребує фінансових витрат	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.2. Сформувати нові навчальні плани й програми для всіх професій, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів	Нові робочі навчальні плани і програми на модульно-компетентнісній основі складено	Не потребує фінансових витрат	2022	Заступник директора з НВР
	2.1.3. Ліцензувати спеціальність «Водій автотранспортних засобів категорії «В»	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.4. Ліцензувати спеціальність «Формувальник ковбасних виробів»	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.5. Ліцензувати спеціальність «Монтажник систем утеплення будівель»	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.6. Ліцензувати спеціальність «Сировар»	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	2.1.7. Ліцензувати спеціальність «Оператор безпілотного літального апарату (дрона)»	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.8. Ліцензувати спеціальність «Кравець».	Пакет документів для ліцензування професії підготовлено; матеріально-технічну базу для нових професій сформовано; ліцензію на підготовку кадрів за даною професією отримано	10000	2023	Заступник директора з НВР
	2.1.8. Збільшити кількість практичних занять у навчальних програмах	Робочі навчальні плани переглянуто та скориговано; кількість практичних занять збільшено	Не потребує фінансових витрат	2022	Заступник директора з НВР
	2.1.9. Розширити виробництво та переробку сільськогосподарської продукції у навчальному господарстві	Виробництво та переробка сільськогосподарської продукції у навчальному господарстві	Не потребує фінансових витрат	2023	Заступник директора з АГЧ
	2.1.10. Розробити навчальні плани і програми для організації гнучкої системи навчання для різних категорій дорослого населення	Навчальні плани і програми розроблено; ліцензії на ПРП/ПК для різних категорій дорослого населення отримано	10000	2022	Заступник директора з НВР
	2.1.11. Оновити робочі навчальні програми згідно з потребами роботодавців	Рекомендації роботодавців щодо навчальних програм зібрано та проаналізовано; рекомендації враховано; навчальні плани і програми відкориговано	10000	2023	Заступник директора з НВР
		<ul style="list-style-type: none"> Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва; Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування; Фермер; Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів; Електрогазозварник; 			

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	<ul style="list-style-type: none"> Водій автотранспортних засобів категорії «С» Машиніст крана автомобільного; Кухар; Кондитер; Офіціант; Перукар; Манікюрник; Маляр; Штукатур; Лицювальник-плиточник 				
2.2. Посилити спроможність закладу надавати платні послуги	2.2.1. Провести оцінку закладу на предмет збільшення напрямків ведення комерційної діяльності закладом	Оцінка закладу на предмет збільшення напрямків ведення комерційної діяльності закладом проведена	Не потребує фінансових витрат	2021	Директор, головний бухгалтер
	2.2.2. Внести пропозиції з розширення переліку платних послуг, які може надавати Центр	Перелік пропозицій з розширення видів платних послуг сформовано	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВР
	2.2.3. Запровадити короткотермінові курси перекваліфікації для дорослого населення на платній основі, удосконалити наявні	Попит на професії для перекваліфікації дорослого населення вивчений, програми навчання затверджені, відповідальні за організацію та проведення навчання визначені, проектно-кошторисна документація розроблена	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВР
	2.2.4. Створити на базі закладу кваліфікаційний центр з професій «Кухар», «Електрогазозварник», «Машиніст екскаватора одноковшового», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Фермер»	Кваліфікаційний центр оцінювання результатів створено	60000	2023	Заступник директора з НВР

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
2.3. Підвищити професійну спроможність колективу	2.3.1. Заохочувати участь викладачів та майстрів виробничого навчання в програмах міжнародних обмінів та стажувань	Міжнародні програми обмінів і стажувань, в яких можна взяти участь, постійно відслідковуються; список викладачів/майстрів, які подаватимуться на програми складено; аплікації подано	39200	2024	Директор
	2.3.2. Запровадити на постійній основі у закладі тренінгові програми для викладацького складу для підвищення їхнього професійного рівня	Тематику тренінгів та програм, необхідних для підвищення професійного рівня викладацького складу визначено; графік проведення тренінгів та тренерів визначено; тренінги на постійній основі проводяться	25000	2022	Заступник директора з НР
	2.3.3. Запровадити у закладі на постійній основі навчальні заходи для викладацького складу щодо набуття ними цифрових навичок для використання їх у роботі	Теми занять визначено; графік проведення заходів та тренерів визначено; заходи на постійній основі проводяться	25000	2022	Заступник директора з НР
	2.3.4. Підвищити спроможність майстрів виробничого навчання та викладачів із розроблення та ліцензування нових освітніх програм	Тренінги для викладачів і майстрів виробничого навчання щодо розроблення та ліцензування нових освітніх програм з урахуванням модульно-компетентнісного підходу проведено		2022	Заступник директора з НВР
	2.3.5. Забезпечити кабінети викладачів і майстрів виробничого навчання сучасним обладнанням	Перелік необхідного сучасного обладнання складено; кабінети викладачів і майстрів виробничого навчання оснащено	56000	2023	Заступник директора з НР
	2.4. Покращити рівень цифровізації Центру	2.4.1. Створити навчальні посібники в електронному вигляді для теоретичного навчання зі спеціальностей	Навчальні посібники в електронному вигляді для теоретичного навчання зі спеціальностей створено	70000	2023
2.4.2. Розробити власну платформу закладу з мобільним додатком		Платформу закладу із мобільним додатком створено	80000	2023	Заступник директора з НВР

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
Стратегічна ціль 3. Розбудувати ефективне партнерство із заінтересованими сторонами					
3.1. Поглибити партнерство закладу з роботодавцями регіону	3.1.1. Створити наглядову раду закладу	Наглядову раду закладу створено; робота на постійній основі проводиться	Не потребує фінансових витрат	2023	Директор
	3.1.2. Поглибити співпрацю з роботодавцями щодо впровадження елементів дуального навчання та проходження виробничої практики	Тренінги з роботодавцями щодо впровадження елементів дуального навчання та проходження виробничої практики проведено	Не потребує фінансових витрат	2023	Заступник директора з НВП
	3.1.4. Підписати угоди з роботодавцями про проходження стажування педагогічних працівників на підприємстві/навчальному центрі підприємства	Укладена «Угода про проходження стажування педагогічних працівників»	Не потребує фінансових витрат	2021	Директор
	3.1.5. Поглиблювати практику спільної проєктної діяльності закладу у рамках публічно-приватного партнерства	Пропозиції щодо спільної проєктної діяльності закладу у рамках публічно-приватного партнерства сформовано; перспективні складено; проєктна діяльність запроваджена	Не потребує фінансових витрат	2021	Директор
3.2. Активізувати співпрацю зі службою зайнятості та іншими заінтересованими сторонами	3.2.1. Запровадити спільно зі службою зайнятості моніторинг працевлаштування випускників закладу та рівня задоволеності роботодавців якістю їх підготовки та роботи	Укладена «Угода про співпрацю що до моніторингу»	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВП
	3.2.2. Проводити регулярний аналіз ринку праці для визначення його тенденцій і виявлення потреб у кваліфікованих робітниках за різними професіями	Аналіз ринку праці постійно відслідковується; список потреб у кваліфікованих робітниках за різними професіями	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВП
	3.2.3. Розширити співпрацю зі службою зайнятості щодо перепідготовки (перенавчання, підвищення кваліфікації) безробітних і соціально вразливих категорій населення	Укладена «Угода про співпрацю щодо перепідготовки усіх категорій населення»	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВП

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	3.2.5. Поглибити співпрацю з громадськими організаціями, професійними спілками та асоціаціями	Укладена «Угода про співпрацю з громадськими організаціями, професійними спілками»	Не потребує фінансових витрат	2022	Директор
3.3. Посилити проєктну діяльність закладу	3.3.1. Налагодити контакти з навчальними закладами, які мають успішний досвід участі в проєктах міжнародної технічної допомоги, задля його вивчення та втілення у закладі	Контакти з навчальними закладами, які мають успішний досвід участі в проєктах міжнародної технічної допомоги налагоджено	Не потребує фінансових витрат	2022	Заступник директора з НВП
	3.3.2. Ознайомитися з умовами надання грантів освітнім закладам різними донорськими організаціями	З умовами надання грантів освітнім закладам різними донорськими організаціями ознайомлено	Не потребує фінансових витрат	2022	Заступник директора з НВП
	3.3.3. Провести тренінг з написання проєктних заявок	Участь у тренінгах з написання проєктних заявок береться на постійній основі	25000	2022	Заступник директора з НР
	3.3.4. Покласти обов'язки грантового менеджера на визначеного фахівця із забезпеченням отримання ним необхідних компетентностей або прийняти на роботу спеціаліста з обов'язками грантового менеджера	Прийнято на роботу спеціаліста з обов'язками грантового менеджера	Не потребує фінансових витрат	2022	Директор
3.4. Покращити імідж закладу	3.4.1. Розробити презентаційний пакет для посилення профілю закладу загальної середньої освіти	Презентаційний пакет розроблено	50000	2021	Заступник директора з ВР
	3.4.2. Розробити комунікаційну стратегію закладу та визначити відповідальних за виконавці визначені; інформаційний та комунікаційний напрямки	Комунікаційна стратегія розроблена; відповідальний/ні та виконавці визначені; коло їхніх обов'язків в цьому напрямку окреслено	25000	2022	Заступник директора з ВР
	3.4.3. Поглибити співпрацю з виробниками будівельних матеріалів задля підвищення рівня випускників та його відповідності сучасним професійним стандартам	Кількість спільних проєктів та заходів збільшено; інтеграцію виробників будматеріалів в навчальний процес поглиблено	Не потребує фінансових витрат	2021	Заступник директора з НВП

Операційні цілі	Завдання	Індикатори результативності	Орієнтовний бюджет, грн.	Термін реалізації, рік	Відповідальні
	3.4.4. Пожввити дозвілля здобувачів освіти у позаурочний час та активно інформувати про заходи, що проводяться у закладі	Кількість дозвілєвих заходів в позаурочний час збільшено; інформування проводиться активніше	Не потребує фінансових витрат	2021-2027	Заступник директора з ВР
	3.4.5. Зробити ребрендинг сайту закладу відповідно до кращих світових практик	Ребрендинг сайту проведено	35000	2022	Заступник директора з НВР
	3.4.7. Створити віртуальний тур навчальним закладом	Віртуальний тур навчальним закладом створено	40000	2022	Заступник директора з НР

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛАН

Загальна сума інвестицій, яка потрібна для реалізації плану заходів з досягнення стратегічних та операційних цілей розвитку Центру протягом 2021-2027 років, становить майже 36,7 млн грн (Таб. 7.1).

Таблиця 7.1. Інвестиційні потреби Бердянського Центру професійно-технічної освіти

Інвестиційні потреби Центру на період 2021-2027 роки	Обсяг інвестицій, тис. грн	%
Здійснення будівництва, реконструкції та ремонту	12473,5	34,0
Здійснення благоустрою території	1561,4	4,3
Придбання нового обладнання, устаткування, меблів	22006,4	60,0
Оновлення змісту освітніх послуг	290,0	0,8
Підвищення управлінської та професійної спроможності педагогічного колективу	172,8	0,5
Покращання іміджу закладу	150,0	0,4
Разом	36654,1	100

Лівова частина інвестиційних потреб Центру визначається необхідністю модернізації обладнання та устаткування, здійснення будівельних та ремонтних робіт, а також благоустрою території (98,3%). На оновлення змісту освіти планується витратити 0,8 % коштів, на підвищення спроможності та компетенцій педагогічного колективу – 0,5%, на покращення іміджу Центру – 0,4%.

Постатейний розподіл інвестиційних потреб Центру та орієнтовні терміни залучення інвестицій подані в Додатку 3.

Зважаючи на досить суттєвий обсяг інвестиційних потреб Центру нагальним завданням для залучення інвестицій є активізація взаємодії з усіма потенційними інвесторами: державою (в особі Міністерства освіти та науки України), Департаментом освіти та науки Запорізької облдержадміністрації, Запорізькою міською радою, приватними інвесторами та фондами, а також міжнародними донорськими організаціями.

Як свідчить попередній досвід Центру, лише проактивна комунікація з потенційними інвесторами дозволяє втілювати інвестиційні проекти. Прикладом може слугувати проект щодо устаткування авторемонтної майстерні – станції техобслуговування загальною вартістю майже 368 тис. грн, який реалізується за грантової підтримки від ПРООН в Україні. (Таб. 7.2).

Таблиця 7.2. Устаткування авторемонтної майстерні – станції техобслуговування

Назва обладнання	Кількість, одиниць	Ціна, грн	Сума, грн
Мультимарочний автосканер для всіх типів транспорту, Сканматик SM2-PRO	1	15000	15000
USB Autoscope IV (Осциллограф Постоловського 4)	1	39987	39987
Підйомник двохстійковий 4т WellKraft 2140	1	46593	46593
Верстак металевий ВТ 41 МСБ/Пу/Д Ч	1	15780	15780
Полиця для верстака 1560x200x603мм, 20 держателів ТАAD1602 TOPTUL	1	13409	13409
Кран гідравлічний ручний LH-A 2.0T	1	6000	6000
Шиномонтажний стенд захват диска от 10» до 26» GT887N-AL390 380V BRIGHT	1	61600	61600
Балансировочный стенд автомат с Lcd дисплеем Bright Cb968b	1	56000	56000
Професійний вулканізатор NV-004	1	31008	31008
Домкрат підкатний T83002 TORIN	1	3379	3379
Пневмогайковерт та пневотрещітка ½ « ST-5500 SUMAKE	2	2741	5482
Пістолет для підкачки коліс TOPTUL JEAL220A	1	1305	1305
Манометр шинний МШ 15	1	1305	1305
Компресор поршневий з ремінним приводом, масляний Tesla Weld AIR 600-100	1	16829	16829
Комплект підставок під машину INTERTOOL GT0400	2	569	1138
Стенд для діагностики и чистки форсунок LAUNCH CNC-602A	1	19600	19600
Набір інструменту комбінований 216 од. Toptul GCAI216R	1	5834	5834
Тестер для вимірювання тиску в паливних системах FS TRHS-A1011 Torin	2	2876	5752
Набір для чищення системи інжектора PRO-Line GI20113 G.I. KRAFT	1	7330	7330
Набір для чищення системи інжектора PRO-Line GI20113 G.I. KRAFT	1	7330	7330
Набір для чищення системи інжектора PRO-Line GI20113 G.I. KRAFT	1	7330	7330
РАЗОМ			367991

МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПЛАНУ

Реалізація завдань Стратегічного та інвестиційного плану розвитку Бердянського центру професійно-технічної освіти до 2027 року передбачає синхронізацію виконання кількох завдань одночасно за участі багатьох заінтересованих сторін. Разом з тим, заходи Плану мають середньострокову (2021-2023 роки) та довгострокову (2024-2027 роки) перспективи.

В середньостроковій перспективі будуть здійснені заходи щодо здійснення нагальних робіт, які стосуються збереження, покращання та модернізації матеріально-технічної бази закладу. Протягом наступного періоду будуть втілені заходи, які потребують підготовчої роботи для мобілізації значних інвестицій та урізноманітнення їх джерел.

Для моніторингу процесу впровадження Стратегічного та інвестиційного плану Центру створюється Комітет із впровадження на чолі з директором закладу у складі представників трудового колективу, учнівського самоврядування, роботодавців, представників Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації та Бердянської міської ради.

Комітет із впровадження:

- контролює виконання завдань згідно із затвердженим планом;
- здійснює моніторинг досягнення визначених показників плану реалізації;
- вивчає зовнішні стосовно Центру тенденції та визначає їх вплив на процес розвитку Центру;
- формує пропозиції змін до цілей і завдань у разі необхідності;
- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації Стратегічного та інвестиційного плану розвитку Центру.

Процедури моніторингу Стратегічного та інвестиційного плану передбачають відстеження та оцінку розвитку Центру щодо визначеного стратегічного бачення, стратегічних та операційних цілей.

Моніторинг здійснюється шляхом регулярного збору та аналізу ключових показників та прийняття управлінських рішень щодо необхідності коригування/оновлення Стратегічного та інвестиційного плану Центру і включає три рівні:

- Перший – моніторинг зовнішнього середовища розвитку Центру (щорічно). Базується на відстеженні політичних, економічних, культурних, технологічних, суспільних та інших зовнішніх тенденцій, які мають суттєвий вплив на процес професійної (професійно-технічної) освіти регіону взагалі та Центру зокрема;
- Другий - моніторинг загальних результатів реалізації Стратегічного та інвестиційного плану, ходу досягнення визначених стратегічних та операційних цілей (щорічно). Базується на аналізі статистичних даних;
- Третій - моніторинг процесу реалізації заходів (щопівроку). Базується на аналізі виконання заходів та досягненні показників результативності, зазначених у плані заходів з реалізації стратегічних та операційних цілей.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

СПИСОК УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПЛАНУ РОЗВИТКУ ЦЕНТРУ

№ з/п	П.І.П. учасників	Посада
Працівники закладу П(ПТ)О		
1	Гищук В.Д.	Директор
2	Косенок Н.В.	Заступник директора з навчальної роботи
3	Мрига О.М.	Заступник директора з навчально-виробничої роботи
4	Сагірова Г.О.	Заступник директора з навчально-виховної роботи
5	Коваленко В.Г.	Методист
6	Данильчук Ю.О.	Головний бухгалтер
7	Сосновська О.В.	Старший майстер
8	Малахова В.В.	Керівник фізичного виховання
9	Машталер С.О.	Викладач професійно-теоретичної підготовки
10	Постольна О.С.	Викладач професійно-теоретичної підготовки, майстер виробничого навчання
11	Клевцова Л.П.	Викладач професійно-теоретичної підготовки
12	Бойко Г.О.	Майстер виробничого навчання
13	Кокошко Л.Г.	Майстер виробничого навчання, викладач професійно-теоретичної підготовки,
14	Данченко П.Ю.	Майстер виробничого навчання, викладач професійно-теоретичної підготовки
15	Пилипець І.В.	Майстер виробничого навчання
16	Жигула В.І.	Майстер виробничого навчання
17	Кожевнікова О.В.	Майстер виробничого навчання
18	Решетник А.В.	Викладач
19	Проскурівська Н.Г.	Майстер виробничого навчання
Роботодавці		
20	Дубяга В.А.	Приватний підприємець
Представники органів місцевого самоврядування		
21	Баранов В.О.	Міський голова м. Бердянська

Додаток 2.

ПРОФІЛЬ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

ДНЗ «БЕРДЯНСЬКИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»
м. Бердянськ, вул. Європейська, 80
<https://www.bcpto.zp.ua>

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАД

ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» (далі – Центр) є державним професійно-технічним навчальним закладом третього атестаційного рівня, підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Оперативне керівництво навчальним закладом здійснює Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Постановою Ради Міністрів від 02 жовтня 1969 року створено професійно-технічне училище № 25, як училище будівельного профілю для підготовки кваліфікованих робітників.

Наказом Міністерства освіти і науки від 01.10.2002 № 596 училище реорганізовано в Бердянський професійний будівельний ліцей.

У зв'язку з проведенням оптимізації мережі професійно-технічних навчальних закладів Запорізької області, раціонального використання державного майна та подання Запорізької обласної державної адміністрації від 02.03.2009 №08-27/0631, управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Чернігівської районної державної адміністрації Запорізької області, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2009 року № 415 «Про ліквідацію Обіточненської філії Осипенківського професійного аграрного ліцею Запорізької області» Бердянський професійний будівельний ліцей перейменовано на державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти».

Історія закладу починається з 1969 року, коли розпочало свою роботу професійно-технічне училище №25, яке готувало кваліфікованих робітників за професіями маляр, муляр, штукатур, облицювальник, столяр будівельний, електрогазозварник, машиніст крана автомобільного.

Протягом 1968-1970 років були побудовані навчальний корпус, гуртожиток та навчально-виробничі майстерні, добудовувались у період функціонування училища. Було забезпечено тісну співпрацю з колективом базового підприємства «Бердянськбуд».

У 1984 році ПТУ №25 було реорганізовано в середнє ПТУ №25 (СПТУ №25). Зміцнювалась матеріально-технічна база училища, збільшувався контингент учнів: крім робітничої професії, учні здобували й середню освіту. Наказом №162 від 08.12.1992 року СПТУ №25 перейменовано на професійно-технічне училище №25.

У цей період започатковано гуртки художньої самодіяльності: стали відомими у місті та області зведений хор педагогічних працівників та учнів, команда КВК «СПРУТ-25», драматичний гурток «Спадщина».

Із серпня 2000 року розпочато підготовку фахівців з професії «Перукар-модельєр», пізніше «Манікюрник».

У 2002 році професійно-технічне училище №25 реорганізовано у Бердянський професійний будівельний ліцей. З цього часу з кожної професії створено сучасні майстерні, навчальні кабінети, створено два комп'ютерних класи, спортивний тренажерний зал, покращено житлово-побутові умови для проживання учнів у гуртожитку.

Заклад першим в Запорізькій області розпочав підготовку учнів за професією «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» та в 2009 році здійснив перший випуск за цим фахом.

Навчальний заклад має 21 аудиторію, 2 комп'ютерні класи, спортивний зал та 2 майданчики, 10 майстерень, де проводяться уроки виробничого навчання, бібліотеку, актовий зал, їдальню, медичний пункт, проводяться роботи зі створення нових навчальних кабінетів, молодіжного центру для роботи органів учнівського самоврядування.

У 2009 році у зв'язку з оптимізацією навчальних закладів професійно-технічної системи України та згідно з наказом Міністра освіти та науки України філія аграрного Осипенківського ліцею у селі Обіточне об'єднано з Бердянським професійним будівельним ліцеєм і перейменовано на Державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти». Філія у селі Обіточне стала навчальним господарством.

Перелік ліцензій на право надання освітніх послуг в Центрі подано в Таблиці 1.1.

Табл. 1.1. Перелік ліцензій на право надання освітніх послуг

№ з/п	Код за державним класифікатором	Назва професії	Види підготовки	Ліцензований обсяг	Рішення про видачу ліцензії	Термін дії ліцензії	Серія, номер ліцензії
1	5141 5141	Перукар (перукар-модельєр) Манікюрник	ППП	60	Протокол АК від 28.05.2015 № 116	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	Протокол АК від 28.05.2015 № 116
2	5141	Манікюрник	ПТН	15	Протокол АК від 28.05.2015 № 116	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	Протокол АК від 28.05.2015 № 116
3	5122 7412	Кухар Кондитер	ППП, ПрП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
4	5141	Перукар (перукар-модельєр)	ППП, ПТН, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
5	7133	Штукатур	ППП, ПрП	90	Протокол ДАК від 15.05.2018 № 94/2	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
6	7141 7133 7132	Маляр Штукатур Лицювальник-плиточник	ППП, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
7	7212 7212 7212	Електрогазозварник Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах Контролер зварювальних робіт	ППП, ПрП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
8	7124 7132	Столяр будівельний Паркетник	ППП, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785

№ з/п	Код за державним класифікатором	Назва професії	Види підготовки	Ліцензований обсяг	Рішення про видачу ліцензії	Термін дії ліцензії	Серія, номер ліцензії
9	7124 7129	Столяр будівельний Монтажник гіпсокартонних конструкцій	ППП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
10	7122 7129	Муляр Монтажник гіпсокартонних конструкцій	ППП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
11	7133 7132	Штукатур Лицювальник-плиточник	ППП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
12	7231 7212 8322 8332	Слюсар з ремонту автомобілів Електрогазозварник Водій автотранспортних засобів (категорія „С”) Машиніст крана автомобільного	ППП	30	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
13	7233 8331 8322	Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорія „А1”) Водій автотранспортних засобів (категорія „С”)	ППП	30	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
14	8332	Машиніст екскаватора одноковшового	ПрП	25	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
15	7233 8331 8322 6131	Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «А1», «А2», «В1») Водій автотранспортних засобів (категорія „С”) Фермер	ППП	25	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785

Перелік професій, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів із зазначенням виду підготовки та ліцензованого обсягу, наведено в Таблиці 1.2.

Табл. 1.2. Перелік професій, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів із зазначенням виду підготовки та ліцензованого обсягу

№ з/п	Код за державним класифікатором	Назва професії	Види підготовки	Ліцензований обсяг	Рішення про видачу ліцензії	Термін дії ліцензії	Серія, номер ліцензії
1	5141 5141	Перукар (перукар-модельєр) Манікюрник	ППП	60	Протокол АК від 28.05.2015 № 116	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	Протокол АК від 28.05.2015 № 116
2	5122 7412	Кухар Кондитер	ППП, ПрП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
3	5141	Перукар (перукар-модельєр)	ППП, ПТН, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
4	7141 7133 7132	Маляр Штукатур Лицювальник-плиточник	ППП, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
5	7124 7132	Столяр будівельний Паркетник	ППП, ПрП	90	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
6	7122 7129	Муляр Монтажник гіпсокартонних конструкцій	ППП	60	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
7	7231 7212 8322 8332	Слюсар з ремонту автомобілів Електрогазозварник Водій автотранспортних засобів (категорія „С”) Машиніст крана автомобільного	ППП	30	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785
8	8332	Машиніст екскаватора одноковшового	ПрП	25	Протокол ДАК від 23.03.2012 № 94	Безстрокова, наказ МОН України від 30.10.2019 № 974-л	АД № 034785

Бердянський ЦПТО має витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, про реєстрацію іншого речового права на будівлі за адресою м. Бердянськ, вул. Європейська, 80, свідоцтво про право власності серія САЕ №259120 від 14.09.2012 видане Бердянським підприємством з

технічної інвентаризації Бердянської міської ради; на будівлі навчального господарства за адресою с. Обіточне, вул. Миру, б. 98 – САС № 664492, видане комунальним підприємством «Імпульс» Пологівської райради від 31.03.2011. Характеристика приміщень навчального комплексу наведена у Табл. 1.3.

Табл. 1.3. Характеристика приміщень навчального комплексу (перелік навчальних корпусів, гуртожитків, гаражів тощо)

Найменування об'єкта	Місце знаходження об'єкту	Характеристика об'єкту (площа, поверховість, матеріали стін)
Гуртожиток	Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Європейська, 80	3424,8; 4; силікатна цегла
Навчально-побутовий корпус	Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Європейська, 80	5960,3;4; силікатна цегла
Навчально-виробничий корпус	Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Європейська, 80	2165,6; 2; силікатна цегла
Учбовий корпус	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	952,9; 1; силікатна цегла
Лабораторно-практичний клас	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	565,3; 1; силікатна цегла
Лабораторно-практичний клас	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	356,8; 1; силікатна цегла
Спортзал	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	206,5; 1; силікатна цегла
Гуртожиток №2	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	886; 2; силікатна цегла
Гуртожиток №3	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	886,7; 2; силікатна цегла
Ідальня	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	286; 1; силікатна цегла
Житловий будинок №6	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	29,3; 1; силікатна цегла
Житловий будинок №11	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	45,5; 1; силікатна цегла
Комора для цементу	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	65,1; 1; силікатна цегла
Комора для ПММ	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	46,1; 1; силікатна цегла
Комора	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	497,4; 1; силікатна цегла
Гараж	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	106; 1; силікатна цегла
Гараж для тракторів	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	148,7; 1 силікатна цегла
Ковально-слюсарна майстерня	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	93,6; 1; силікатна цегла
Зернохосвище	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	200; 1; силікатна цегла
Двохквартирний дім	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	170,1; 2; силікатна цегла
Двохквартирний дім	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул. Миру, 98	170,1; 2; силікатна цегла

Найменування об'єкта	Місце знаходження об'єкту	Характеристика об'єкту (площа, поверховість, матеріали стін)
Басейн для води	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул Миру, 98	6; -; бетон
Туалет	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул Миру, 98	22; 1; цегла
Будівля контрольно-пропускного пункту	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул Миру, 98	25,2; 2; силікатна цегла
Гараж для тракторів	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул Миру, 98	324,5; 1; шлакоблок
Гараж для автомобілів	Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Обіточне, вул Миру, 98	205,3; 1; шлакоблок

II. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України № 201-л від 28.07.2020 «Про переоформлення ліцензії» розроблені робочі навчальні плани та програми професій.

Структура робочих навчальних планів та програм відповідають Типовій базисній структурі навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у ЗП(ПТ)О, яка затверджена наказом МОН України від 13.10.2010 № 947 та Державним стандартам професійно-технічної освіти відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1135.

Загальна кількість здобувачів професійно-технічної освіти у 2020 році становила 453 особи. За останні п'ять років контингент здобувачів Центру практично не змінився. Зростання становить лише 1,6 %. Сталими є також показники зарахованих на перший курс та кількість здобувачів, які навчаються за договорами з підприємствами (Табл. 2.1). Основну частину здобувачів складають особи, які паралельно із фахом здобувають повну загальну середню освіту (83 %). Кількість і частка таких здобувачів поступово зростає. Найнижчий показник виконання плану прийому учнів був у 2019 році й становив 68,1%, а найвищий – у 2020 році й становив майже 89%.

Табл. 2.1. Загальний огляд і динаміка здобувачів П(ПТ)О за 2016-2020 роки

№ з/п	Показники	Роки					Зменшення/збільшення контингенту за 2016/2020 роки, %
		2016	2017	2018	2019	2020	
1	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб	446	463	440	418	453	1,6
2	Прийнято учнів на початок навчального року, осіб	153	154	141	126	158	3,3
3	План прийому на початок року, осіб	185	185	190	185	178	-3,8
4	Виконання плану прийому, %	82,7	83,2	74,2	68,1	88,8	7,4
5	Прийнято учнів за договорами з роботодавцями, осіб	153	154	141	126	158	3,3
6	Кількість учнів, які проходять первинну професійну підготовку з отриманням повної загальної середньої освіти, осіб	371	361	350	338	379	2,2
7	Кількість здобувачів, які проходять первинну професійну підготовку без отримання повної загальної середньої освіти	95	102	90	80	74	-22,1

Кількість випускників Центру в останні роки поступово скорочується. За 2016-2020 роки кількість випускників знизилася на 24,4 % (Табл. 2.2). Аналіз динаміки працевлаштованих після навчання випускників свідчить про негативні тренди. Скорочення рівня працевлаштування за останні роки становить 11,3 %. Кількість працевлаштованих випускників збігається з кількістю працевлаштованих за фахом.

Табл. 2.2. Аналіз динаміки випускників із зазначенням рівня працевлаштування за 2016-2020 роки, моніторинг працевлаштування випускників

№ з/п	Показники	Роки					Зменшення/збільшення контингенту за 2016/2020 роки, %
		2016	2017	2018	2019	2020	
1	Кількість підготовлених (випущених) кваліфікованих робітників, осіб	135	127	133	108	102	-24,4
2.	Частка випускників, які працевлаштувалися, %	87	80,8	82,9	69,3	75,7	-11,3
3.	Частка непрацевлаштованих випускників, які навчалися за договорами з роботодавцями (підприємствами)	13	19,2	17,1	30,7	24,3	11,3
4.	Частка випускників, які працевлаштувалися за отриманим фахом, %	87	80,8	82,9	69,3	75,7	-11,3

Частка непрацевлаштованих випускників, які навчалися за замовленням роботодавців, варіює в межах 13-24 %.

ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» здійснює підготовку робітничих кадрів за широким спектром професій. Найбільша кількість здобувачів навчається на професіях «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник» (51 особа), «Маляр. Штукатур. Лицювальник-плиточник» (30 осіб) та «Кухар. Кондитер» (30 осіб). На ці спеціальності припадає майже 50 % здобувачів, які навчаються в Центрі. Динаміка показників у більшості професій є позитивною (Табл. 2.3). Скорочується контингент здобувачів лише на професіях «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник» (15 %) та «Муляр. Монтажник гіпсокартонних конструкцій» (24 %).

Табл. 2.3. Характеристика напрямків і спеціальностей, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів

№ з/п	Показники	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб					Зменшення/збільшення контингенту за 2016/2020 роки, %
		Роки					
		2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Перукар (перукар-модельєр), манікюрник	60	60	60	47	51	-15,0
2.	Маляр, штукатур, лицювальник-плиточник	21	25	21	0	30	42,9
3.	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, Електрогазозварник, Машиніст крана автомобільного, Водій автотранспортних засобів категорії «С»	20	22	19	29	28	40,0
4.	Кухар, кондитер	27	28	24	30	30	11,1
5.	Муляр, монтажник гіпсокартонних конструкцій	25	19	17	20	19	-24,0
6.	Перукар (перукар-модельєр)	2	3	7	5	3	50,0
7.	Манікюрник	4	6	7	9	9	125,0
8.	Штукатур	4	3	5	6	5	25,0

№ з/п	Показники	Кількість здобувачів на початок навчального року, осіб					Зменшення/збільшення контингенту за 2016/2020 роки, %
		Роки					
		2016	2017	2018	2019	2020	
11.	Електрогазоварник	9	11	8	14	15	66,7
12.	Машиніст крана автомобільного	1	2	1	2	2	у 2 рази
13.	Водій автотранспортних засобів категорії «С»	7	8	5	4	8	14,3
14.	Машиніст екскаватора одноковшового	2	3	1	2	3	50,0
15.	Столяр будівельний	2	1	2	2	2	0,0
16.	Муляр	2	1	2	2	2	0,0
17.	Монтажник ГК	2	1	1	1	2	0,0

Центр протягом 50 років є базою для підготовки кваліфікованих робітників для підприємств регіону. Основними замовниками кадрів наразі є: ЗАТ «Заводбуд», ПП «Русінов», ДОК «Криворізький гірник», ФОП Подколзін В.А., ФОП Подколзін Л.В., ПАТ «Приазовкурорт», ПСП «Волошин» та інші.

Центр понад 20 років співпрацює із Бердянським, Чернігівським та Розівським центрами зайнятості. На замовлення яких, здійснюється підготовка та перепідготовка фахівців з-поміж незайнятого населення, а також проводиться підвищення кваліфікації осіб з-поміж працюючого населення.

Кількість здобувачів професійних кваліфікацій з-поміж дорослого та незайнятого населення, які пройшли навчання, у 2018 році становить – 49 осіб, у 2019 рік – 63 особи, у 2020 році – 60 осіб (Табл. 2.4). Підвищення кваліфікації було організоване за спеціальностями “Перукар (перукар-модельєр)” та “Електрогазоварник”. Решта - перепідготовка.

Табл. 2.4. Аналіз роботи з перепідготовки/перенавчання/підвищення кваліфікації кадрів

№ з/п	Показники	Кількість осіб, які пройшли при закладі різні види перенавчання:					
		Перепід- готовку	Підви- щення кваліфі- кації	Перепід- готовку	Підви- щення кваліфі- кації	Перепід- готовку	Підвищення кваліфікації
		2018		2019		2020	
1	Перукар (перукар-модельєр)	3	4	2	3	1	2
2.	Манікюрник	7		9		9	
3.	Штукатур	5		6		5	
4.	Кухар	9		11		12	
5.	Кондитер	1		5		6	
6.	Електрогазоварник	4	4	9	5	10	5
7.	Машиніст крана автомобільного	1		2		2	
8.	Водій автотранспортних засобів категорії «С»	5		4		8	
9.	Машиніст екскаватора одноковшового	1		2		3	
10.	Столяр будівельний	2		2		2	
11.	Муляр	2		2		2	
12.	Монтажник ГК	1		1		2	

III. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ

Фінансування Центру здійснюється переважно коштом обласного бюджету. Упродовж 2016-2020 років спостерігається зростання загального кошторису закладу із 11,6 млн грн до 25,9 млн грн (Табл. 3.1).

Табл. 3.1. Структура кошторису ДНЗ «Бердянського центр професійно-технічної освіти»

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Загальний кошторис, тис. грн	11566,3	18734,3	20583,7	21740,7	25953,3
Структура кошторису:					
Кошти державного бюджету, тис. грн	-	-	-	-	
Кошти регіонального бюджету, тис. грн	10272,2	16922,1	19173,9	19870,0	24442,8
Частка від загального кошторису, %	88,8	90,3	93,2	91,4	94,2
Інші кошти (зазначити чі), тис. грн	1294,1	1812,2	1409,8	2870,7	1510,5
Частка від загального кошторису, %	11,2	9,7	6,8	8,6	5,8

На підготовку одного здобувача професійно-технічної освіти в Центрі у 2018 році витрачалося 43,3 тис. грн, у 2019 році – 47,5 тис. грн, у 2020 році – 53,6 тис. грн. (Табл. 3.2.).

Табл. 3.2. Кошторис витрат на підготовку здобувачів П(ПТ)О у розрізі професій за 2018- 2020 роки

№ з/п	Показники	Кількість здобувачів, осіб	Кошторис витрат на підготовку, тис. грн	Кількість здобувачів, осіб	Кошторис витрат на підготовку, тис. грн	Кількість здобувачів, осіб	Кошторис витрат на підготовку, тис. грн
		2018		2019		2020	
1.	Перукар (перукар-модельєр), манікюрник	149	6434,6	141	6702,5	153	8201,1
2.	Маляр, штукатур, облицювальник-плиточник	69	2979,7	62	2947,3	69	3698,5
3.	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, Електрогазоварник, Машиніст крана автомобільного, Водій автотранспортних засобів категорії «С»	86	3713,8	80	3802,8	90	4824,2
4.	Кухар, кондитер	104	4491,2	98	4658,5	108	5789,3
5.	Муляр, монтажник гіпсокартонних конструкцій	36	1554,6	37	1758,9	36	1929,7
Разом		444	19173,9	418	19870,0	456	24442,8

IV. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Зміст підготовки кваліфікованих працівників

З усіх ліцензованих професій освітній заклад має повний пакет навчально-планувальної документації, який містить пояснювальну записку, освітньо-кваліфікаційну характеристику, робочі навчальні програми з предметів загальноосвітньої, професійної та практичної підготовки. Пакети розроблені на підставі ДСПТО з професій, наказу МОН «Про затвердження типової базисної структури навчальних планів...» № 947 від 13.10.2010, листа МОН «Про виконання державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти у ПТНЗ» №1/9-330 від 22.05.2018.

Зміст розроблених робочих навчальних планів і програм із загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки відповідає Державним стандартам ПТО з урахуванням пропозицій замовників кадрів з тих навчальних предметів, що формують відповідні професії.

4.2. Організація навчально-виробничої діяльності

У Центрі здійснюється п'ятиденне навчання, що передбачає тижневе навантаження не більше 36 годин, а максимальне щоденне навантаження не перевищує 8 академічних годин при теоретичному навчанні та 6 годин при виробничому навчанні. Навчальний рік складається з 40 навчальних тижнів. Теоретичне навчання здійснюється в одну зміну, виробниче навчання – у одно та двозмінному режимі.

Відповідно до робочих навчальних планів з кожної професії в центрі створено 20 навчальних кабінетів (Табл. 4.1):

11 кабінетів загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки, що складає 100% від необхідного за навчальними планами. Рівень оснащення кабінетів у межах 85-90%. Площа кожного кабінету становить від 60 до 72 м². У всіх кабінетах є необхідні меблі, що забезпечує по 30 посадкових місць у кожному;

11 навчально-виробничих майстерень, що складає 100% від необхідного, при їх оснащенні 88% (Табл. 4.2);

9 кабінетів загальноосвітньої підготовки. Рівень оснащення відповідає до навчальних програм біля 85%, а кабінет інформатики - 100%;

12 лабораторій, рівень оснащення відповідає до вимог робочих навчальних планів і програм складає близько 90%, що дає змогу виконувати навчальні плани й програми у повному обсязі.

Обладнання та устаткування, які використовуються в навчальному процесі потребують модернізації.

Для проведення виробничого навчання на виробництві та виробничої практики укладено 72 договори з підприємствами-замовниками кадрів, які надають учням 360 робочих місць.

Табл. 4.1. Навчальні кабінети ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»

№ кабінету/лабораторії	Предмети, що викладаються	Площа (відповідно до технічного паспорту), м ²	Кількість місць, од.	Укомплектовано навчальним обладнанням		Наявність плану обладнання кабінету на навчальний рік	Наявність інструкцій з ОП та БЖД у кабінетах
				Повністю	Частково		
Загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки							
1	Манікюрної справи, основ санітарії та гігієни, основ макіяжу, професійної етики та психології в т.ч. лабораторія	72,9	30		90%	Є в наявності	Є в наявності
2	Перукарської справи, основ санітарії та гігієни, спеціального малювання, основ професійної етики та культури спілкування в т.ч. лабораторія	73,5	30		90 %	Є в наявності	Є в наявності
3	Спеціальної технології, допусків і технічних вимірів, будови й експлуатації вантажного автомобіля, будови та експлуатації автомобільних кранів в т.ч. лабораторія	62,4	25		85 %	Є в наявності	Є в наявності
4	Технології приготування їжі з основами товарознавства, устаткування підприємств харчування, гігієни та санітарії виробництва, фізіології харчування, технології приготування борошнених і кондитерських виробів з основами товарознавства, технології приготування кондитерських виробів харчової промисловості	81,2	30		95 %	Є в наявності	Є в наявності
10	Технології штукатурних, облицювальних та плиткових робіт, новітніх технологій будівництва, обладнання та технології зварювальних робіт в т.ч. лабораторія	73,5	30		98 %	Є в наявності	Є в наявності
11	Спеціальної технології Технології кам'яних робіт Новітні технології з монтажу гіпсокартону	72,9	30		91 %	Є в наявності	Є в наявності
13	Охорона праці; основ електротехніки; організації виробництва та обслуговування; обліку, калькуляції і звітності; малювання, ліплення	72,9	30		90 %	Є в наявності	Є в наявності
16	Правил дорожнього руху, основ безпеки дорожнього руху та першої медичної допомоги, професійної етики та культури водіння	64,4	25		85 %	Є в наявності	Є в наявності
22	Будівельного креслення, технічного креслення, читання креслень в т.ч. лабораторія	72,9	30		85 %	Є в наявності	Є в наявності

№ кабінету/ лабораторії	Предмети, що викладаються	Площа (відповідно до технічного паспорту), м ²	Кількість місць, од.	Укомплектовано навчальним обладнанням		Наявність плану обладнання кабінету на навчальний рік	Наявність інструкцій з ОП та БЖД у кабінетах
				Повністю	Частково		
5	Біології, основ галузевої економіки та підприємництва в т.ч. лабораторія	72,9	30		95 %	Є в наявності	Є в наявності
7	Світової літератури, техніки пошуку роботи,	81,2	30		95 %	Є в наявності	Є в наявності
8	Інформатики та інформаційних технологій в т.ч. лабораторія	72,9	30		90 %	Є в наявності	Є в наявності
9	Математики	56,8	30		85 %	Є в наявності	Є в наявності
12	Іноземної мови	56,8	30		80 %	Є в наявності	Є в наявності
14	Кабінет фізики в т.ч. лабораторія	73,5	30		90 %	Є в наявності	Є в наявності
15	Історії України; всесвітньої історії; правознавства; основ правових знань	68,9	30		85 %	Є в наявності	Є в наявності
17	Української мови; української літератури; ділової етики та культури спілкування; етика водія транспортного засобу	62,6	25		84 %	Є в наявності	Є в наявності
18	Іноземної мови	56,8	30		80 %	Є в наявності	Є в наявності
19	Української мови; української літератури	81,5	30		85 %	Є в наявності	Є в наявності
20	Хімії; Матеріалознавства; лабораторія хімії	73,5	30		90 %	Є в наявності	Є в наявності
21	Захисту України	73,5	30		83 %	Є в наявності	Є в наявності

Табл. 4.2. Навчально-виробничі майстерні та лабораторії ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»

Навчальні майстерні	Площа (відповідно до технічного паспорту), м ²	Кількість робочих місць, од.	Наявність обладнання та інструментів відповідно до ДС ПТО, СП(П)ТО	Тип підлоги	Освітлення	Електрозахист і вентиляція
Манікюрна майстерня № 1	93	15	забезпечено	дерев'яна	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Столярна майстерня механічної обробки деревини № 2	324	30	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Столярна збирна майстерня № 3	98	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція

Навчальні майстерні	Площа (відповідно до технічного паспорту), м ²	Кількість робочих місць, од.	Наявність обладнання та інструментів відповідно до ДС ПТО, СП(П)ТО	Тип підлоги	Освітлення	Електрозахист і вентиляція
Майстерня електрогазозварників	162	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Слюсарна майстерня	162	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Майстерня мулярних робіт	110	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Майстерня малярів	162	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Кухня лабораторія з дегустаційним залом (навчальна лабораторія)	162	15	забезпечено	плитка	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Майстерня штукатурів, облицювальників-плиточників	110	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Майстерня ремонту автомобілів	108	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Майстерня-лабораторія розбирально-складальна кранового устаткування, технічного обслуговування автомобільних кранів	162	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція
Майстерня перукарів №1	93	15	забезпечено	дерев'яна	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Майстерня перукарів №2	156	20	забезпечено	дерев'яна	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Майстерня перукарів №3	113	20	забезпечено	дерев'яна	Лампи денного освітлення	Механічна витяжна вентиляція
Майстерня монтажу гіпсокартонних конструкцій	110	15	забезпечено	бетон	Лампи денного освітлення	Проточна витяжна вентиляція

Дистанційне навчання у закладі освіти здійснюється відповідно до Положенням про дистанційне навчання, затвердженого наказом МОН України від 25.04.2013 №466, та відповідним положенням Центру, затвердженим педагогічною радою (протокол №6 від 11.03.2020 р).

Здобувачі освіти, у яких немає змоги користуватись Інтернет зв'язком, забезпечуються класичними стандартними завданнями з підручників, роздатковими матеріалами. З такими учнями зв'язок під-

тримується в телефонному режимі, зокрема, надсилається завдання для самостійного опрацювання повідомленнями, надаються телефоном консультації щодо виконання завдань тощо.

З липня 2020 року центр, зареєструвавши власний домен bcpto25.ukr.education, отримав доступ до сервісів для дистанційного навчання від Google: G Suite for Educationю.

4.3. Навчально-виховна робота та соціальний захист здобувачів П(ПТ)О

До участі у предметних гуртках та спортивних секціях залучено 338 учнів, (65% від загальної кількості учнів). Активним є учнівське самоврядування.

У 2010-2021 році в Бердянському ЦПТО навчається 5 осіб з інвалідністю, 19 сиріт та позбавлених батьківського піклування, троє із малозабезпечених дітей (Табл. 4.3). Четверо учнів мають дітей.

Табл. 4.3. Структура контингенту здобувачів П(ПТ)О Центру

Навчальний рік	Контингент учнів, осіб	Серед них:						
		Учні-сироти та ПБП	Особи з інвалідністю	Чорнобильці	Учні з малозабезпечених сімей	Учні з багатодітних сімей	Учні з неповних сімей	Здобувачі, які мають дітей
2018/2019	444	22	3	2	7	33	91	2
2019/2020	418	16	3	1	0	22	13	2
2020/2021	456	19	5	-	3	9	54	4

Для учнів навчального закладу організовано гаряче харчування: триразове - для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; дворазове - для учнів, які проживають у гуртожитку; також працює буфет.

4.4. Навчально-методична робота

Методична робота у закладі освіти здійснюється у відповідності до Положення про організацію методичної роботи, затвердженого наказом МОН України від 12.12.2000р № 582, та відповідним розділом річного плану роботи центру.

Педагогічний колектив працює над реалізацією науково-методичної проблеми навчального закладу «Формування професійних компетентностей здобувачів освіти шляхом упровадження новітніх технологій».

4.5. Стан безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу

В Центрі розроблено «Правила внутрішнього трудового розпорядку», «Колективний договір», Посадові інструкції. Є окремий кабінет з охорони праці, обладнаний відповідно до вимог «Положення про кабінет з охорони праці». Розроблено графік адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці.

Для всіх працівників розроблені посадові інструкції, які містять питання охорони праці в частинах «Завдання та обов'язки» і «Права». Нормативні документи з охорони праці та безпеки життєдіяльності мають всі керівники підрозділів, кожний працівник центру згідно з Орієнтовним переліком. Керівники та працівники навчального закладу склали іспити з охорони праці. За результатами іспиту отримані посвідчення.

Щорічно проходять медичний огляд учні та працівники навчального закладу у Бердянській міській поліклініці. Всі працівники мають санітарні медичні книжки встановленого зразка.

В центрі проводяться вступні, первинні, позапланові й цільові інструктажі з кожним учасником навчально-виховного процесу, які фіксуються у відповідних журналах: теоретичного навчання, первинного інструктажу на робочому місці (в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні), журналі реєстрації вступного інструктажу для учнів; журналі реєстрації вступного інструктажу для працівників; журналі реєстрації вступного інструктажу для учнів, що мешкають в гуртожитку; журналах реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності.

Санітарно-технічний стан будівель і споруд контролює 2 рази на рік комісія з безпечної та надійної експлуатації виробничих будівель і споруд. Результати спостережень, виявлені недоліки, заплановані заходи та їх виконавці фіксуються у журналі «Акти технічного огляду будівель і споруд у період експлуатації».

Навчальні, службові й побутові приміщення відповідають вимогам СНІП 2.09.04 – 87. Освітлення відповідає вимогам СНІП II – 4 – 79. Експлуатація електрообладнання відповідає вимогам ПБЕЕС (ДНАОП 0.00 – 1.21 – 98). Кожну одиницю електрообладнання перевірено на безпечність в експлуатації і занесено у Протокол випробувань від 16.09.2015 №144. На всі види обладнання в кожний навчальний кабінет, майстерню, лабораторію розроблені інструкції з охорони праці.

IV. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАКЛАДУ П(ПТ)О

Загальна кількість працівників Центру становить 108 осіб, з яких 20,4% припадає на педагогічних працівників, 18,5 % - на майстрів виробничого навчання, 57,4% - на господарський персонал, майже 4% - на адміністративний персонал (рис. 5.1).

Загальна кількість педагогічних працівників Центру становить 42 особи, у т.ч. 18 викладачів, 20 майстрів виробничого навчання, 3 вихователі, 1 практичний психолог. Всі педагогічні працівники мають фахову освіту. Серед них 7 спеціалістів вищої категорії, 5 осіб мають звання «старший викладач», 2 особи - «викладач-методист» (рис. 5.2). Наразі в Центрі є три вакансії майстрів виробничого навчання (електрогазозварник, машиніст крана автомобільного, перукар (перукар-модельєр).

За гендерним розподілом у Бердянському ЦПТО і серед педагогічних працівників, і серед господарського персоналу переважають жінки, частка яких становить відповідно 71% та 62%. Адміністративний персонал розподілився порівну. Вікова структура персоналу закладу досить збалансована. Майже кожен третій педагогічний працівник належить до вікової групи 49-60 років, кожен четвертий – до вікової групи 35-49 років (Табл. 5.1). Частка педагогічних працівників віком до 35 років майже удвічі більша за частку викладачів пенсійного віку.

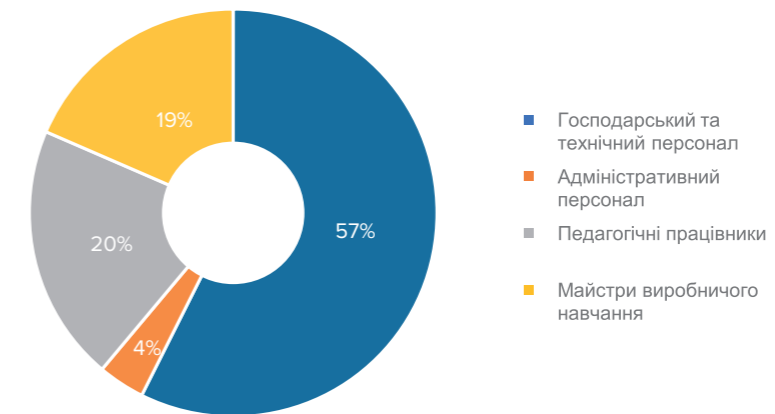

Рис. 5.1. Структура кадрового потенціалу Центру

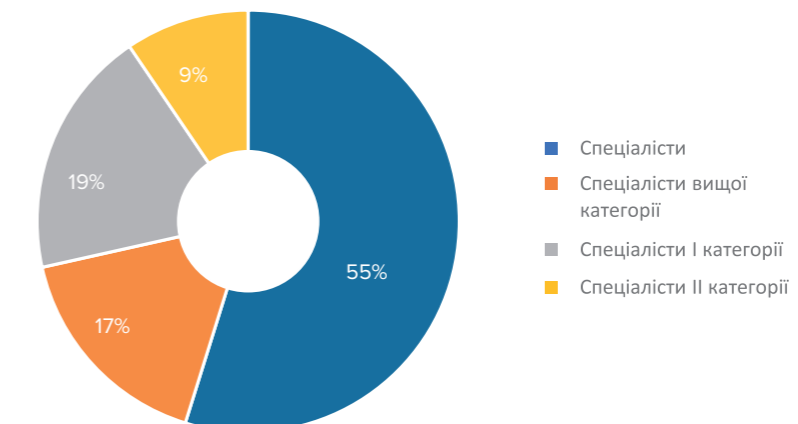

Рис. 5.2. Структура педагогічних працівників Центру за кваліфікаційними категоріями, %

Усі викладачі мають педагогічне навантаження відповідно до фахової освіти. Адміністрація Центру постійно працює над забезпеченням закладу кваліфікованими педагогічними кадрами.

Табл. 5.1. Вікова та статевая структура працівників училища станом на 01.09.2020 р., %

Персонал	Вікова структура персоналу закладу П(ПТ)О							
	До 35 років		35-49 років		49-60 років		Понад 60 років	
	Жінки	Чоловіки	Жінки	Чоловіки	Жінки	Чоловіки	Жінки	Чоловіки
Педагогічні працівники	16,6	7,1	21,5	7,1	28,7	7,1	4,8	7,1
Господарський персонал	4,8	6,5	16,1	9,6	37,1	8,1	6,5	11,3
Адміністративний персонал та службовці	-	-	-	-	50,0	25,0	-	25,0

Основними типами підвищення кваліфікації викладачів Центру є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у т.ч. участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах (Табл. 5.2).

Табл. 5.2. Форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників Центру

Рік	Курси	Тренінги, майстер-клас, семінари-тренінги, вебінари	Стажування
2018	26	15	11
2019	13	43	14
2020	10	26	8

VI. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ЇЇ ВІДПОВІДНІСТЬ ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТАМ І ВИМОГАМ

Центр є розпорядником майна, яке включає навчально-виробничий, суспільно-побутовий корпуси, два гуртожитки, два спортивних майданчики. До складу навчального комплексу входить актовий зал, спортивна зала, їдальня тощо. Будівлі, споруди, навчальні приміщення відповідають вимогам санітарно-технічних нормативів, про що свідчать щорічні акти до початку нового навчального року, які підписуються представниками відповідальних служб, зокрема, СЕС, МНС тощо.

Для забезпечення навчально-виробничого процесу обладнано 11 навчально-виробничих майстерень, 12 лабораторій, 20 навчальних кабінетів, з яких 9 загальноосвітньої підготовки, 4 загально-професійної підготовки, 7 професійно-теоретичної підготовки. Навчальні приміщення, в основному оснащені відповідно до встановлених вимог, розроблені паспорти комплексно-методичного забезпечення (Табл. 6.1).

Загальноосвітня підготовка здійснюється у 18 кабінетах, з яких 9 суміщені. Площа на 1 учня у навчальних кабінетах складає 2,2-2,5 м², Комплексно-методичне забезпечення (КМЗ) знаходиться у межах від 84% до 86%.

Для підготовки кваліфікованих робітників за професією 5141 «Перукар (перукар-модельєр)», 5141 «Манікюрник» робочими навчальними планами передбачено 18 навчальних кабінетів, 6 лабораторій, 2 навчально-виробничих майстерні. Фактично залучені 18 навчальних кабінетів, з яких 11 суміщені, 6 лабораторій, 2 майстерні. Площа на 1 учня у навчальних кабінетах складає 2,2 – 2,5 м², у лабораторіях 2,2 – 2,5 м², у майстернях 6 - 6,25 м². КМЗ навчальних кабінетів знаходиться у межах від 85% до 97%, у лабораторіях 73% – 86%, майстернях 85-87%. КМЗ професії 91%.

Для повного виконання навчальних програм у кабінеті «Охорона праці» відсутні манекени для надання першої медичної допомоги при ураженні струмом, у лабораторії «Основи санітарії і гігієни» відсутні зразки дезінфекційних засобів, у майстерні перукарів бракує 2 одиниці фена, 1 одиниця манекену голови, 2 одиниці тресбанку; у манікюрній майстерні бракує 2 одиниць пересувних ламп, 1 одиниці стерилізатора.

Табл. 6.1. Рівень відповідності матеріально-технічної бази державним стандартам П(ПТ)О

Галузь (напрямок) підготовки	Забезпеченість навчальними кабінетами, майстернями, %	Відповідність площі навчальних лабораторій	Наявність основного обладнання, інструменту	Рівень зношеності основного обладнання, %	Рівень зношеності комп'ютерної техніки, %
Сфера обслуговування Будівельні і будівельно-ремонтні роботи	Перукар (перукар-модельєр), манікюрник				
	100	відповідає	наявне	5	4
	Муляр, монтажник гіпсокартонних конструкцій Спеціальність 2 (назва)				
Громадське харчування	100	відповідає	наявне	10	4
	Маляр, штукатур, облицювальник-плиточник				
	100	відповідає	наявне	10	4
Громадське харчування	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, Електрогазозварник, Машиніст крана автомобільного, Водій автотранспортних засобів категорії «С»				
	100	відповідає	наявне	45	4
	Кухар, кондитер				
	100	відповідає	наявне	5	4

Для підготовки кваліфікованих робітників за професією 7231 «Слюсар з ремонту автомобілів», 7212 «Електрогазозварник», 8322 «Водій автотранспортних засобів (категорія «С»», 8332 «Машиніст крана автомобільного» робочими навчальними планами передбачено 24 навчальних кабінетів, 4 лабораторії, 6 навчально-виробничих майстерні, 2 полігони. Фактично залучені 24 навчальних кабінети, з яких 14 суміщені, 4 лабораторії, 1 з яких суміщена, 6 майстерень, 2 з яких суміщені. Площа на 1 учня у навчальних кабінетах складає 2,2 - 2,4 м², у лабораторіях 2,2 – 2,4 м², майстернях 6 – 6,7 м². КМЗ навчальних кабінетів знаходиться у межах від 84% до 90%, у лабораторіях – 88-90%, у майстернях 86 – 90%. КМЗ професії 88%.

Для повного виконання навчальних програм у кабінеті «Охорона праці» відсутні манекени для надання першої медичної допомоги при ураженні струмом, у кабінеті «Спеціальна технологія» відсутні зразки роздаткового матеріалу з двох тем, у кабінеті «Технічне креслення», «Читання креслення» відсутній комплект таблиць за темою «Технічне креслення», у лабораторії технічного обслуговування автомобілів відсутні нові вимірювальні інструменти – 2 од., у слюсарній майстерні відсутня муфельна піч, у майстерні з ремонту автомобілів відсутній кран-балка з вантажопідйомним тельфером, у електрогазозварювальній майстерні не працює реостат баластний типу РБС –303 – 1 одиниця, у майстерні розбирально-складальній кранового устаткування відсутній механізм повороту кранів – 2 од., на полігоні для автокранів відсутні сходові плити – 1 од., фундаментні блоки – 2 од.

Для підготовки кваліфікованих робітників за професією 5122 «Кухар», 7412 «Кондитер» робочими навчальними планами передбачено 18 навчальних кабінетів, 3 лабораторії, 2 навчально-виробничі майстерні. Фактично залучені 18 навчальних кабінетів, з яких 10 суміщені, 3 лабораторій, 2 майстерень. Площа на 1 учня у навчальних кабінетах складає 2,2 – 2,4 кв.м, у лабораторіях 2,6- 4 м², у кухні-лабораторії з дегустаційним залом 6,9 м². КМЗ навчальних кабінетів знаходиться у межах від 84,0% до 88,0%, у лабораторіях 88-90% , у майстернях 85-87%. КМЗ професії 87%.

Для підготовки кваліфікованих робітників за професією 7142 «Муляр», 7133 «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» робочими навчальними планами передбачено 13 навчальних кабінетів, 5 лабораторій, 2 навчально-виробничі майстерні. Фактично задіяні 13 навчальних кабінетів, з яких 7 суміщені, 5 лабораторій, 2 майстерні. Площа на 1 учня у навчальних кабінетах складає 2,2 – 2,4 м², у лабораторіях 2 – 2,5 м², у майстернях – 6 м². КМЗ навчальних кабінетів знаходиться у межах від 86,0% до 88,0%, у лабораторіях 90%, у майстернях 87-89% КМЗ професії 87%.

На балансі навчального закладу знаходиться 50 одиниць комп'ютерної техніки, а саме: персональні комп'ютери – 47, копіювальні апарати – 4, ноутбуки – 3, мультимедійні комплекси – 2, плазмові телевізори – 2.

Центр підключений до мережі Internet. Учні та педагоги мають вільний доступ до мережі за допомогою дротового та Wi-Fi підключення. У 18 кабінетах викладачам надано персональний комп'ютер для повного забезпечення викладання навчального матеріалу.

До складу центру входить навчальне господарство, яке є навчально-виробничим структурним підрозділом, на базі якого здійснюється підготовка кваліфікованих робітників.

Навчальне господарство є основною базою для проведення виробничого навчання та виробничої практики учнів, слухачів, ознайомлення з технологіями вирощування сільськогосподарської продукції, механізації трудомістких процесів у тваринництві, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції.

Земельна ділянка навчального господарства складає 374 га, з них 258,8 га орної землі.

Для виконання навчальних планів та програм, сільськогосподарських робіт центр має у навчальному господарстві 133 одиниці машин, тракторів та обладнання, більшість з яких морально застарілими.

VII. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів Центру здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13.04.2011 №329, зареєстровано Міністерством юстиції України 11 травня 2011 р. за №566/19304.

Рівень навчальних досягнень за 2017-2020 роки висвітлено в Таб.7.1. Частка здобувачів, які мають достатній рівень навчальних досягнень становить 2,8 %, тоді як початковий рівень мають майже 28 % здобувачів. У 2018 році 34 % учнів, які брали участь у ЗНО тестуванні, тест не склали, у 2020 році – 27 %.

Табл. 7.1. Рівень навчальних досягнень здобувачів П(ПТ)О

Навчальний рік	Рівень навчальних досягнень, %				Частка осіб, які не склали ЗНО, %
	Високий	Достатній	Середній	Початковий	
Загальноосвітня підготовка					
2017/2018	0	5	71,6	23,4	34
2018/2019	0	5,4	71,2	23,4	27
2019/2020	0	2,8	69,4	27,8	27
Загальнопрофесійна підготовка					
2017/2018	5,5	37	52	5,5	-
2018/2019	0	22,0	77,4	0	-
2019/2020	0	24,04	74,04	1,92	-
Професійна підготовка					
2017/2018	17,3	54,3	23,6	4,8	-
2018/2019	18,9	52,8	28,3	0	-
2019/2020	11,5	47,1	41,4	0	-

VIII. ЗВ'ЯЗОК З РИНКОМ ПРАЦІ ТА ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ЗАІНТЕРЕСОВАНИМИ СТОРОНАМИ

Для потреб регіону та держави заклади професійно-технічної освіти Запорізької області здійснюють підготовку робітничих кадрів за 83 професіями у 19 напрямках господарської діяльності для 6 галузей економіки: промисловість, торгівля і громадське харчування, будівництво, сільське господарство, транспорт, побутове обслуговування населення.

Запорізька область за загальним обсягом набору здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти в розрахунку на 10 тис. мешканців знаходиться на 10 місці у загальнонаціональному рейтингу.

Протягом останніх трьох років спостерігається щорічне зменшення контингенту учнів ЗП(ПТ)О. За даними Головного управління статистики у Запорізькій області у 2019/2020 н.р. у ЗП(ПТ)О професійну (професійно-технічну) освіту здобували - 12,9 тис. осіб (для порівняння 2017/2018 н.р. - 13,2 тис. осіб).

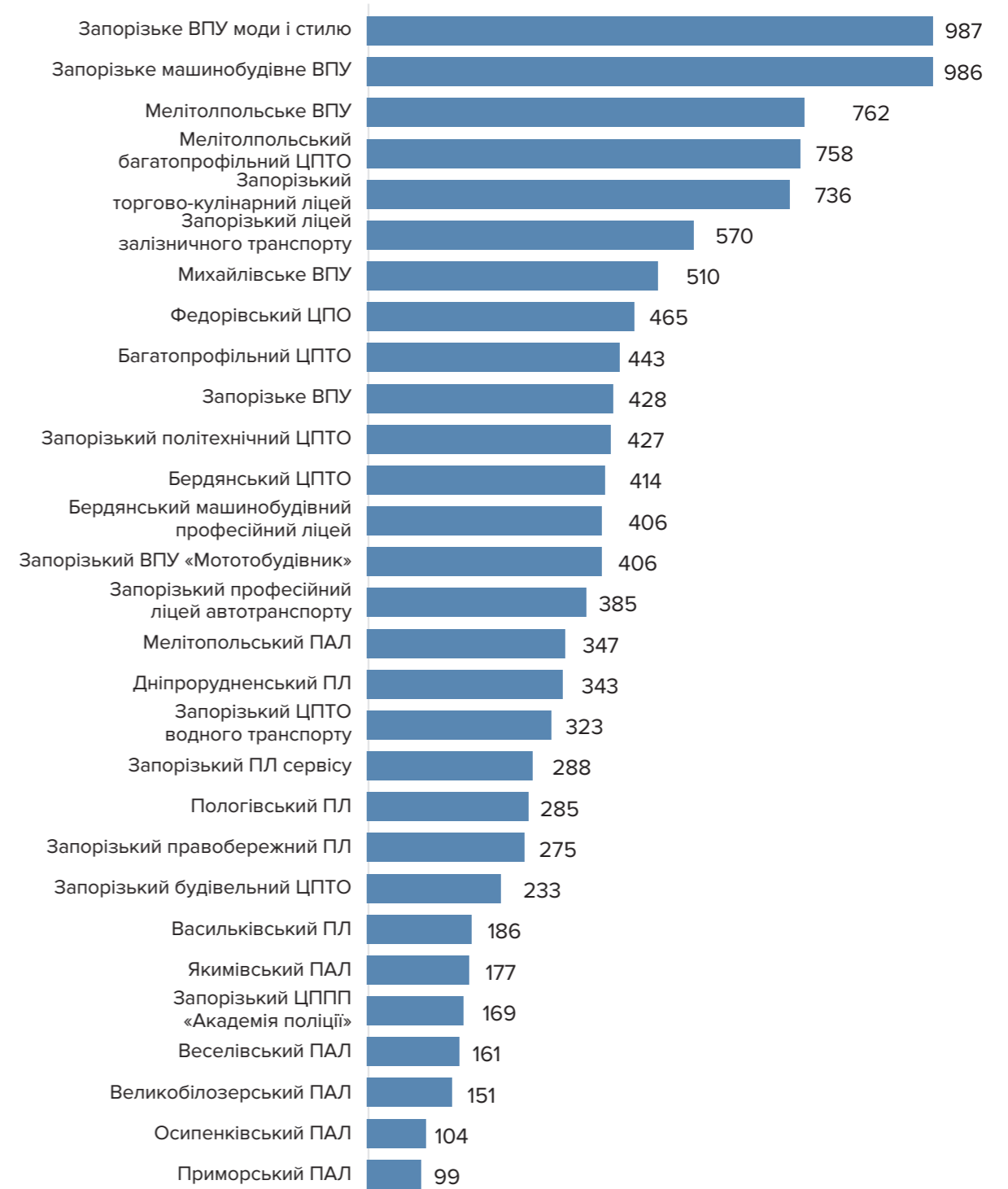

Рис. 9.1. Контингент закладів П(ПТ)О Запорізької області станом на 01 січня 2020 року.

Як видно з Рис.9.1, Бердянський ЦПТО посів 12 місце за чисельністю здобувачів станом на 1 січня 2020 року.

Регіональний та локальні ринки праці є важливими чинниками, що впливають на формування контингенту здобувачів Центру. Навантаження на одну вакансію у 2020 році становило 2 особи (Табл. 9.1.) На ринок праці регіону суттєво впливає сезонність сільськогосподарської та туристичної діяльності, яка обумовлює звільнення працівників в кінці сільськогосподарського та туристичного сезонів.

**Табл. 9.1. Деякі показники ринку праці
Бердянського міськрайонного центру зайнятості за 2020 рік**

Показник	Значення
Кількість осіб, що скористалися послугами служби зайнятості протягом 2020 року	8294 осіб
Мали статус безробітного	6270 осіб
Зареєстровано вакансій протягом року	2814
Кількість роботодавців, що подали вакансії протягом року	720
Укомплектовано вакансій протягом року	2630
Кількість підприємств, які запланували вивільнення працівників у місті та районі	25
Запланована кількість вивільнюваних працівників	1456 осіб
Фактична кількість вивільнених працівників з підприємств міста та району	229 осіб
Середній розмір оплати праці в розрахунку на 1 вакансію	5358,5 грн

Професійно-кваліфікаційний склад безробітних регіону, які знаходяться на обліку у ЦЗ, не відповідає запиту роботодавців (Таб.9.2.).

Табл. 9.2. Професійний склад зареєстрованих безробітних та вакансій

Назва професії	Код професії	За січень-грудень 2020 року		
		Чисельність безробітних, осіб	Кількість вакансій, одиниць	Дефіцит вакансій (-), дефіцит кадрів (+)
Кухар	5122	1 731	763	-968
Перукар (перукар - модельєр)	5141	193	40	-153
Муляр	7122	77	45	-32
Столяр будівельний	7124	4	2	-2
Монтажник гіпсокартонних конструкцій	7129	6	5	-1
Лицювальник-плиточник	7132	52	40	-12
Штукатур	7133	93	44	-49
Маляр	7141	174	101	-73
Електрогазозварник	7212	448	388	-60
Кондитер	7412	109	37	-72
Машиніст крана автомобільного	8332	14	17	3
Всього по Запорізькій області:		65 931	33 587	-32 344

Деякі підприємства перебирають на себе функцію закладів П(ПТ)О для задоволення своїх потреб в кадрах. Вони самостійно організують навчально-тренувальні центри як неформальну освіту, що забезпечує підвищення кваліфікації (здобуття вищого розряду) та перекваліфікацію.

В Табл. 9.3. подано розмір заробітної плати у розрізі вакансій служби зайнятості.

Табл. 9.3. Розмір заробітної плати у вакансіях станом на 01 січня 2021 року

Назва професії	Код професії	Кількість вакансій	Середній розмір заробітної плати, що пропонується, грн
Кухар	5122	5	5700
Муляр	7122	1	5000
Штукатур	7133	1	5000
Маляр	7141	2	7000
Електрогазозварник	7212	16	8392
Столяр	7422	2	5000
Швачка	7436	4	5500
Водій автотранспортних засобів	8322	14	7238
Машиніст екскаватора одноковшового	8332	1	10000
Машиніст крана металургійного виробництва	8333	4	12800

Підготовка робітничих кадрів у ДНЗ «Бердянський ЦПТО» здійснюється бюджетним коштом та за 72 договорами з фізичними особами, підприємствами-замовниками робітничих кадрів. Основними замовниками освітніх послуг є:

ЗАТ «Заводбуд»,
 ПП «Русінов»,
 ДОК «Криворізький гірник»,
 ФОП Подколзін В.А.,
 ФОП Подколзін Л.В.,
 ПАТ «Приазовкурорт»,
 ПСП «Волошин»,
 Приватна виробничо-комерційна фірма «Меркурій»,
 ФОП «Ларічкін»,
 ІП «Артурс Бердянськ Курорт» та інші.

Більшість підприємств-замовників представляють місцевий бізнес та надають власні потужності для освоєння сучасного обладнання та процесів, проведення виробничих екскурсій. Періодично підприємства-партнери надають паливно-мастильні матеріали (з професій «машиніст крана автомобільного», «машиніст екскаватора одноковшового»), або сировину, будівельні матеріали (з професій «муляр», «столяр», «штукатур»).

Центр співпрацює з органами місцевого самоврядування, бере участь у міських ярмарках вакансій, ярмарках професій, профорієнтаційних заходах служби зайнятості.

Протягом 2020 року за направленням служби зайнятості та на замовлення роботодавців була організована професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації 149 безробітних. Вони навчались та підвищували кваліфікацію за такими професіями: кухар, пекар, кондитер, бармен, офіціант, бухгалтер, сестра медична, водій автотранспортних засобів, покоївка, адміністратор, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, столяр будівельний, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних, швачка, закрійник, продавець продовольчих та непродовольчих товарів, лицювальник-плиточник, менеджер із збуту, охоронник, тракторист, верстатник широкого профілю, електрогазозварник, електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування, секретар-друкарка, менеджер з туризму, механік, касир торговельного залу, технік-технолог, інженер-конструктор, апаратник хімводоочищення, модельєр-конструктор та інші.

Протягом 2020 року під замовлення роботодавців організовано індивідуальне навчання 10 безробітних громадян міста та району шляхом підготовки та перепідготовки, індивідуального підвищення кваліфікації за професіями адміністратор, покоївка, електрогазозварник, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних, закрійник, тракторист, електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. 139 безробітних проходили стажування на підприємствах міста та району протягом року.

Додаток 3.

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОТРЕБИ БЕРДЯНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Напрямки інвестування	Обсяг інвестицій, грн	Термін інвестування, рік
Здійснення будівництва, реконструкції та ремонту, в т.ч.:	12473490	
Розроблення проєктно-кошторисної документації для забезпечення фізичної інклюзивності закладу	100000	2022
Встановлення пандусів до кожної будівлі	30000	2021
Переобладнання санітарних приміщень відповідно до вимог ДБН «Інклюзивність будівель та споруд»	45000	2023
Встановлення ліфту-підйомника для людей на візках	400000	2026
Утеплення фасадів :		
- навчального корпусу (1325 кв.м);	1125757	2022-2023
- корпусу навчальних майстерень (932 кв.м);	791903	2022-2023
- побутового корпусу (680 кв.м);	57772	2022-2023
- гуртожитку (1330 кв.м).	1130874	2022-2023
Здійснення ремонту в навчальних майстернях	2950000	2024
Утеплення і перекриття покрівлі:		
- навчального корпусу (829 кв.м);	588093	2023
- корпусу навчальних майстерень (1756 кв.м);	1246902	2023
- побутового корпусу (736 кв.м);	522702	2023
- гуртожитку (970 кв.м).	688487	2023
Проведення капітального ремонту системи опалення з встановленням індивідуального теплового пункту	2400000	2024
Заміна перил (132 м. пог.)	396000	2022
Здійснення благоустрою території, в т.ч.:	1561400	
Укладка тротуарної плитки для облаштування подвір'я (900 кв.м)	836000	2023
Укладка тротуарної плитки перед майстернями (780 кв.м.)	725400	2023
Придбання нового обладнання, устаткування, меблів, в т.ч.:	22006419	
Зернозбиральний комбайн CLAAS Lexion 480	6000000	2026
Трактор ARION 620 C	1900000	2027
Преспідбирач	780000	2027
Плуг оборотний	195000	2023
Оприскувач причіпний ОПШ 3,5-24	453000	2023
Культиватор ТЕРРА 3 ПРО 840	301000	2024
Сівалка зернова Harvest 5,4	280000	2022
Транспортний засіб для підготовки учнів за професією «Водій автотранспортних засобів категорії «В»	280000	2023
Обладнання для підготовки учнів за професією «Формувальник ковбасних виробів»:	496297	2022
Обладнання для підготовки учнів за професією «Монтажник систем утеплення будівель»:	148000	2022
Обладнання для підготовки учнів за професією «Сировар»:	650000	2024
Обладнання для підготовки учнів за професією «Кравець»	800000	2025

Напрямки інвестування	Обсяг інвестицій, грн	Термін інвестування, рік
Обладнання для підготовки учнів за професією «Оператор дронів»	1230000	2024
Придбання устаткування для будівельних професій	357640	2022
Мультимедійне обладнання для навчальних кабінетів та актової зали	737383	2022-2023
Заміна меблів та устаткування в гуртожитку	5611413	2022
Оновлення матеріальної бази для спортивно-оздоровчої роботи	1730686	2022
Забезпечення кабінетів викладачів і майстрів виробничого навчання сучасним обладнанням	56000	2023
Оновлення змісту освітніх послуг, в т.ч.:	290000	
Ліцензування спеціальності «Водій автотранспортних засобів категорії «В»	10000	2023
Ліцензування спеціальності «Формувальник ковбасних виробів»	10000	2023
Ліцензування спеціальності «Монтажник систем утеплення будівель»	10000	2023
Ліцензування спеціальності «Сировар»	10000	2023
Ліцензування спеціальності «Оператор безпілотного літального апарату (дрона)»	10000	2023
Ліцензування спеціальності «Кравець»	10000	2023
Розроблення навчальних планів і програм для організації гнучкої системи навчання для різних категорій дорослого населення	20000	2023
Створення на базі закладу кваліфікаційного центру з професій «Кухар», «Електрогазозварник», «Машиніст екскаватора одноковшового», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Фермер»	60000	2023
Створення електронних навчальних посібників для теоретичного навчання зі спецдисциплін	70000	2023
Розроблення власної платформи закладу з мобільним додатком	80000	2023
Підвищення управлінської та професійної спроможності педагогічного колективу, в т.ч.:	172800	
Запровадження електронного документообігу, електронних журналів та системи внутрішніх комунікацій у закладі	10000	2024
Підвищення управлінської спроможності керівників закладу	31800	2021
Сертифікація системи управління якістю на основі міжнародних стандартів	16800	2025
Заохочення участі викладачів та майстрів виробничого навчання в програмах міжнародних обмінів та стажувань	39200	2024
Проведення тренінгу для викладацького складу щодо підвищення їхнього професійного рівня	25000	2022
Проведення тренінгу для викладачів щодо розвитку цифрових навичок	25000	2022
Проведення тренінгу з написання проєктних заявок	25000	2022
Покращення іміджу закладу, в т.ч.:	150000	
Розроблення презентаційного пакету для посилення профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти	50000	
Розроблення комунікаційної стратегії закладу	25000	
Створення віртуального туру навчальним закладом	40000	2023
Здійснення ребрендингу сайту закладу	35000	2022
Разом		

Додаток 4.

ОПИТУВАННЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

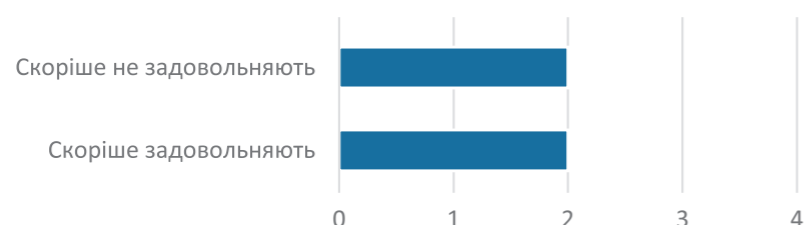
Опитування учасників освітнього процесу проводилося з метою аналізу сучасного стану, визначення ключових проблем і перспективних напрямків розвитку Бердянського ЦПТО.

Загалом в опитуванні взяли участь 4 особи з керівного складу закладу, 22 особи з-поміж викладачів і майстрів виробничого навчання та 61 здобувач П(ПТ)О.

Опитування проводилося в першій декаді грудня 2020 року

ОПИТУВАННЯ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДУ

Запитання 1. Чи задовольняють вас професійні стандарти, навчальні плани та програми, за якими ведеться підготовка робітничих кадрів у вашому закладі П(ПТ)О?

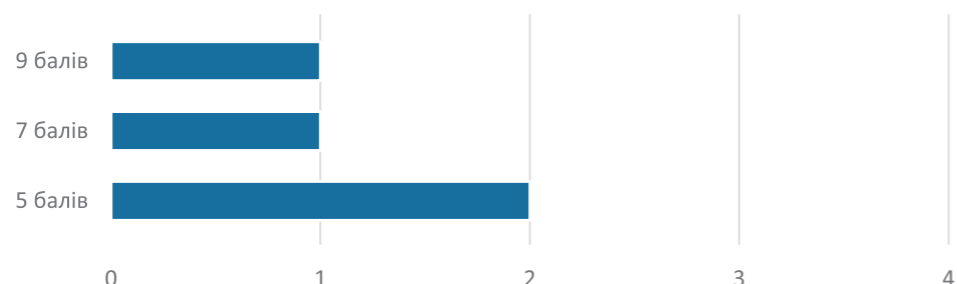
Думки опитаних учасників з-поміж керівного складу НЗ розділилися навпіл: половину задовольняють професійні стандарти, навчальні плани та програми, за якими ведеться підготовка, інша половина висловлення невдоволення.

Запитання 2. Чи є у вашому закладі навчальні плани й програми для навчання дорослого населення?

Один з учасників опитування вказав на відсутність навчальних планів й програм для дорослого населення.

Запитання 3. На скільки за 10-ти бальною системою ви оцінюєте рівень і новизну (застарілість) матеріально-технічної бази вашого закладу П(ПТ)О?

Двоє з опитаних оцінили рівень і новизну МТБ закладу на 5 балів, один учасник – на 7 та ще один – на 9 балів. Такі відповіді корелюють з наданою навчальним закладом інформацією, згідно з якою матеріально-технічна база для навчання за деякими професіями достатньо сучасна, але за іншими – досить зношена і застаріла.

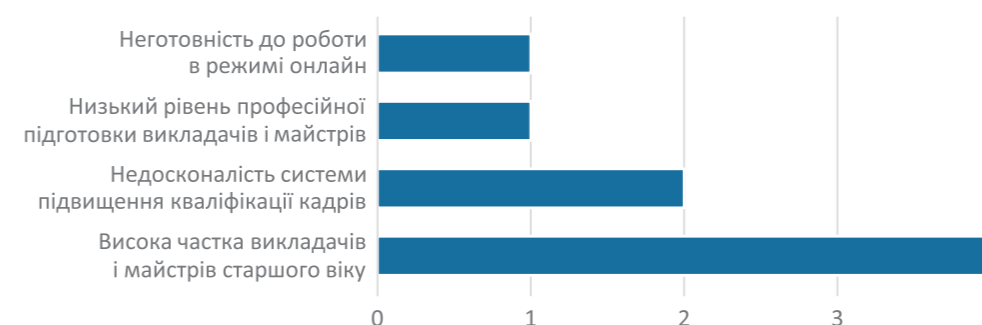
Запитання 4. Наскільки ви задоволені якістю викладання загальноосвітніх і професійно-теоретичних дисциплін?

Усі опитані з-поміж керівного складу навчального закладу скоріше задоволені якістю викладання загальноосвітніх і професійно-теоретичних дисциплін.

Запитання 5. Наскільки ви задоволені якістю професійно-практичної підготовки?

Усі керівники центру, що брали участь в опитуванні, скоріше задоволені якістю професійно-практичної підготовки.

Запитання 6. Які питання діяльності педагогічного колективу вас найбільше турбують? (не більше трьох варіантів відповіді)

Найпроблемнішим питанням у навчальному закладі усі без винятку респонденти вважають високу частку викладачів та майстрів старшого віку. На друге місце опитані поставили недосконалість системи підвищення кваліфікації кадрів.

Запитання 7. Назвіть головних партнерів-роботодавців, із якими співпрацює ваш заклад П(ПТ)О (підприємства, фірми, ТОВ, фермерські господарства)

Серед партнерів, з якими працює заклад під час опитування були названі такі: ПП «Русінов», ФОП Подколзін В.А., ФОП Подколзін Л.В., ПАТ «Приазовкурорт», ПСП «Волошин», Приватна виробничо-комерційна фірма «Меркурій», ФОП «Ларічкін», ІП «Артурс Бердянськ Курорт», ЗАТ Механомонтаж, ЗАТ «Заводбуд».

Запитання 8. Які з напрямів взаємодії з роботодавцями є для вас найбільш важливими?

Усі сто відсотків опитаних вказали, що найважливішими для них є належна організація виробничої практики. Половина опитаних вказали важливість модернізації матеріально-технічної бази. 75% учасників опитування вбачають важливість залучення роботодавців до організації навчального процесу.

Запитання 9. Чому, на вашу думку, роботодавці незадоволені якістю підготовки робітничих кадрів? (не більше трьох варіантів відповіді)

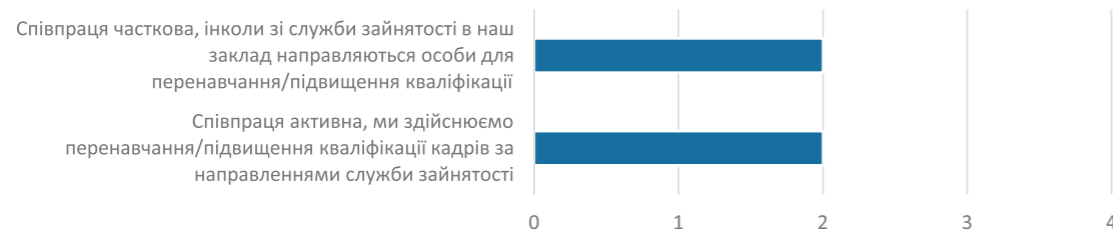

Як видно із відповідей сто відсотків респондентів незадоволення роботодавців якістю професійної підготовки вбачають у навчанні на застарілому обладнанні.

Ще три чверті опитаних вказують на відсутність або слабку мотивацію здобувачів як до навчання, так і до роботи.

І половина опитаних вбачають проблему у відсутності належної комунікації між навчальним закладом та роботодавцями.

Запитання 10. Які форми співпраці вашого закладу зі службою зайнятості міста? (не більше двох варіантів відповіді)

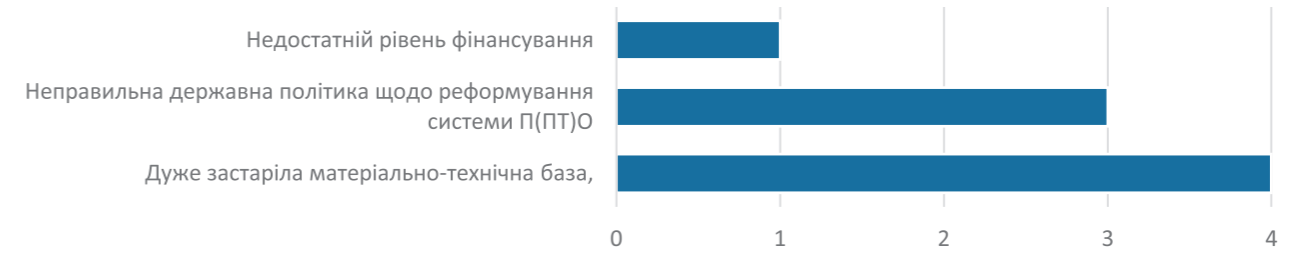
Стосовно активності співпраці навчального закладу зі службою зайнятості, то думки респондентів розділилися порівну: половина опитаних вказали на активну співпрацю і половина на часткову співпрацю зі службою зайнятості.

Запитання 11. Як ви співпрацюєте з бізнес-спільнотами міста та органами місцевого самоврядування?

Більшість респондентів на запитання про співпрацю з бізнес спільнотою відповіли, що заклад має певну співпрацю з питань працевлаштування випускників і проходження виробничої практики. І один учасник опитування вказав на періодичну співпрацю, яка полягає в участі у спільних заходах.

Запитання 12. Які проблеми вашого закладу П(ПТ)О є найгострішими? (укажіть не більше трьох варіантів відповіді)

Найгострішою проблемою Бердянського ЦПТО, на думку переважної більшості опитаних з-поміж керівного складу, є дуже застаріла матеріально-технічна база.

На другому місці по важливості респонденти вважають проблему неправильної державної політики у сфері реформування системи П(ПТ)О. Також один респондент вказав на недостатній рівень фінансування закладу.

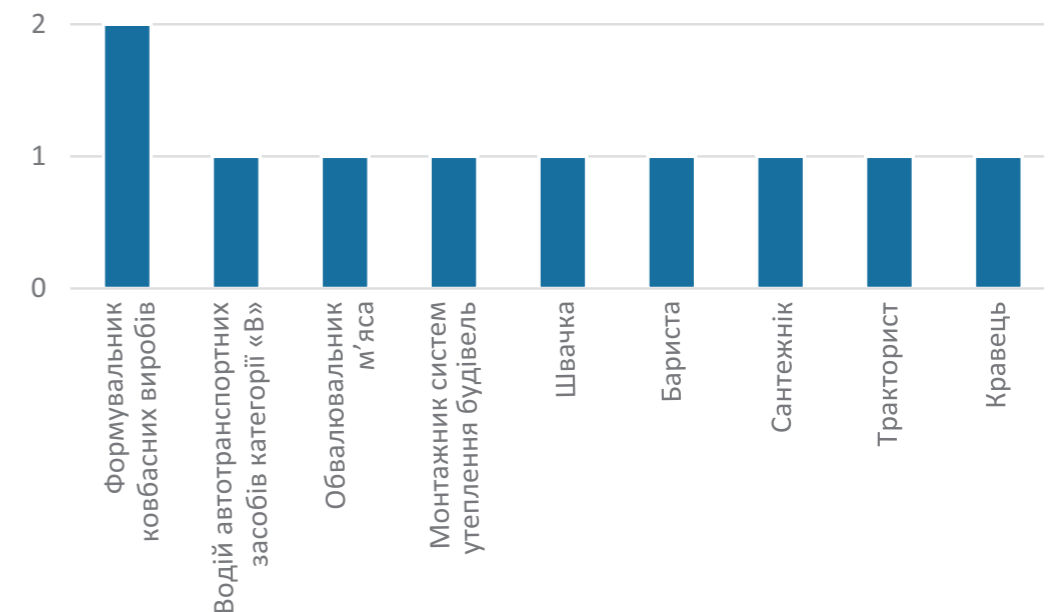
Запитання 13. Які види робіт (ремонт, придбання нового обладнання тощо) є для вас пріоритетними у найближчі 1-2 роки? (вкажіть, будь ласка, конкретний вид робіт)

Щодо пріоритетності робіт, то усі без винятку респонденти вказали на придбання нового обладнання для таких професій: маляр, штукатур, лицювальник-плиточник, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, електрогазозварник, машиніст крана автомобільного, водій, формувальник ковбасних виробів.

Також опитувані вказали на необхідність ремонту гуртожитку, облаштування нового спортмайданчику та смуги перешкод на автодромі.

Запитання 14. Назвіть 3-4 найбільш перспективні, на вашу думку, робітничі професії, за якими варто розпочати підготовку фахівців у вашому закладі П(ПТ)О

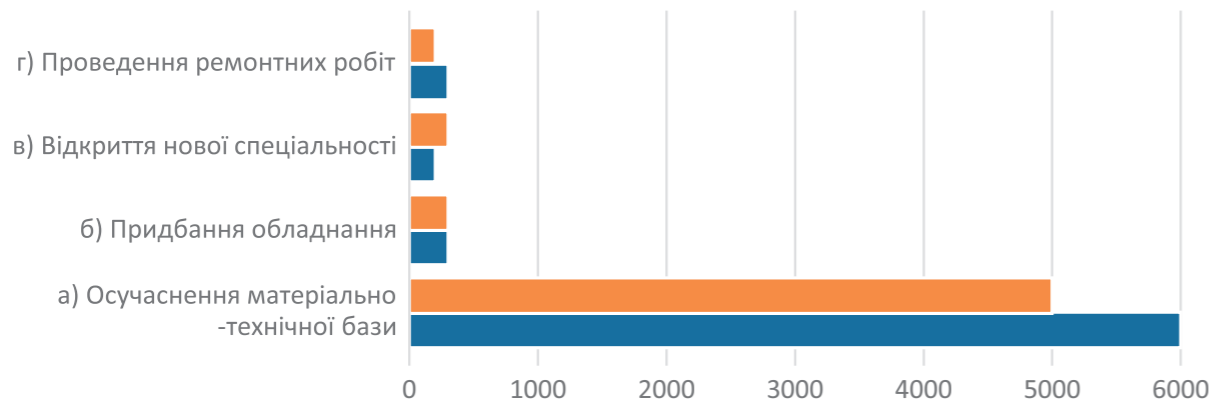
Перспективні з точки зору керівництва навчального закладу професії наведені на діаграмі. Двоє респондентів вважають, що в регіоні матиме попит професія формувальник ковбасних виробів. На решту професій вказали по одному респонденту.

Запитання 15. Які орієнтовно обсяги фінансових ресурсів потрібні вам для реалізації першочергових стратегічних завдань закладу П(ПТ)О (у тис. грн) на:

- а) осучаснення матеріально-технічної бази;
- б) придбання обладнання, інструментів;
- в) відкриття нової спеціальності;
- г) ремонтних робіт?

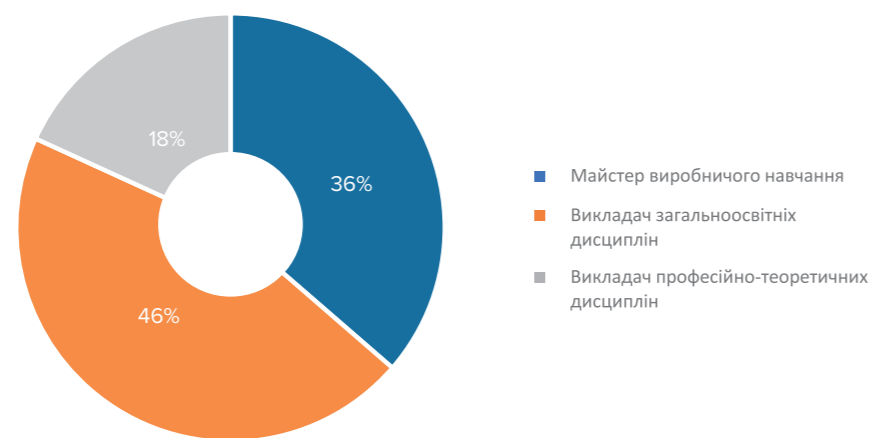
На діаграмі показані відповіді двох респондентів, решта двоє вказали загальну суму на виконання всіх завдань: 1000 тис. грн та 2000 тис. грн відповідно.

За оцінкою учасників опитування найбільших фінансових обсягів потребує осучаснення матеріально-технічної бази. На думку респондентів на це потрібні кошти в розмірі 5–6 млн гривень.

ВИКЛАДАЧІ ТА МАЙСТРИ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

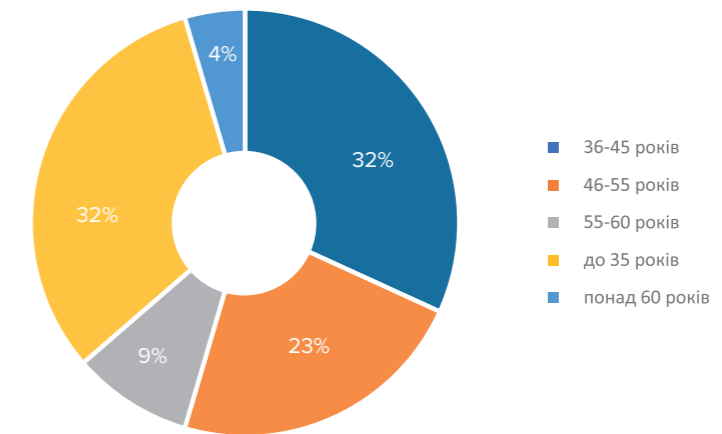
Запитання 1. До якої категорії педагогічних працівників ви належите?

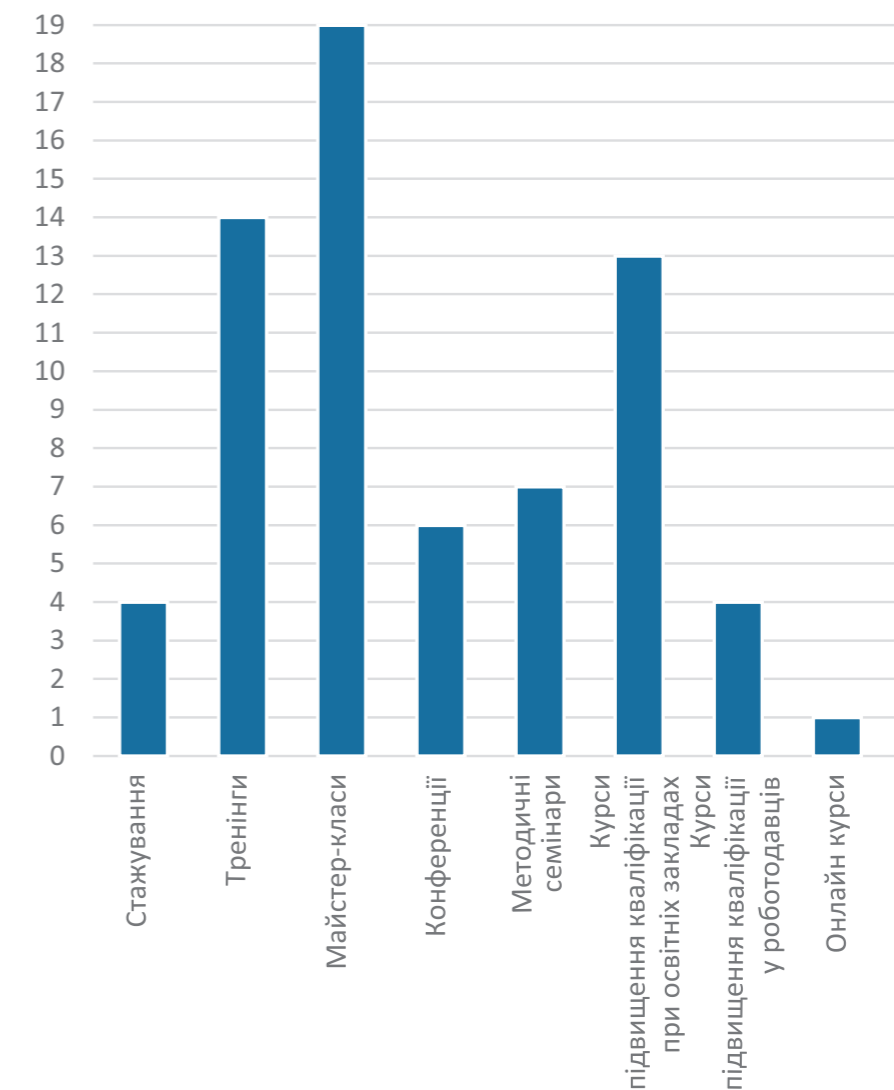
В опитуванні взяли участь 22 педагогічних працівників, серед яких 8 майстрів виробничого навчання, 10 викладачів загальноосвітніх дисциплін та 4 – професійно-теоретичних.

Запитання 2. До якої вікової групи ви належите?

Дві найчисельніші групи респондентів – це викладачі та майстри виробничого навчання віком 36-45 років та віком до 35 років. Один учасник опитування має вік понад 60 років та двоє від 46 до 55 років.

Запитання 3. Які заходи підвищення кваліфікації є, на вашу думку, найефективнішими?

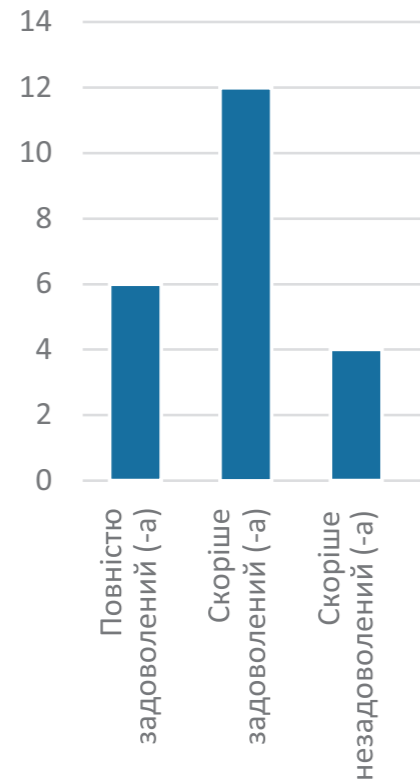
Як видно з відповідей учасників опитування найпопулярнішим методом підвищення кваліфікації викладацького складу вважаються майстер-класи. На їхню користь висловилися 19 респондентів.

На другому місці за пріоритетністю йдуть тренінги, і курси підвищення кваліфікації у навчальних закладах - на третьому.

Натомість на користь курсів підвищення кваліфікації безпосередньо у роботодавця висловилися 4 респонденти й один – на користь онлайн курсів.

Це загалом корелює з відповідями іншого розділу, оскільки готовність до онлайн навчання у закладі оцінювалася, як не дуже висока, як і співпраця з роботодавцями, яка має потенціал до зміцнення.

Запитання 4. Наскільки ви задоволені наявною на сьогодні системою підвищення кваліфікації/стажування?

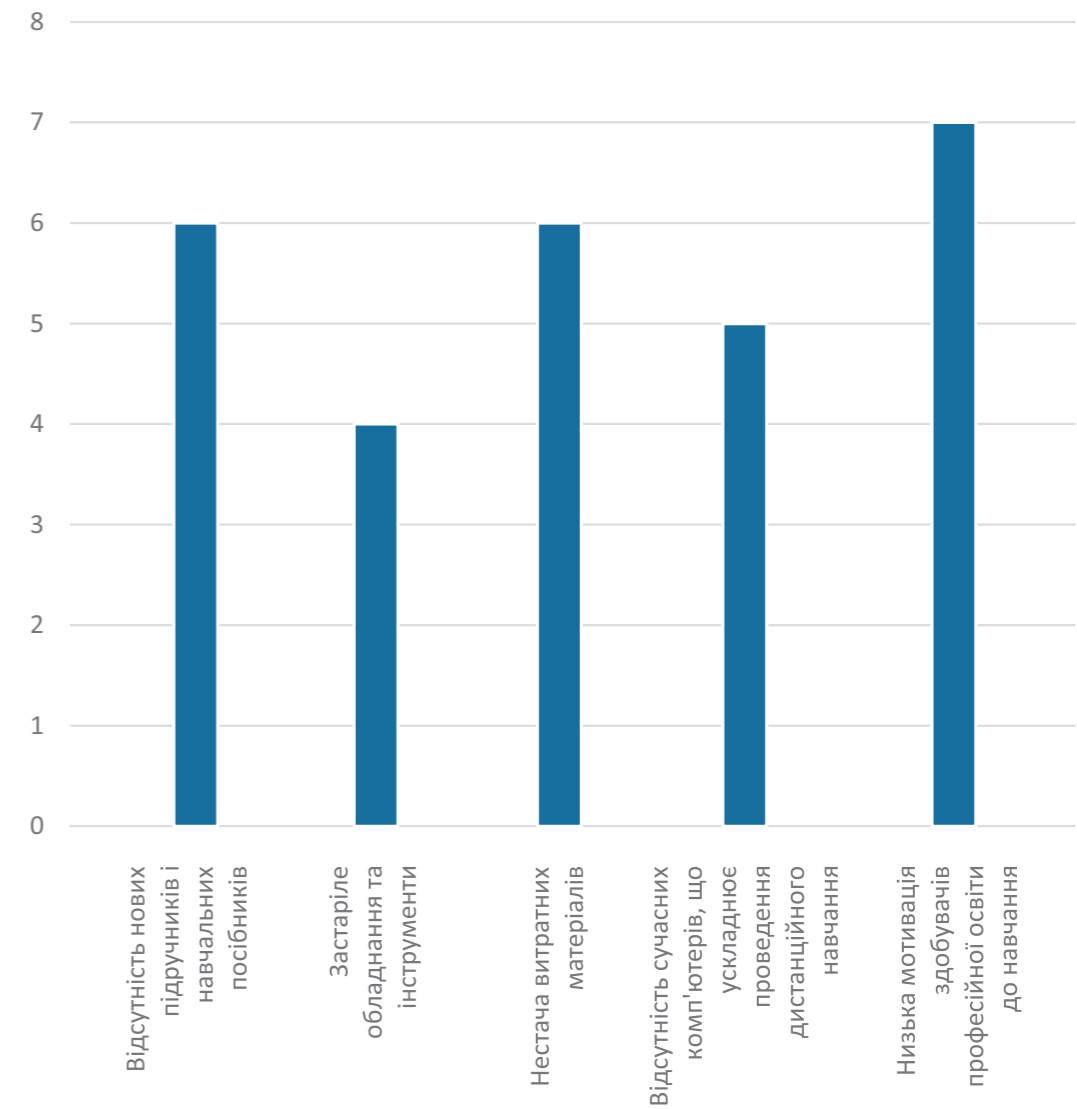
Щодо оцінки якості системи підвищення кваліфікації, то переважна більшість, а саме 12 респондентів, задоволена наявною системою, ще 6 – скоріше задоволені, і решта 4 респондентів оцінюють систему підвищення кваліфікації у навчальному закладі незадовільно.

Запитання 5. Які аспекти вашої професійної діяльності є найпроблемнішими?

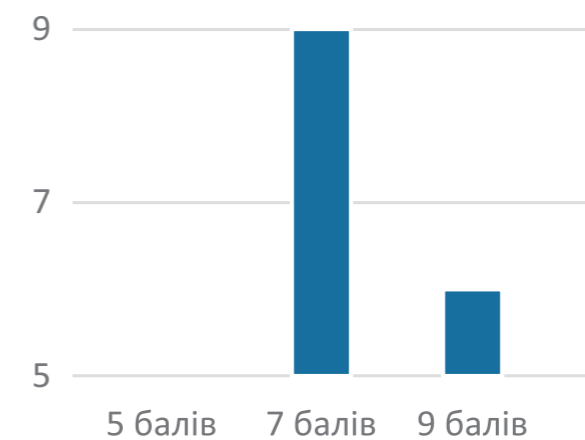
Щодо проблем у роботі, з якими стикаються учасники опитування, то найбільша кількість респондентів (7 осіб) вказали на низьку мотивацію здобувачів до навчання.

На другому місці за кількістю відповідей нестача витратних матеріалів та відсутність нових підручників. На це вказали 6 респондентів.

На останньому місці за кількістю респондентів, які вказали на проблему, є застаріле обладнання та інструменти.

Запитання 6. На скільки за 10-ти бальною шкалою ви оцінюєте дистанційне навчання у вашому закладі П(ПТ)О?

Організацію дистанційного навчання у закладі викладачі та майстри виробничого навчання оцінили досить високо: найнижчий бал, а саме 5 балів, поставили 5 респондентів; ще 9 опитаних оцінили якість дистанційного навчання на 7 балів; і 7 респондентів – у 9 балів.

Отже, 76% опитаних оцінили дистанційне навчання вище 5 балів. Один респондент не давав відповіді на це запитання.

Запитання 7. На скільки за 10-ти бальною системою ви оцінюєте рівень і новизну (застарілість) матеріально-технічної бази вашого закладу П(ПТ)О?

На відміну від оцінки організації дистанційного навчання, тільки четверо респондентів рівень матеріально-технічної бази оцінили на 9 балів. Ще 14 викладачів/майстрів оцінили МТБ на 7 балів. І четверо – на 5 балів.

Запитання 8. Яка участь роботодавців у підготовці робітничих кадрів у вашому закладі П(ПТ)О?

Переважає більшість респондентів, а саме 17 осіб, що становить 77 відсотків від загальної кількості опитаних, щодо співпраці навчального закладу з роботодавцями вказали їхнє залучення до надання місць практики.

Усі інші шляхи співпраці з роботодавцями оцінені досить низько: по одному опитаному вказали на залучення роботодавців до розробки професійних стандартів та їхнє фінансове залучення в процесі організації виробничої практики.

Ще по троє опитаних вказали, що навчальний заклад залучає роботодавців до навчального процесу та до перевірки якості підготовки здобувачів. І один респондент вказав на відсутність співпраці з роботодавцями.

Запитання 9. Чому, на вашу думку, роботодавці незадоволені якістю підготовки кадрів?

Аналіз причин невдоволеністю роботодавців якістю підготовки робітничих кадрів закладом показав таке. Більшість опитаних, а саме 8 респондентів, вбачають проблему у слабкій мотивації самих здобувачів, в той час, як 7 респондентів вказують на неналежну комунікацію між навчальним закладом та роботодавцями.

Майже однакова кількість респондентів вбачає причину у застарілому обладнанні та у тривалості навчання, яке задовге і не відповідає викликам сьогодення, коли технології змінюються швидко, змушуючи швидко перенавчатися працівників.

Запитання 10. Чому випускникам вашого закладу П(ПТ)О важко працевлаштуватися?

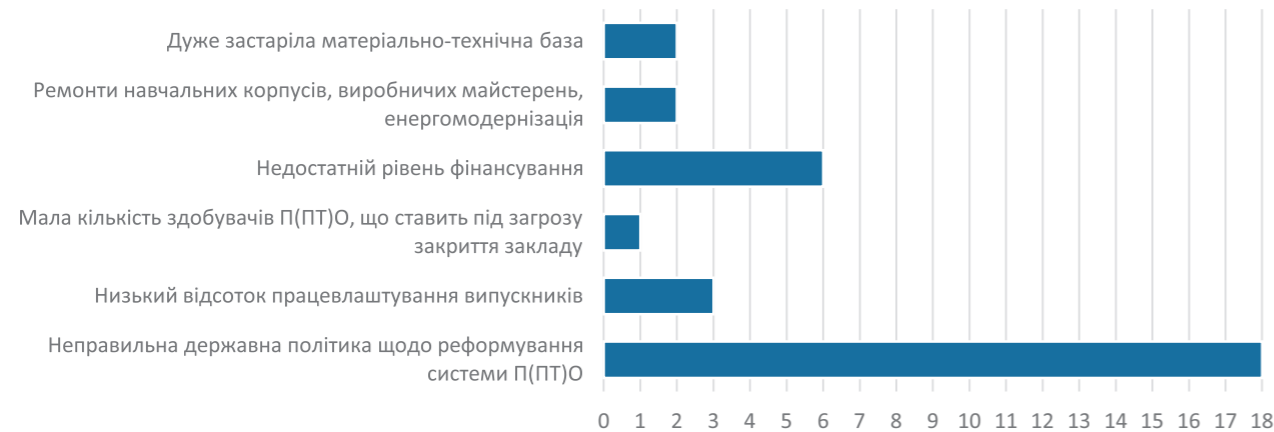

На першому місці з причин, через які випускникам складно працевлаштуватися після закінчення навчання, викладачі та майстри виробничого навчання поставили низький рівень пропонованої заробітної плати. На це вказали 50% респондентів.

18% опитаних вбачають проблему у незацікавленості роботодавців. Однакова кількість респондентів, а саме по 10 відсотків, вважають, що проблемою є негативний імідж системи П(ПТ)О, та відсутність договорів між роботодавцями, навчальними закладами та самими випускниками.

18% з опитаних викладачів та майстрів вважають, що у випускників навчального закладу немає проблем з працевлаштуванням.

Запитання 11. Які проблеми вашого закладу П(ПТ)О є найгострішими? (укажіть не більше трьох варіантів відповіді)

Проблеми свого закладу викладачі та майстри виробничого навчання ранжували таким чином: на першому місці на думку 18 респондентів є неправильна державна політика в сфері реформування системи П(ПТ)О.

Друга за значущістю, на думку респондентів, є проблема недостатнього фінансування – на неї вказали 27%.

Низький відсоток працевлаштування випускників як проблему закладу вбачає 13 відсотків опитаних. Незначна кількість опитаних викладачів та майстрів виробничого навчання вбачають проблему у дуже застарілій МТБ, ремонтах приміщень та малій кількості здобувачів.

Запитання 12. Як ви оцінюєте місце вашого закладу у порівнянні з іншими закладами П(ПТ)О, які здійснюють підготовку робітничих кадрів за подібними професіями?

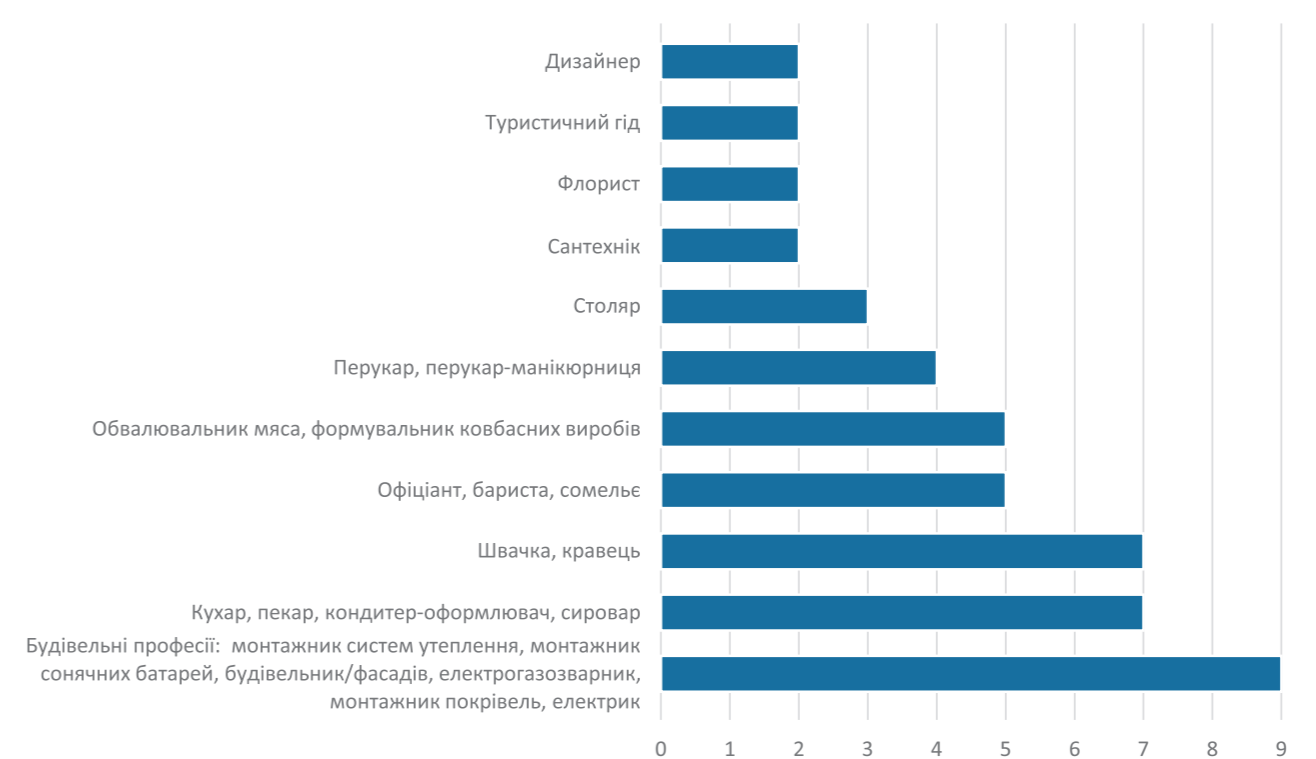
Щодо самооцінки навчального закладу, то більшість опитаних, а саме 59% та 31% відповідно вважають, що їхній навчальний заклад кращий за інші в регіоні та не гірший за інші.

Ще 13% респондентів вважають заклад однакового рівня з іншими в регіоні.

Отже, переважна більшість опитаних досить високо оцінюють свій навчальний заклад.

Запитання 13. Назвіть 3-4 найбільш перспективні, на вашу думку, робітничі професії, за якими варто розпочати підготовку фахівців у вашому закладі П(ПТ)О.

Опитування думки викладачів та майстрів виробничого навчання показало, що більшість з них вважають перспективними професії будівельної галузі, такі як: монтажник систем утеплення/фасадів, монтажник сонячних батарей, будівельник, електрогазозварник, монтажник покрівель, електрик. Такої думки дотримуються 9 респондентів, що становить 40 відсотків від загальної кількості опитаних.

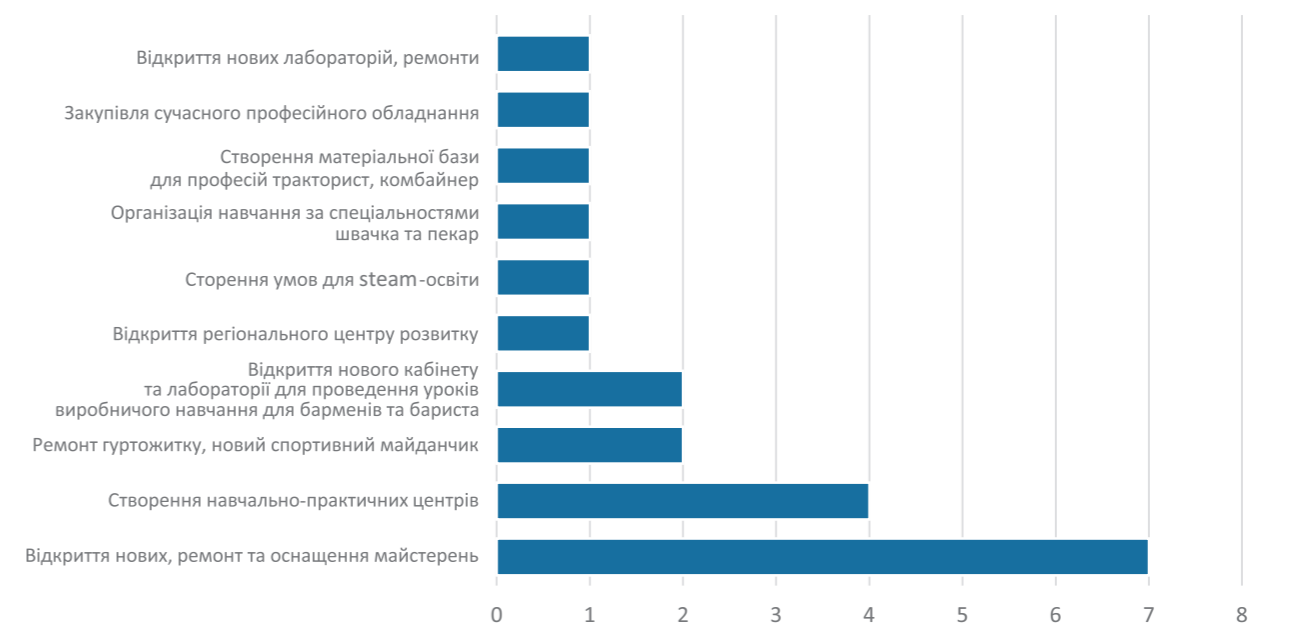

Перспективними респонденти вважають також професії кухаря, кондитера, сировара – на їхню користь висловилася трохи понад 30 відсотків респондентів, а також швачки та кравця – 30%.

Ще 22% вважають перспективними професії офіціанта, бариста, сомельє, а також обвалювальника м'яса та формувальника ковбасних виробів. Тут думка керівного та викладацького складу навчального закладу дещо різниться, оскільки респонденти з-поміж керівного закладу вбачають професію обвалювальник м'яса найперспективнішою і ставлять її на перше місце за доцільністю відкриття такого навчання.

Незначна кількість респондентів висловилися щодо організації профнавчання за такими професіями: перукар, столяр, сантехнік, флорист, а також бджоляр, автослюсар, програміст, менеджер з продажу, товарознавець, системний адміністратор.

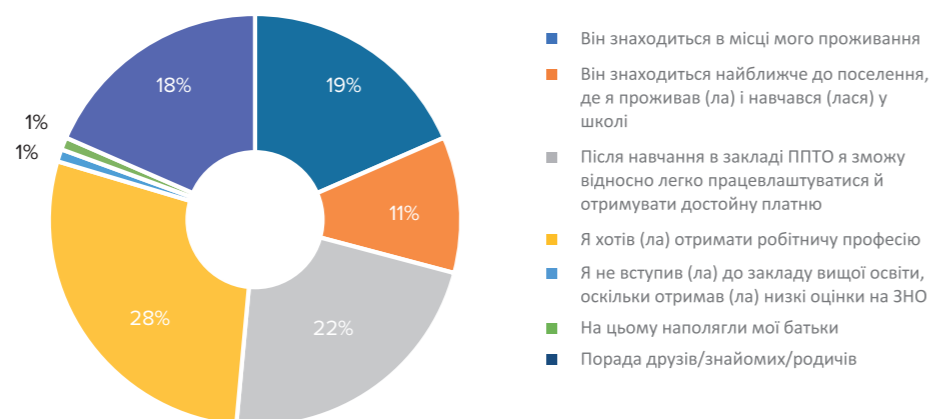
Запитання 14. Назвіть 2-3 найбільш амбітні проекти (ремонти, відкриття нових лабораторій чи майстерень, створення навчально-практичних центрів тощо), які б ви хотіли реалізувати у вашому закладі П(ПТ)О у найближчі 2-3 роки?

ЗДОБУВАЧІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

В опитуванні взяли участь 61 особа з-поміж здобувачів Бердянського ЦПТО.

Запитання 1. Чому ви обрали для навчання саме цей заклад П(ПТ)О?

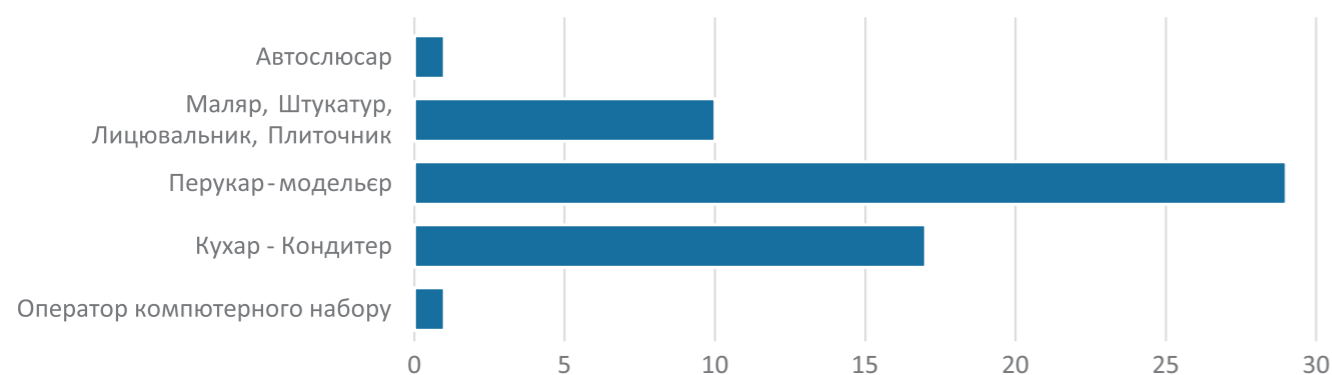

Анкетування показало, що більшість здобувачів, які відповідали на запитання, зробили свій вибір свідомо. Найбільша кількість респондентів, а саме 29 осіб (47%) хотіли отримати робітничу професію. Ще 23 здобувачі (37%) пов'язують отриману професію з легким працевлаштуванням після закінчення навчання.

Через низькі оцінки на ЗНО та наполягання батьків вчитися в Бердянський ЦПТО прийшли тільки двоє з опитаних учнів.

Важливим чинником у виборі місця навчання стало розташування навчального закладу, оскільки для 11 учнів (18%) він знаходиться у їхньому населеному пункті та ще для 19 (31%) заклад є найближчим до місця проживання/навчання у школі. Ще 31 відсоток респондентів при виборі Бердянського ЦПТО скористалися порадою друзів/знайомих/родичів.

Запитання 2. На якій спеціальності ви навчаєтеся?

Переважає більшість опитаних вказали, що навчаються за спеціальністю перукар-модельєр. Це 29 осіб або 47 відсотків.

Ще 17 здобувачів (27%) респондентів здобувають професію кухар-кондитер.

10 учнів навчаються за спеціальністю маляр, штукатур, лицювальник, плиточник та по одному – автослюсар та оператор комп'ютерного набору.

Троє з опитаних надали некоректну відповідь, за якою неможливо визначити спеціальність.

Запитання 3. Чому ви обрали спеціальність, на якій навчаєтеся?

Відповідаючи на запитання, що мотивувало здобувачів обрати спеціальність, за якою вони навчаються, 34 респондентам (56%) подобається обрана професія.

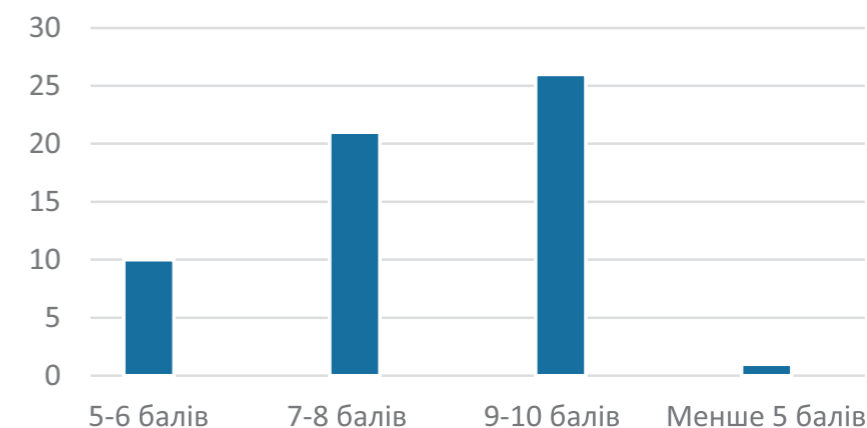
18% опитаних здобувачів вказали, що обрали професію в результаті випадкового збігу обставин.

Престижною своєю професією в суспільстві вважає 4 респонденти (7%) і стільки ж здобувачів вважають, що професія принесе гідний заробіток.

Якщо на запитання про вибір навчального закладу за чиєюсь порадою дали відповідь 19 респондентів, що становить 31%, то при виборі професії порадою скористалося 4 респонденти (7%).

Можна підсумувати, що більшість опитаних здобувачів свідомо підходили до вибору своєї майбутньої професії.

Запитання 4. Як за 10-ти бальною шкалою ви оцінюєте рівень викладання спеціальних (профільних) дисциплін?

В оцінюванні якості викладання профільних предметів бралися до уваги відповіді 58 учнів (троє надали некоректні відповіді).

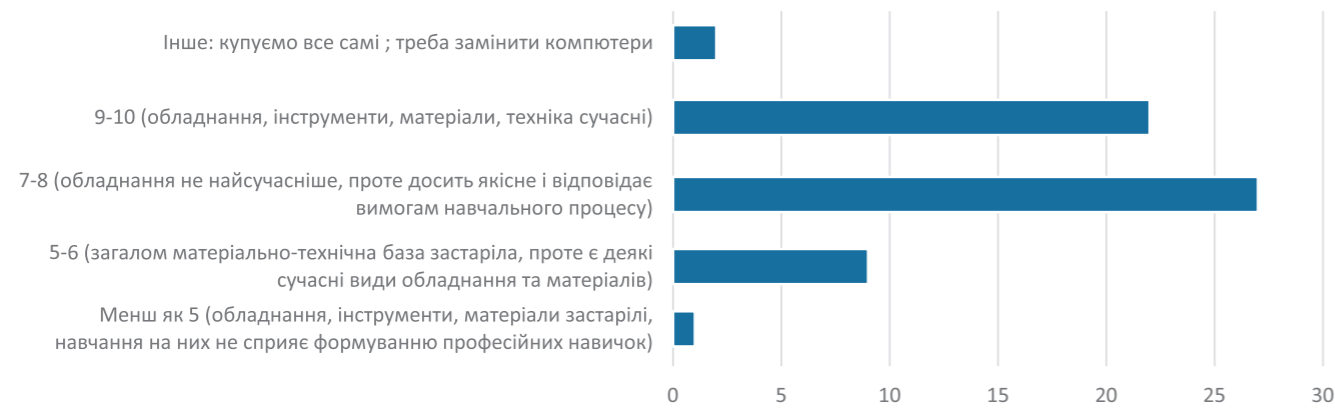
Як видно, більшість опитаних оцінюють рівень викладання профільних дисциплін, наступним чином: на високий бал 9-10 оцінило 44% здобувачів та ще 36% на 7-8 балів. Середній бал 5-6 поставило 17% учнів.

Низькою, менше 5 балів, якість викладання профільних дисциплін вважає менше двох відсотків респондентів.

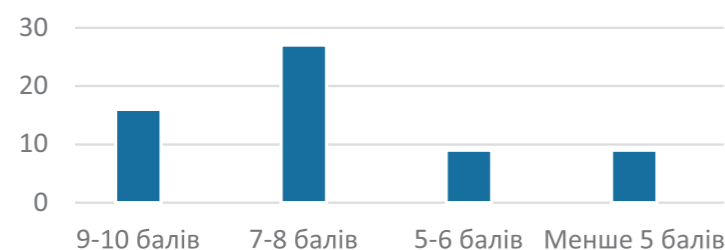
Запитання 5. Як за 10-ти бальною шкалою ви оціните рівень матеріально-технічної бази вашого закладу П(ПТ)О?

На високий бал матеріально-технічну базу оцінило 44% (на 7-8 балів) та 36% (на 9-10 балів) опитаних учнів. Середній бал, 5-6 балів, поставили 14% респондентів і менше як 5 балів – 1% опитаних.

Ще двоє учнів вказали на необхідність оновити комп'ютери та відповіли, що купують все самі.

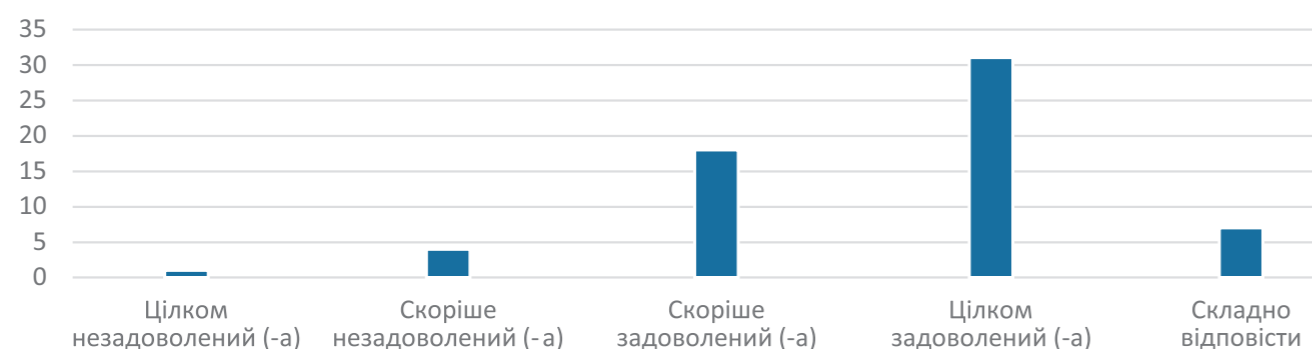
Запитання 6. Наскільки за 10-ти бальною шкалою ви задоволені соціальними умовами в закладі П(ПТ)О (гуртожиток, їдальня, розважальні заходи)?

Що стосується оцінки соціально-побутових умов закладу, то на 9-10 балів їх оцінило 26% респондентів та на 7-8 балів – 44% опитаних здобувачів.

Те, що соціально-побутові умови на середньому на низькому рівні вважають по 14 відсотків респондентів.

Запитання 7. Наскільки ви задоволені навчанням у вашому закладі П(ПТ)О?

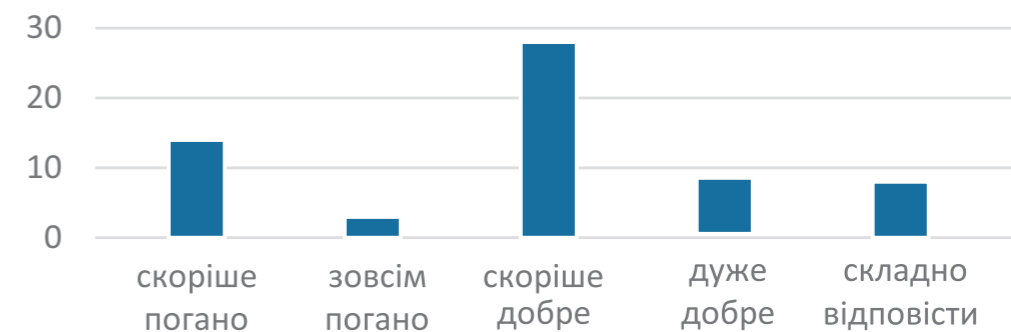
Половина опитаних здобувачів вказали, що цілком задоволені навчанням у закладі. Ще 29% скоріше задоволені.

Цілком незадоволений навчанням один учень та 4 скоріше незадоволений, що разом становить 8% респондентів. 11% респондентів не змогли визначитися з оцінкою.

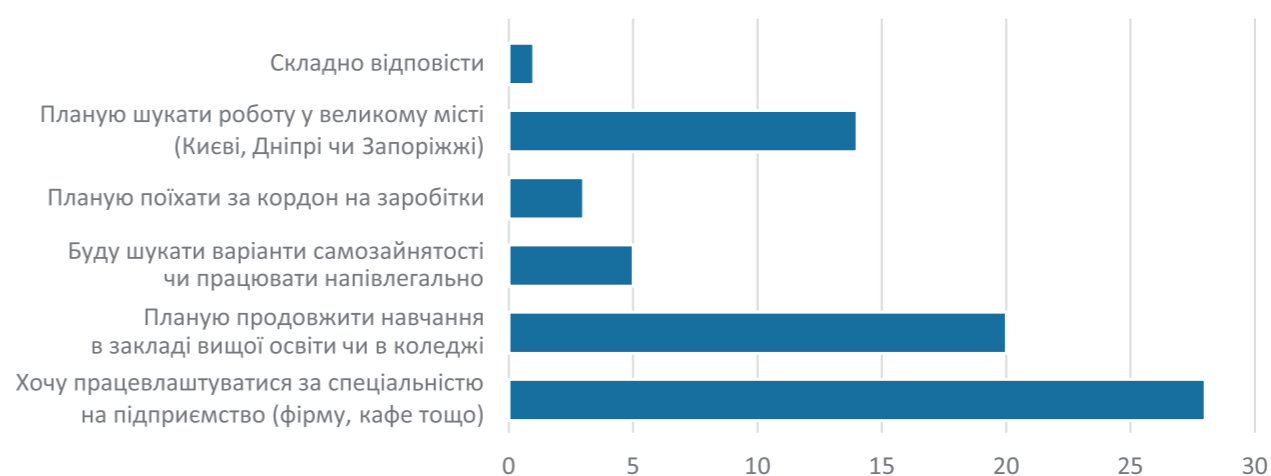
Запитання 8. Наскільки ви вважаєте себе підготовленим для роботи на підприємстві (фірмі, компанії)?

Недостатньою для роботи свою підготовку вважають 27% здобувачів, які брали участь в опитуванні (22% оцінюють підготовку, як скоріше погану і 5% - як зовсім погану).

Дуже добре підготовленими себе вважають 8 респондентів, що становить 13% та ще 28 учнів оцінюють її, як скоріше добру (46%). Кількість учнів, яким складно було оцінити рівень їхньої готовності до роботи, становить 8 осіб (13%).

Запитання 9. Що ви плануєте роботи після завершення навчання в закладі П(ПТ)О?

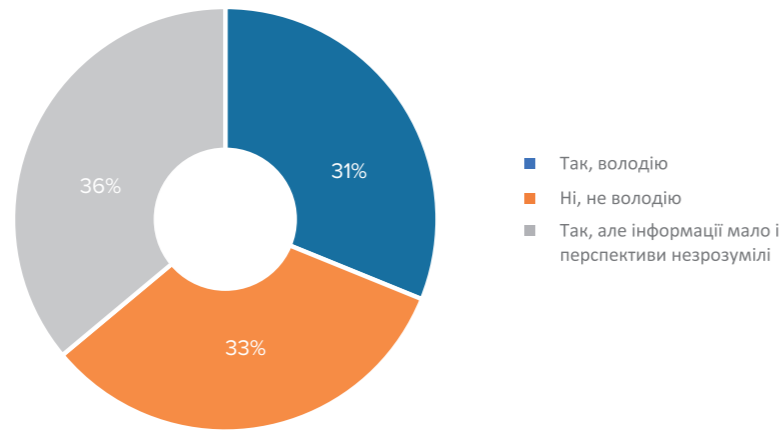

На запитання про своє професійне майбутнє 46% опитаних учнів планують працювати за отриманою спеціальністю. Ще 33% учнів мають намір продовжити своє навчання у закладі вищої освіти, а 23% опитаних хочуть поїхати для працевлаштування у велике місто. Варіант самозайнятості або напівлегальної роботи є прийнятним для 8 відсотків опитаних здобувачів та 5 відсотків хотіли б поїхати на роботу за кордон.

Тих, хто ще не визначився щодо свого майбутнього працевлаштування та не може поки що дати відповідь, серед опитаних менше ніж 2 відсотки. Анкетною передбачена будь-яка кількість відповідей на це запитання.

Запитання 10. Чи володієте ви інформацією про те, куди ви можете працювати (підприємство, фірма, СТО тощо) після завершення навчання?

Щодо поінформованості про можливості свого працевлаштування після закінчення навчання, то думки опитаних розділилися приблизно порівну: третина володіє такою інформацією, третина не володіє і ще третина вказала на недостатність інформації, що не дає можливості чітко визначити перспективи свого працевлаштування.

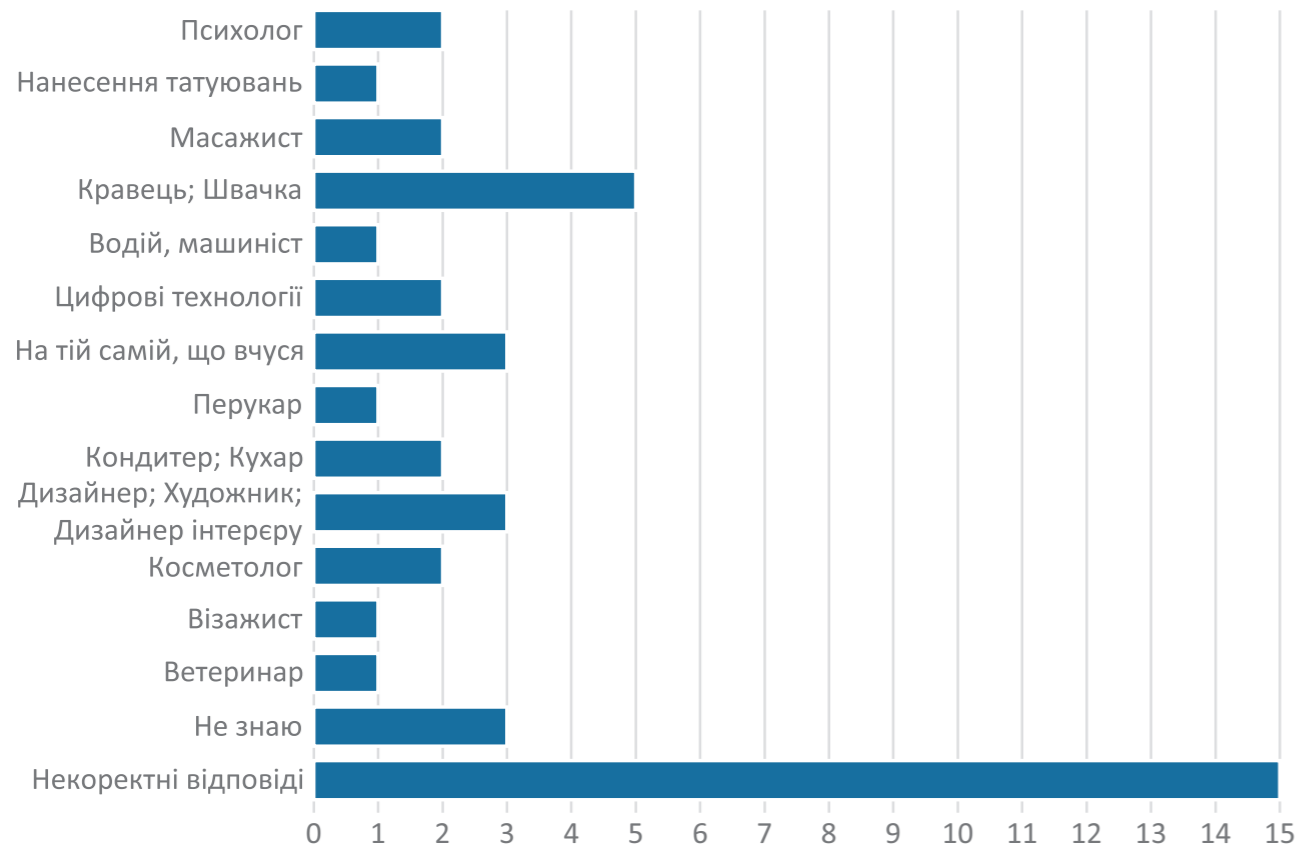

Запитання 11. На якій новій спеціальності вам було б цікаво навчатися, якби вона була у вашому закладі П(ПТ)О?

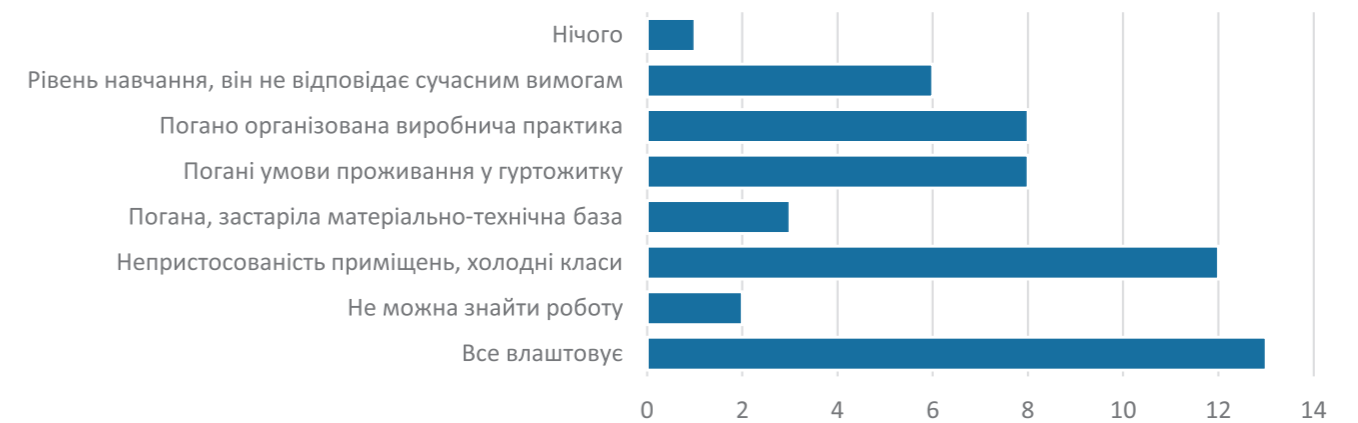
Серед професій, які могли б зацікавити респондентів, вказувалися такі: дизайнерського напрямку – 3 особи; сфера косметології, візажу, татуажу – 4 опитаних; швейна справа – 4 учнів. Троє респондентів не змогли відповісти на це запитання, та ще троє підтвердили свій вибір професії.

Варто відзначити, що досить багато здобувачів не захотіли відповідати на запитання серйозно: із 61 опитаних таких виявилось 15 осіб, що становить майже четверту частину.

Деякі учні вказували такі спеціальності, які не можна здобути в системі професійно-технічної освіти, як то: хірург, юрист, журналіст, психолог, професії ІТ індустрії та інші.

Запитання 12. Що вам не подобається у вашому закладі П(ПТ)О?

Серед нарікань на власний навчальний заклад, найпоширенішими є: погана організація виробничої практики та погані умови проживання у гуртожитку – на це вказали по 13 відсотків опитаних. На неналежну пристосованість приміщень до навчання вказали 19% респондентів.

Рівень навчання у закладі не влаштовує 11% опитаних. 21% з-поміж опитаних здобувачів так чи інакше все влаштовує у навчальному закладі.

Запитання 13. Що, на вашу думку, потрібно зробити, аби навчання у вашому закладі П(ПТ)О було цікавішим, а сам заклад П(ПТ)О став привабливим для молоді? (вкажіть не більше трьох варіантів відповіді)

Щодо кроків покращання привабливості навчального закладу, то учасники анкетування з-поміж здобувачів вказали такі: гарантоване працевлаштування – за нього висловилося найбільша кількість респондентів, а саме 52%; за покращання умов проживання висловилося 47% опитаних; ще 45% здобувачів вважають за потрібне змінювати саму систему навчання; 40% респондентів вказують на необхідність оновлення матеріально-технічної бази та 34% вважають, що треба збільшити тривалість виробничої практики.

УЗАГАЛЬНЕНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ

- Однакове запитання було поставлене усім трьом категоріям респондентів: керівникам, викладачам та майстрам і здобувачам: На скільки за 10-ти бальною системою ви оцінюєте рівень і новизну (застарілість) матеріально-технічної бази вашого закладу П(ПТ)О?

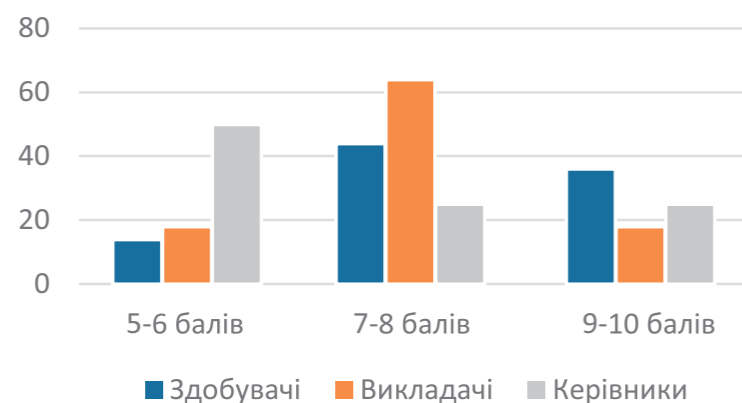

Рис. 11.1. Оцінка рівня і новизни матеріально-технічної бази Бердянського ЦПТО керівниками, викладачами та майстрами виробничого навчання і здобувачами, у %.

Як видно з Рис.11.1, на 5-6 балів матеріально-технічну базу оцінили 14% здобувачів, 18% викладачів та майстрів і 50% керівників закладу. Тут бачення здобувачів і викладачів з майстрами майже збігається та суттєво відрізняється від того, як МТБ закладу оцінює керівний його склад.

У кількості респондентів, які оцінили МТБ на 7-8 балів немає надто різкого перекошу, а варіюється від 25 до 46 відсотків респондентів кожної категорії опитаних. На 9-10 балів матеріально-технічну базу навчального закладу оцінили найбільше здобувачів – таких 36%. З-поміж керівників найвищу оцінку поставили 25% респондентів і з-поміж викладачів та майстрів виробничого навчання – 18%.

Отже, найкритичніше матеріально-технічну базу оцінює керівний склад закладу, в той час, як більшість з опитаних здобувачів оцінюють її на середній та високий бал.

2. В оцінці перспективних професій є як спільне бачення, так відмічаються й різні погляди на це питання.

Як видно з Таб.11.1, у всіх трьох категорій респондентів збігається думка щодо перспективності професій швачки і кравця.

Табл. 11.1. Перспективні професії на думку учасників освітнього процесу

Керівники	Викладачі, майстри в/н	Здобувачі
Швачка	Швачка	Швачка
Кравець	Кравець	Кравець
Формувальник ковбасник виробів	Формувальник ковбасник виробів	
Обвалювальник м'яса	Обвалювальник м'яса	
Монтажник систем утеплення	Монтажник систем утеплення	
Бариста	Офіціант, бариста, сомельє	
Сантехнік	Сантехнік	
	Перукар, манікюрниця	Перукар
	Кухар	Кухар
	Кондитер	Кондитер
	Дизайнер	Дизайнер
Водій автотранспортних засобів кат. В		Водій, машиніст
Тракторист	Туристичний гід	Художник
	Флорист	Дизайнер інтер'єру
	Столяр	Косметолог
	Пекар	Візажист
	Сировар	Ветеринар
	Монтажник сонячних батарей	Масажист

Що стосується керівного і викладацького складу училища, то вони бачать майбутнє за такими професіями, як обвалювальник м'яса, формувальник ковбасних виробів, бариста та сантехнік.

Є також спільне бачення у викладачів/майстрів та здобувачів, і воно стосується навчання за професіями перукар, кухар, кондитер і дизайнер.

Найбільше пропозицій до навчального закладу по розширенню спеціальностей мають викладачі і майстри виробничого навчання.

- Щодо того, що не подобається в навчальному закладі, то більшість нарікань здобувачів звелось до поганих умов проживання та навчання. Хоча це суперечить бальній оцінці, де майже 70% опитаних учнів поставили середню та високу оцінку соціально-побутовим умовам навчального закладу.
- Щодо самооцінки навчального закладу, то більшість опитаних викладачів/майстрів, а саме 59% та 31% відповідно вважають, що їхній навчальний заклад кращий за інші в регіоні та не гірший за інші. Ще 13% респондентів вважають заклад однакового рівня з іншими подібними в регіоні. Жоден з респондентів не оцінює свій заклад гірше за інші.
- Більшість здобувачів вказали в анкеті, що після закінчення мають намір шукати роботу за фахом, отримати вищу освіту та поїдуть у велике місто для подальшого працевлаштування. Тільки 8 відсотків бачать себе самозайнятими та 5 відсотків хотіли б поїхати працювати за кордон.
- Аналіз відповідей керівного та викладацького складу показує, що в навчальному закладі є сильні патерналістські настрої. На запитання, які стосувалися невдоволеності роботодавців якістю підготовки кадрів в училищі та складністю працевлаштування випускників після його закінчення, респонденти вказували причини, пов'язані з роботодавцями та самими здобувачами, як то: низька заробітна плата, незацікавленість роботодавців у кадрах та слабка мотивація самих учнів як до роботи, так і до навчання. Ані керівники, ані викладачі/майстри не вбачають причин, пов'язаних з якістю викладання у закладі.

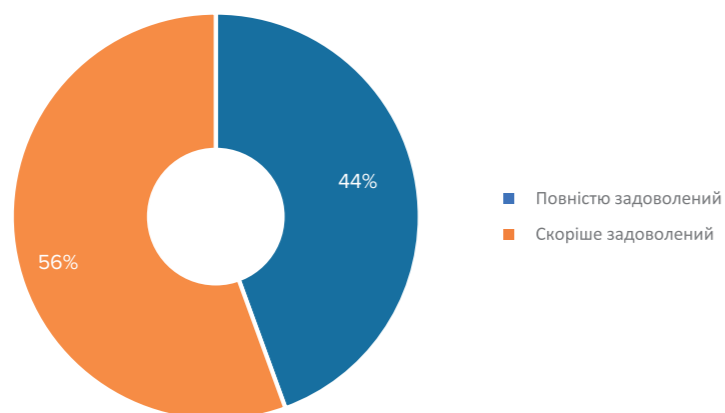
Додаток 5.

ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ

Опитування роботодавців проводилося з метою виявлення визначення ключових проблем і перспективних напрямків співпраці Бердянського багатoproфільного центру професійно-технічної освіти з роботодавцями.

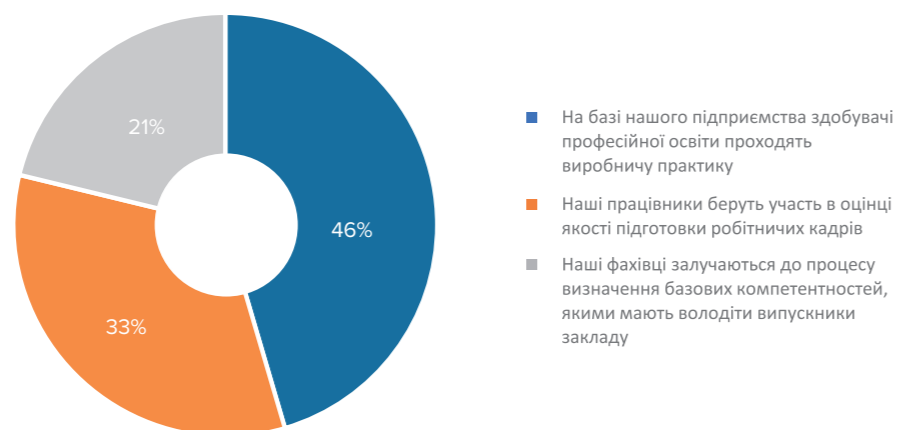
Загалом в опитуванні взяли участь 18 роботодавців. Опитування проводилося в першій квітні 2021 року.

Запитання 1. Наскільки задоволене ваше підприємство рівнем співпраці із навчальним закладом?

Усі роботодавці оцінили якість співпраці з Бердянським ЦПТО позитивно: респонденти обрали тільки два твердження, зокрема половина респондентів повністю задоволені співпрацею і половина – скоріше задоволені.

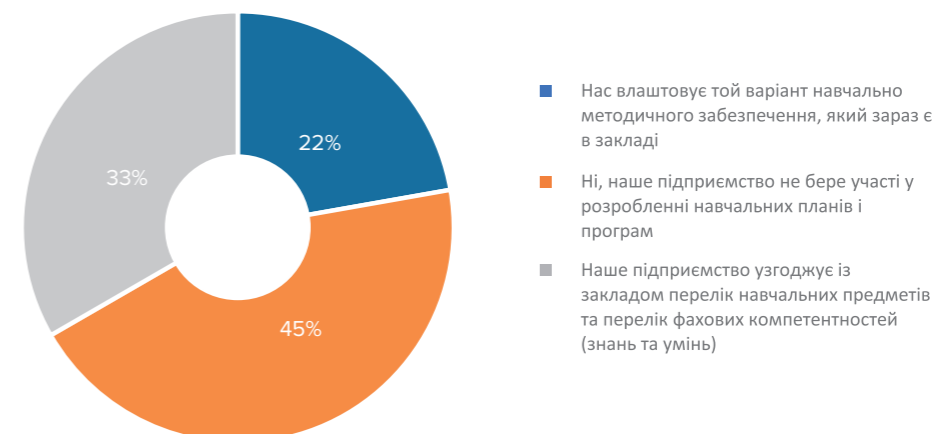
Запитання 2. Які форми співпраці склалися між вашим підприємством та навчальним закладом?

Найменш поширеною формою співпраці роботодавців із навчальним закладом є залучення до процесу визначення базових компетентностей випускників закладу. Таку відповідь дали 21 відсоток респондентів. 33% роботодавців вказали, що вони залучаються закладом до оцінки якості підготовки робітничих кадрів.

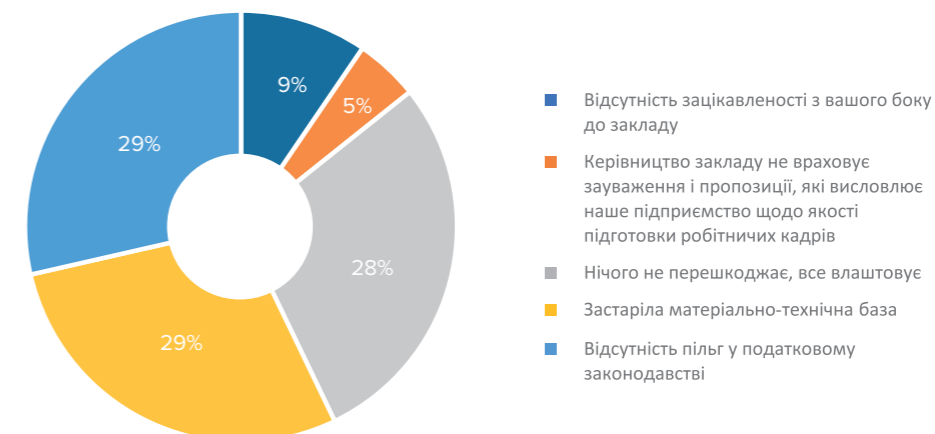
Найчастіше ж навчальний заклад залучає роботодавців під час організації виробничої практики здобувачів на підприємствах міста (регіону). Зокрема 46% респондентів вказали, що надають свої виробничі потужності для проходження виробничої практики учнями.

Запитання 3. Чи бере участь ваше підприємство у процесі формування робочих навчальних планів закладу, розробленні робочих навчальних програм, визначенні переліку навчальних предметів і професійних компетентностей?

45% роботодавців, що взяли участь в опитуванні, вказали, що не беруть участь у розробці навчальних планів і програм. Ще 22% роботодавців задовольняє наявне навчально-методичне забезпечення закладу. І тільки третя частина опитаних зазначили, що вони долучені до узгодження переліку навчальних предметів та фахових компетентностей.

Запитання 4. Що, на вашу думку, перешкоджає налагодженню конструктивної співпраці між вашим підприємством та навчальним закладом?

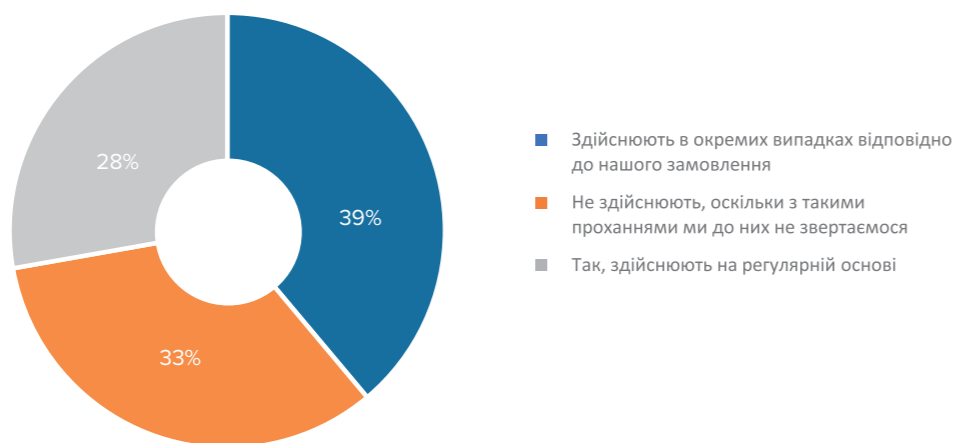

На запитання про перешкоди для налагодження більш тісної співпраці з навчальним закладом сумарно 14% опитаних вказали, що причина в самому закладі, а саме: відсутність зацікавленості з боку закладу – 9% та ігнорування закладом пропозицій, зауважень з боку роботодавців – 5%.

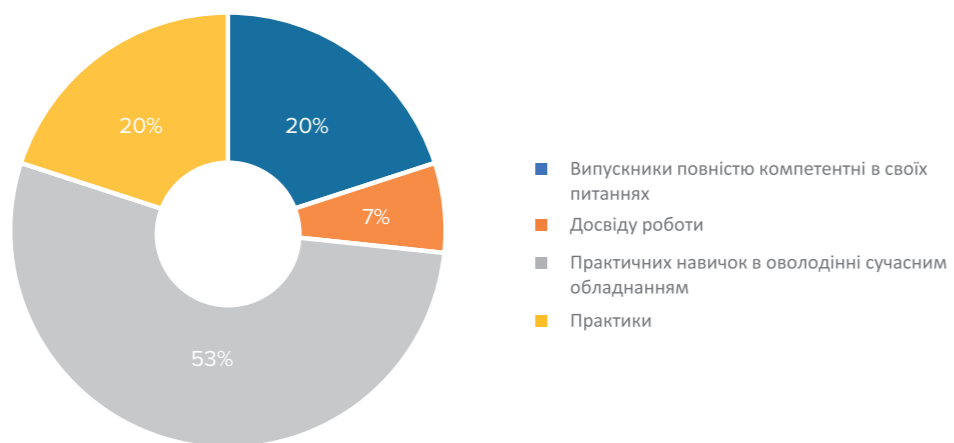
28% респондентів вказали, що не мають перешкод у співпраці із навчальним закладом. І однакова кількість роботодавців (по 29%) зауважили застарілу матеріально-технічну базу та відсутність пільг у податковому законодавстві.

Запитання 5. Чи здійснює навчальний заклад перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів для вашого підприємства?

Час від часу та на регулярній основі навчальний заклад здійснює перепідготовку та підвищення кваліфікації для 39% та 28% підприємств відповідно. 33% опитаних вказали, що не зверталися до закладу з таким проханням.

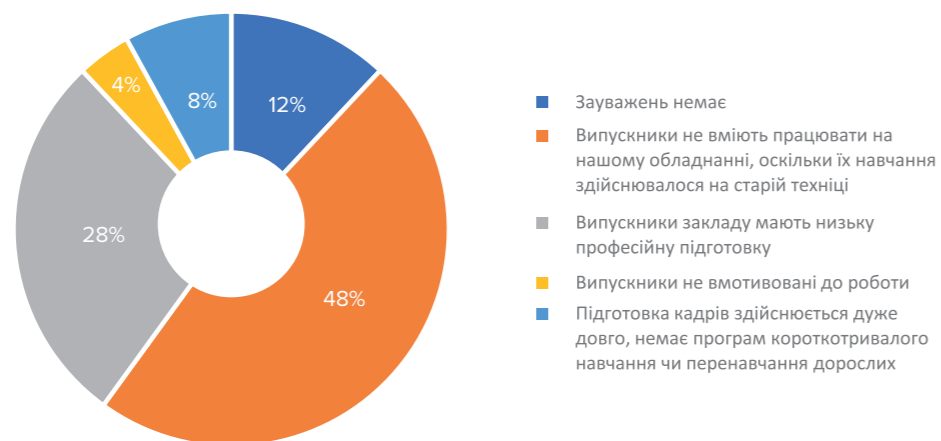
Запитання 6. Яких професійних навичок (компетентностей) бракує випускникам закладу, щоб відразу приступити до роботи?

Щодо готовності випускників приступити до роботи одразу, то думки респондентів розділилися таким чином: 20% опитаних вказали, що для цього випускникам Центру не вистачає практики та 7% - досвіду роботи.

53% респондентів зауважили відсутність у випускників практичних навичок поводження з сучасним обладнанням. Ще 20% роботодавців вважають, що випускники повністю готові приступити до роботи по закінченню навчання.

Запитання 7. Які головні зауваження у вас до системи та якості підготовки робітничих кадрів у Центрі?

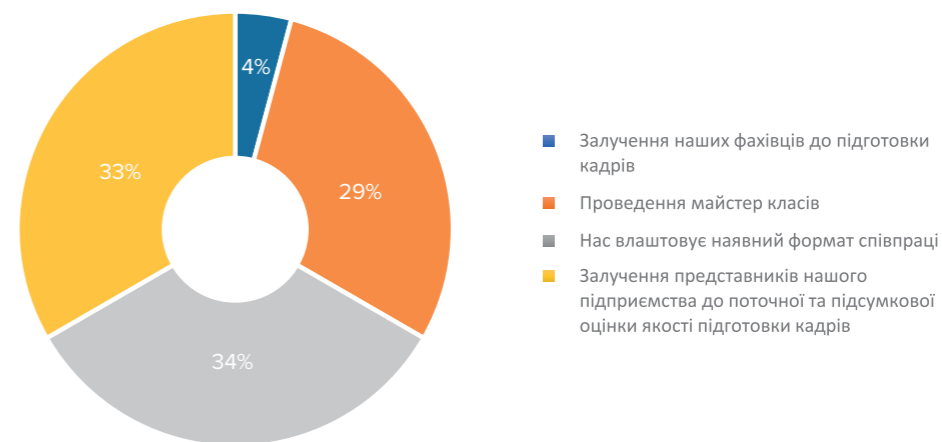
Найголовнішим зауваженням з боку роботодавців щодо якості підготовки робітничих кадрів є невміння випускників працювати на новому обладнанні. На це вказали половина опитаних роботодавців. 28% респондентів вказали на низьку професійну підготовку випускників, 8% - на довготривале навчання та ще 4% - на відсутність мотивації самих випускників. 12% роботодавців не мають зауважень до якості підготовки здобувачів освіти.

Запитання 8. Які види допомоги надає ваше підприємство навчальному закладу?

Щодо допомоги навчальному закладу, то в більшості випадків вона зводиться до надання можливості проходження здобувачами виробничої практики. На це вказали 54% роботодавців. Четверта частина респондентів надають Центру сучасні матеріали та паливно-мастильні матеріали. 4 відсотки опитаних роботодавців допомагають закладу з проведенням ремонтів. 17% вказали, що не надають ніякої допомоги.

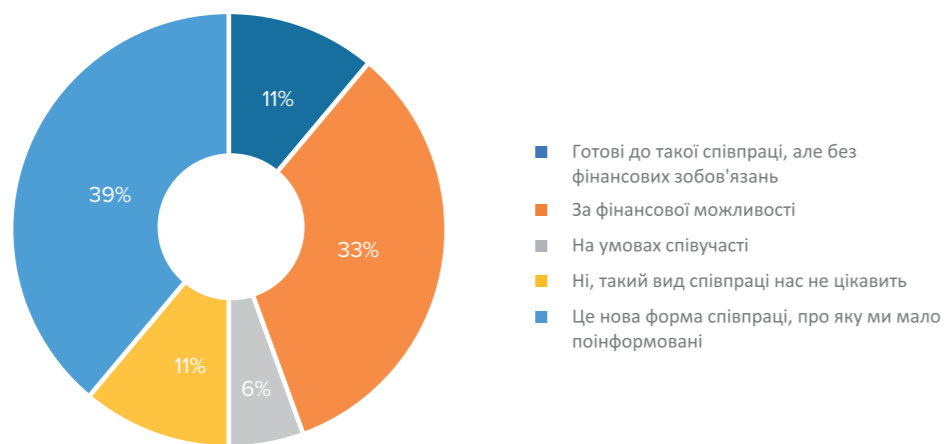
Запитання 9. Які види співпраці із навчальним закладом видаються вашому підприємству найбільш доцільними?

34% опитаних роботодавців влаштовує той формат співпраці з навчальним закладом, який вони мають. Стільки ж респондентів бажали б бути залученими до поточного та підсумкового оцінювання якості підготовки кадрів. Трохи менше, а саме 29%, готові проводити для закладу майстер-класи й тільки 4% роботодавців хотіли б бути залученими власне до навчального процесу.

Запитання 10. Чи готове ваше підприємство до державно-приватного партнерства і до інвестицій у навчальний заклад?

39% опитаних роботодавців мало поінформовані про публічно-приватне партнерство, ще 11% такий вид співпраці не цікавить. На умовах співучасті та без фінансових зобов'язань готові до такої форми співпраці 6% та 11% відповідно. 33% роботодавців готові до публічно-приватного партнерства, але за фінансової можливості.

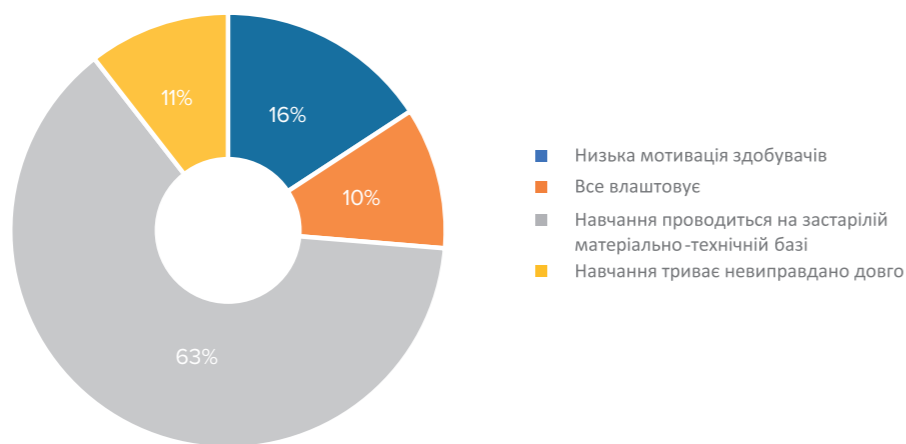

Запитання 11. Чи володіють здобувачі навичками, уміннями та компетентностями, які потрібні для роботи на вашому підприємстві?

Щодо володіння необхідними навичками для роботи на підприємстві, то відповіді роботодавців розділилися майже навпіл. 44% вважають, що випускники володіють необхідними знаннями та навичками, в той час, як 56% вважають, що випускники володіють необхідними навичками не повною мірою.

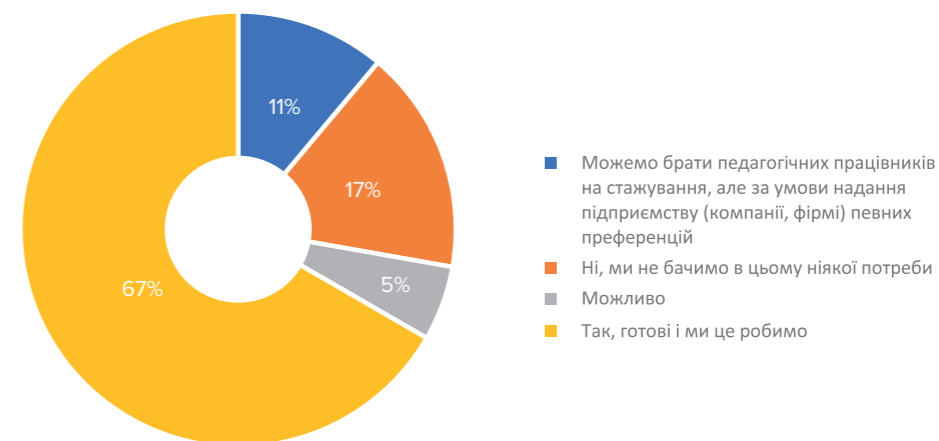
Запитання 12. Що вас як роботодавців не задовольняє в системі підготовки кадрів у навчальному закладі?

Більш ніж половина опитаних, а саме 62%, вказали на те, що навчання у закладі проводиться на застарілій матеріально-технічній базі. 16% роботодавців незадоволені низькою мотивацією здобува-

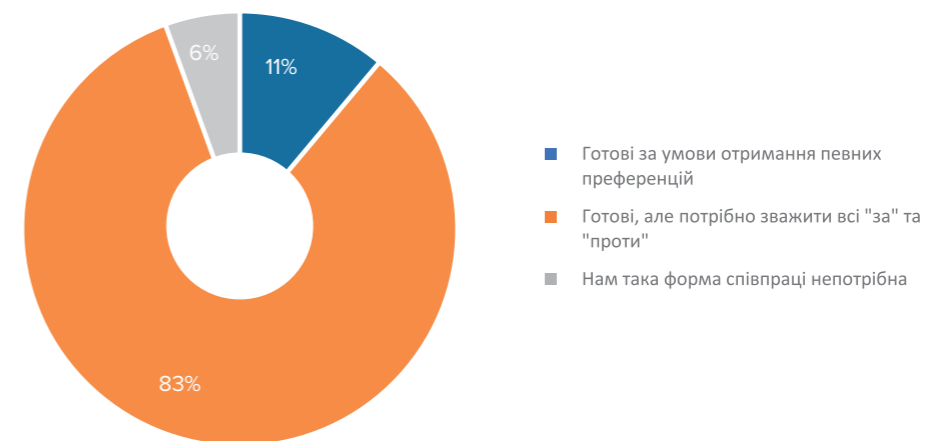
чів освіти, 11% вважають навчання невиправдано довготривалим. 10% респондентів все влаштовує в системі підготовки кадрів.

Запитання 13. Чи готове ваше підприємство брати на стажування викладачів і майстрів виробничого навчання?

67% роботодавців не готові брати до себе на стажування викладачів чи майстрів виробничого навчання. 5% не виключають таку можливість, в той час, як 17% не вбачають у цьому потреби. 11% готові до такої форми співпраці з навчальним закладом, але за умови надання підприємству певних переваг.

Запитання 14. Чи готове ваше підприємство підписати угоду навчальним закладом про запровадження дуальної форми навчання?

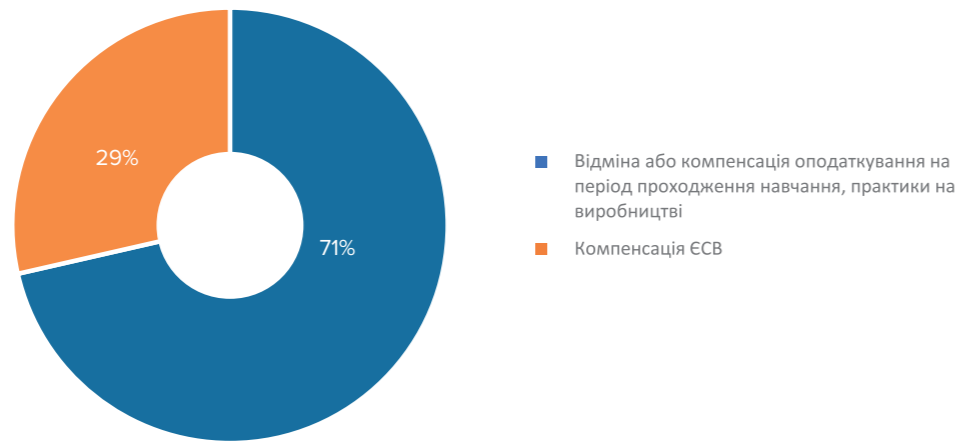
Переважна більшість опитаних роботодавців (83%) готові до запровадження дуальної форми освіти після ретельного вивчення питання, ще 11% опитаних готові за умови отримання певних переваг. І 6% опитаних не бачать у цьому потреби для свого підприємства.

Запитання 15. Які пільги, на вашу думку, необхідно запровадити на державному та регіональному рівнях, аби роботодавці активніше співпрацювали із закладами П(ПТ)О та їх випускниками?

Бачення роботодавців щодо надання їм пільг, які похвалили б співпрацю з навчальними закладами, розділилися таким чином: більш ніж половина опитаних (61%) вважають за доцільне скасувати оподаткування учнів під час виробничого навчання та проходження практики на підприємстві, 11% вказують на необхідність надання компенсації для придбання сучасного обладнання та 28% - на надання компенсації орендної плати та комунальних послуг.

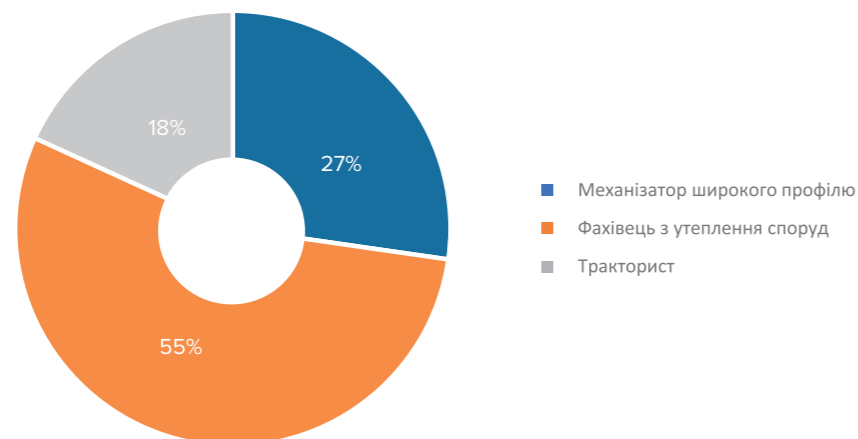

Запитання 16. Які зміни до нормативно-правових актів загальнодержавного та регіонального рівнів доцільно внести задля покращання співпраці роботодавців із закладами П(ПТ)О та підвищення якості підготовки робітничих кадрів?

Щодо державної політики у сфері професійно-технічної освіти, а саме змін до законодавства, яке регулює співпрацю закладів професійно-технічної освіти із роботодавцями, респонденти запропонували тільки два шляхи. 71% пропонують скасувати або компенсувати оподаткування учнів на час проходження виробничої практики, що корелює з попереднім запитанням. І третина опитаних пропонують компенсувати роботодавцям єдиний соціальний внесок.

Запитання 17. Назвіть 2-3 професії, які, на вашу думку, доцільно запровадити у Бердянському центрі професійно-технічної освіти.

Половина опитаних роботодавців (55%) вважають, що в перспективі в регіоні матиме попит професія спеціаліста з утеплення споруд, яку, на їхню думку, варто було б запровадити у Центрі. Ще третина роботодавців (27%) вважають перспективною та вартою започаткування у навчальному закладі професію механізатора широкого профілю. 18% респондентів такою професією вважають професію тракториста.